

T.C.

İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ

FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

VİZE ORMAN KÖYLERİNİN

SOSYO - EKONOMİK DURUMU VE

KALKINMA ÇARELERİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Erdal UYGUN

Orman Mühendisliği Anabilim Dalı

(Orman Ekonomisi Programı)

Danışman : Prof.Dr. Ertuğrul ACUN

OCAK - 1994

ÖNSÖZ

"VİZE ORMAN KÖYLERİNİN SOSYO-EKONOMİK DURUMU VE KALKINMA ÇARELERİ" konulu bu çalışma İstanbul Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Orman Ekonomisi Yüksek Lisans Programında Yüksek Lisans tezi olarak hazırlanmıştır.

Bu konu üzerinde çalışma olanağı sağlayan, aynı zamanda tez danışmanlığımı yürüten değerli hocam, Sayın Prof.Dr. Ertuğru ACUN`a şükranlarımı sunarım.

Arazi ve büro çalışmalarım sırasında, yakın ilgi ve desteklerini gördüğüm, Vize Orman İşletme Müdürü Sayın Fikri ERBAŞ`a, Vize Orman İşletme Müdür Yardımcısı Sayın Adil AKYOL`a, Vize Orman İşletme Şefi Sayın Galip UZUN`a, Kömürköy Orman İşletme Şefi Cengiz ELTAN`a, Yumurtatepe Orman İşletme Şefi Ahmet KARA`ya, Midye Orman İşletme Şefi Ömer SELİM`e, Sergen Orman İşletme Şefi Vekili Hasan SOLMAZ`a, İşletme Avukatı Sayın M. Ali EMEN`e, İşletme Saymanı Sayın Kenan BALIK`a ve İşletme Müdürlüğünde görevli diğer personele teşekkür borçluyum.

Çalışmalarım sırasında çok yakın işbirliği içinde bulunduğum, Vize İlçesi Kaymakamı Sayın Cengiz KALKANDELEN`e, İlçe Milli Eğitim Müdürü Sayın Erdal KARDAŞ`a, İlçe Tarım Müdürü Sayın Mehmet ÖZTÜRK`e, Vize Merkez Sağlık Ocağı Tabibi Sayın Oğuz KARDAŞ`a, T.C. Ziraat Bankası Vize Personeline, 392 Sayılı Vize Tarım Kredi Kooperatifi Müdürü Sayın Nejat KESİMOĞLU`na ve en önemli katkı ve desteklerini gördüğüm Vize İlçesi köy muhtarlarına teşekkür etmeyi vazife bilirim.

Yüksek Lisans tezimin hazırlanması aşamasında bilgi ve deneyimlerine başvurduğum, ORKÖY Kırklareli Başmühendisi Sayın İsmet AYVACIKLI`ya ve Başmühendislik personeline ayrıca teşekkür ederim.

Erdal UYGUN

Vize, 1993

İÇİNDEKİLER

Sayfa No:

ÖNSÖZ	I
İÇİNDEKİLER	II
ÖZ VE ABSTRACT	III
TABLolar LİSTESİ	IV
I- GİRİŞ	1
II-MATERYAL VE METOD	3
III-BULGULAR	6
3.1- VİZE İLÇESİNİN GENEL ÖZELLİKLERİ	6
3.1.1- Coğrafi Konum	6
3.1.2- Tarihi	6
3.1.3- Doğal Yapısı	7
3.1.4- Sosyal ve Fiziki Alt Yapı	9
3.1.5- Ekonomik Yapı	10
3.2- VİZE İLÇESİ ORMAN KÖYLERİNİN SOSYO EKONOMİK DURUMU	14
3.2.1- Orman İçi ve Bitişigindeki Yerleşmelerin Oluşumu	14
3.2.2- Vize İlçesi Orman Köyleri.....	16
3.2.3- Orman Köylerinde Sosyal ve Fiziki Alt Yapı	18
3.2.3.1- Nüfus	19
3.2.3.2- Eğitim	25
3.2.3.3- Sağlık	25
3.2.3. - Yerleşim, Konut Durumu ve Diğer Sosyal Tesisler	26
3.2.3.5- Ulaşım	27
3.2.3.6- Haberleşme	27
3.2.3.7- Enerji	29
3.2.3.8- Su Kaynakları	30
3.2.4- Orman Köylerinde Ekonomik Yapı	30
3.2.4.1- Tarım	30

3.2.4.1.1- Vize İlçesi Orman Köylerinde Şimdiki Araz i Kullanımının Araz i Kabilyet Sınıflarına Dağılımı	30
3.2.4.1.2- Tarımsal İşletmelerin Durumu	38
3.2.4.1.3- Tarımsal Üretim	40
3.2.4.2- Hayvancılık	44
3.2.4.2.1- Hayvan Varlığı	44
3.2.4.2.2- Hayvanların Beslenmesi	46
3.2.4.2.3- Hayvansal Üretim	47
3.2.4.3- Ormancılık	50
3.2.4.3.1- Orman Varlığı	50
3.2.4.3.2- Orman Köylüsü ve Orman Suçları	51
3.2.4.3.3- Orman Köylüsüne Sağlanan Haklar	56
3.2.4.3.4- Orman İşçiliği	59
3.2.4.4- Turizm	63
3.2.4.5- Balıkçılık	64
3.2.4.6- Kültür Kavakçılığı	66
3.2.4.7- Hizmet Sektörü	67
3.3- VİZE İLÇESİ ORMAN KÖYLERİNİN KALKINDIRILMASINA YÖNELİK ETKİNLİKLER	68
3.3.1- Yasal Düzenlemeler ve Vize İlçesi Orman Köyleri	68
3.3.1.1- İlçe Kalkınma Planı İle Öngörülen Hedefler ..	70
3.3.1.2- İlçe Kalkınma Planının Uygulanma Dazeyi	72
3.3.1.3- Kırklareli Orköy Başmühendisliği 1993 Yılı İş Programı	74
3.3.2- Vize İlçesi Orman Köylerinin Kalkındırılmasında Kooperatiflerin Durumu	74

3.3.2.1- Tarım Kredi Kooperatifleri.....	75
3.3.2.2- 279 Sayı Vize Yağlı Tohumlar	
Tarım Satış Kooperatifi	75
3.3.2.3- Tarımsal Kalkınma Kooperatifleri.....	77
3.3.3- Vize İlçesi Köylerine Hizmet Götürme	
Birliği ve Çalışmaları.....	79
3.3.4- T.C.Ziraat Bankasınca Sağlanan Krediler.....	80
IV- TARTIŞMA VE SONUÇ.....	82
V- ÖZET VE SUMMARY.....	93
VI- KAYNAKLAR.....	96
VII-EKLER.....	100
VIII-ÖZGEÇMİŞ.....	124

ÖZ

"Vize Orman Köylerinin Sosyo-Ekonomik Durumu ve Kalkınma Çareleri" isimli bu tez, İstanbul Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Orman Ekonomisi programında hazırlanmıştır.

Yüzölçümünün 76.636 ha. orman arazisi olan ve nüfusunun % 64.97'si orman köylerinde yaşayan Vize ilçesinde, mevcut durumdan kaynaklanan köklü sorunlar yaşanmaktadır. Altyapı, eğitim, sağlık, iş ve tatmin edici gelir elde etme beklentileri henüz çözümlenmemiş olan, orman köylerinde atılması gereken adımların tesbiti, çalışmanın esasını teşkil etmektedir.

ABSTRACT

This post graduate thesis under the title "Socially Economic Situation and Development Possibilities Of Forest Villages in Vize" has been prepared at the University of İstanbul, Institute of Natural sciences department of Forest economy.

Vize town's forest area 76.636 ha. forest villages populations rate % 64.97 according to general populations. The city has lots of difficult problems. The problems are related to their area and populations structure. They has also some main problems as healthy, education, job, substructure, and enough input.

TABLOLAR LİSTESİ

TABLO NO	<u>Sayfa No:</u>
1	Vize İlçesi Belde ve Köyleri 21
2	Vize İlçesi Nüfusunun Gelişimi (1960-1990)... 22
3	Vize İlçesi Nüfusunun Yıllara Göre ..... 23 Artış Oranları
4	Vize İlçesi Nüfus Yoğunluğunun ..... 24 Yıllara Göre Değişimi
5	Vize İlçesi Orman Köyleri Ulaşım ..... 28 Durumu ve Araç Sayıları
6	Vize İlçesi Elektrik Enerjisi ..... 29 Kullanım Durumu (1992)
7	Vize İlçesi Şimdiki Arazi Kullanma ..... 32 Şekillerini Kabiliyet Sınıflarına Dağılımı
8	Vize İlçesi Arazi Kullanımının ..... 34 Kırklareli İli, Marmara Bölgesi ve Türkiye Geneli İle Karşılaştırılması
9	Vize İlçesi Arazilerinin Yetenek ..... 35 Sınıflarına ve Toprak Özelliklerine Göre Dağılımı
10	Vize İlçesi Arazilerinin Yetenek ..... 37 Sınıfları ve Kullanım Şekillerine Göre Erozyon Durumu
11	Vize İlçesi Orman Köylerinde Tarımsal ..... 39 İşletme Büyüklükleri
12	Ekilebilir Alanların Ürün Çeşitlerine ..... 41 Göre Dağılımı
13	Buğday ve Ayçiçeğinde Destekleme Alım ..... 42 Miktarları
14	Vize İlçesi Tarımsal Araç ve Tesis ..... 44 Sayıları (1993)
15	Vize İlçesi Hayvan Varlığı (1992) 45
16	Vize İlçesi Köyleri İnek Sütü Üretimi 49
17	Vize Orman İşletme Müdürlüğü Alanları ..... 52 Dağılımı

18	Vize Orman İşletme Müdürlüğü	53
	Koru Ormanlarında Servetin Ağaç Mik- tar Dağılımı ve Artım Değerleri	
19	1989 - 1992 Yıllarında Gerçekleşen	54
	Orman Suçları	
20	Vize Orman İşletme Müdürlüğünün, ...	58
	Vize İlçesi Orman Köylüleri Lehine Sağladığı Yararlar (1989 - 1992)	
21	Vize Orman İşletme Müdürlüğü Orman	60
	Ürünleri Üretimi (1989 - 1992)	
22	Vize Orman İşletme Müdürlüğünün	62
	Orman Köylüsüne Ödediği İşçilik Ücretleri (1989 - 1992)	
23	Hizmet Grubuna Giren İşyerlerinin	67
	Sayısal Dağılımı	
24	ORKÖY Kredileri ve Faiz Oranları	69
25	ORKÖY Fon Kaynaklarından Karşılancak	71
	Projelerin Yıllara Dağılımı (1977 - 1981)	
26	Vize İlçesi Köylere Verilen	73
	Kredilerin Köylere ve Üniteler Dağılımı (1977 - 1992)	
27	Vize İlçesi Tarım Kredi Kooperatif-	76
	lerinin Sağladığı Krediler (1992)	
28	T.C. Ziraat Bankası Vize Şubesinde	81
	Sağlanan Krediler (1992)	

I- GİRİŞ

Ülkemizde 7389 adet orman içi ve 10056 adet orman kenarı olmak üzere 17445 orman köyünde yaşayan 9 milyon orman köylüsünün yaşam standartları, genel düzeyin oldukça altında kalmakta ve kalmaya devam etmektedir.

Mevcut durum bir yanda sosyal sorunlara yol açarken, diğer yandan da ormanlar üzerinde tahrip edici bir baskı yaratmaktadır. Dolayısıyla, ormansızlaşma ve erozyon tehlikesi giderek daha yakıcı hale gelmektedir. Değişik iklim tiplerine ve zengin doğal kaynaklara sahip olan ülkemiz, genelde kırsal kalkınmaya özel de orman köylerinin kalkındırılmasına gereken önemi vermediği durumda, sonuç oldukça kaygı vericidir.

Orman köylerinin kalkındırılmasına ilişkin ilk adımları 6831 Sayılı Orman Kanununda görmekteyiz. Kanun 13. maddesi ile orman köyleri iki grupta toplanarak, buldukları yerde kalkındırılması mümkün olan ve buldukları yerde kalkındırılmasına imkan olmayan köyler biçimde tanımlanmıştır.

1969 Yılında Orman Bakanlığının kurulması ve 1970 yılında Orman Köylerini Kalkındırma Genel Müdürlüğü, daha sonra adı değiştirilerek Orman-Köy İlişkileri Genel Müdürlüğü'nün (ORKÖ Bakanlığı bağlı olarak tesis edilmesi ile kapsamlı ilk çalışmalar başlatılmıştır. 1974 yılında yürürlüğe konulan Orman Köyleri Kalkınma Fonu Yönetmeliği ile bir disipline bağlanmıştır. (ÇELİK 1993, S. 231).

70'li yıllar orman köylerinin kalkındırılmasına yönelik çalışmaların hız ve istikrar kazandığı yıllar olurken, Vize İlçesi Orman köyleri de bu süreçten kendilerine düşen hizmet ve çalışmalardan yararlanma imkanına kavuşmuşlardır. ORKÖY Genel Müdürlüğü-İstanbul Bölge Başmüdürlüğü'nce Planlama kapsamına alınmış ve 15 No'lu Etüt-Plan Proje Heyeti tarafından 1977 yılında Orman Köyleri Kalkınma Planı hazırlanmıştır. Planlama kapsamına daha sonradan alınan köyler için, 1980 yılında Ek Kalkınma Planı düzenlenerek çalışmalara yeni bir boyut kazandırılmıştır.

Bilimsel araştırma ve çalışmalara konu olan "Orman Köylerinin Kalkındırılması", seminerlerde ve sempozyumlarda ele alınmış, üzerine makaleler yazılmış, ancak, kalıcı çözümlerin belirlenmesi ve uygulanması henüz gerçekleşmemiştir. 1- 5 Kasım 1993 tarihinde toplanan I. Ormancılık Şurasında ele alınan ana konulardan birisinin yine Orman ve Köy İlişkileri olması, sevindirici olması yanında düşündürücüdür de aynı zamanda, aradan geçen 20 yıl ülkemiz açısından kaybedilmiş yıllardır.

70' li yıllarda hazırlanan Orman Köyleri Kalkınma Planları, günümüz şartlarına göre revize edilmeleri gereğine rağmen, çalışmanın çıkış noktasını oluşturmaktadır. Bu çalışma, böylesi bir revize ihtiyacına kaynak teşkil etmeyi ve Vize ilçesi orman köylerine yönelik gerçekleştirilecek kamu faaliyetlerine perspektif oluşturmayı hedeflemektedir.

Kırklareli Orköy, Başmühendisliğince yürütülen çalışmalar incelenerek, ilgililerle sürekli diyalok kurulması ve ORKÖY Sosyal Ormancılık Kooperatifçilik gibi belirli konularda düşünce aktarımında bulunulması, çalışmanın olgunlaşmasına yardımcı olmuştur. Diğer yanda da Vize İlçesi Kaymakamlığınca kuruluş çalışmaları tamamlanan Vize İlçesi Köylerine Hizmet Götürme Birliği üzerine incelemelerde bulunularak, orman köyleri kalkındırılması süresinde ne ölçüde işlevler yüklenebileceği araştırılmıştır.

II- MATERYAL VE METOD

Vize İlçesi, Kırklareli iline bağlı yedi ilçeden birisidir. 1119 km² yüzölçümüne sahip olan ilçe'nin kuzeyinde Demirköy ilçesi, güneyinde Tekirdağ ili Saray ilçesi, doğusunda Karadeniz ve batısında, Pınarhisar ve Lüleburgaz ilçeleri bulunmaktadır.

İlçe merkezi 41° - 34¹.30¹¹enlemi ile 27° - 46¹. 10¹¹ boylamı üzerindedir.

Vize ilçesi Kırklareli il merkezine 56 km`lik asfalt yol ile bağlıdır. İlçe merkezinin İstanbul iline uzaklığı 144 km. dir.

İlçe merkezinin denizden yüksekliği 180 m. dir.

Vize ilçesine bağlı, 23 köy ve 3 belde olmak üzere 26 yerleşim merkezi bulunmaktadır. En uzak yerleşim merkezi olan Kıyıköy`ün ilçeye olan mesafesi 39 km. dir. 1990 yılı nüfus sayımına göre 34589 olan nüfusun 10518 `i ilçe merkezinde bulunmaktadır.

Vize İlçesi Orman Köylerinin Sosyo-Ekonomik durumlarını tesbit edilmesinde, orman köyleri kapsamında bulunan 21 köy ve 3 beldenin tamamı dikkate alınmıştır.

Materyalin toplanması esnasında, Vize ilçesine ilişkin basılı olan kaynakların incelenmesiyle çalışmalara başlanılmıştır. Kırklareli Vilayeti`ne ilişkin kaynaklar tetkik edilerek Vize ilçesine ilişkin verilerin temin edilmesine çalışılmıştır.

Kırklareli ili Vize İlçesi Orman Köyleri Kalkınma Planı ve Kalkınma Ek Planı incelenerek güncelliği değerlendirilmiştir. Vize ilçesi için detaylı verilerin elde edilmesi yanında, genel literatür taramasına başlanmış, Orkoy çalışmaları, Kırsal Kalkınma, Orman Köyleri, nüfus hareketleri, Ormanlık mevzuatı, sürekli yayınlarda Orkoy ve çalışmaları, Orman Köyleri Kalkındırılmasına ilişkin öneriler şeklinde sıralayabileceğimiz muhtevada bir inceleme gerçekleştirilmiştir.

Araştırma konusu oluşturan 26 köy, bunların 2'si orman dışı köydür, tek tek gezilmek suretiyle yerinde incelemelerde bulunulmuştur. Orman Köyleri Kalkınma Planlarının düzenlenmesinde kullanılan etüd-envanter formlarından yararlanmak suretiyle oluşturulan bilgi formları, köy muhtarlıkları bilgilerine başvurmak suretiyle doldurulmuş ve köylerle ilgili ilk güncel veriler elde edilmiştir.

Genel literatürün incelenmesi, ilçeye ilişkin detaylı verilerin sağlanması çalışmalarıyla birlikte yürütülmüştür. Aynı dönemde, Vize İlçesi Sosyo-Ekonomik durumuna ilişkin, gereksinim duyulan verilerin sağlanması amacıyla Vize İlçesi Kaymakamlığı, İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü, İlçe Tarım Müdürlüğü, Merkez Sağlık Ocağı Tabipliği, Nüfus İdaresi, Ziraat Bankası yetkilileriyle görüşülmüştür. Tarım Kredi Kooperatifleri Müdürlükleri, Yağlı Tohumlar Satış Kooperatifi Müdürlüğü ile temaslarda aynı dönemde gerçekleştirilmiştir.

Sergen Belediye Başkanı, Çakıllı Belediye Başkanı ve Kıyıköy Belediyesi personeli ile görüşmeler yapılarak ellerinde mevcut olan veriler temin edilmiş ve çalışmaya ilişkin önerileri özenle not edilmiştir.

Bu dönemde, personeli olduğumuz Vize Orman İşletme Müdürlüğü çalışma programı, araştırma için oldukça zengin imkanlar sağlamıştır. Bu vesileyle orman köylerinde bulunan gün sayısı, büroda bilgilerin toparlanması için kalınan süreden daha fazladır.

Kırklareli İl Tarım Müdürlüğü, Müdürlüğe bağlı Destekleme Şube Müdürlüğü, Köy Hizmetleri İl Müdürlüğü ile Temaslarda bulunularak ihtiyaç duyulan son verilerde sağlanmıştır.

Çalışmanın ilerleyen aşamalarında, Vize İlçesi Köylere Hizmet Götürme Birliği ile temas kurulmuş ve çalışmalarına bizzat iştirak edilmiştir. Çalışmanın tamamlanmasında ayrı bir imkan olarak değerlendirdiğimiz, Birlik Çalışmaları, inceleme objemiz olan Vize İlçesi Orman köylerini bir kez daha ziyaret etme fırsatını sağlamıştır.

Önceki yıllarda gerçekleştirilen örnek çalışmalarından ve Vize İlçesi Orman Köyleri Kalkınma Planından yararlanılarak, çalışmanın dispozisyonu oluşturulmuş ve daha önceden elde edilmiş bulunan güncel veriler kullanılarak yazılım aşaması tamamlanmıştır.

Vize İlçesi Orman Köylerinin Sosyo-ekonomik durumlarına ilişkin bulgular, 4 ayrı çalışma ile sağlanmıştır. Bu çalışmalar, önceki yıllarda gerçekleştirilen araştırmaların incelenmesi, genel literatürün taranması, ilgili kamu kuruluşları ve idarelerine ait bilgi ve arşivin kullanılması ve nihayet Orman Köylerinin tarafımızdan gezilmesi süretiyle güncel verilerin elde edilmesi şeklinde sıralanmaktadır.

Bu araştırmanın tamamlanmasında, verilerin elde edilmesi için yapılan her çalışmanın önemi büyüktür, ancak, Orman köylerine yapılan geziler ve orman köylerinde kurulan temaslar, araştırma objemizin daha yakından tanımlanmasında oldukça fazla etkili olmuştur.

III- BULGULAR

3.1- VIZE İLÇESİ`NİN GENEL ÖZELLİKLERİ

3.1.1- Co RAFI Konum

Vize ilçe merkezi $41^{\circ} 34^{\circ} 30^{11}$ kuzey enlemi ile $27^{\circ} 46^1 10^{11}$ doğu boylamı üzerindedir. Kırklareli ilene bağlı 7 ilçeden birisi olan Vize, ilin güneydoğusunda kalmakta olup Tekirdağ ili ile hududu teşkil etmektedir. Yüzölçümü 1119 km^2 olup, ilçe merkezinin denizden yüksekliği 180 metredir. Vize doğuda Karadeniz, batıda Pınarhisar ve Lüleburgaz ilçeleri, kuzeyde Demirköy ilçesi, güneyde de Tekirdağ ili ile çevrilmiştir.

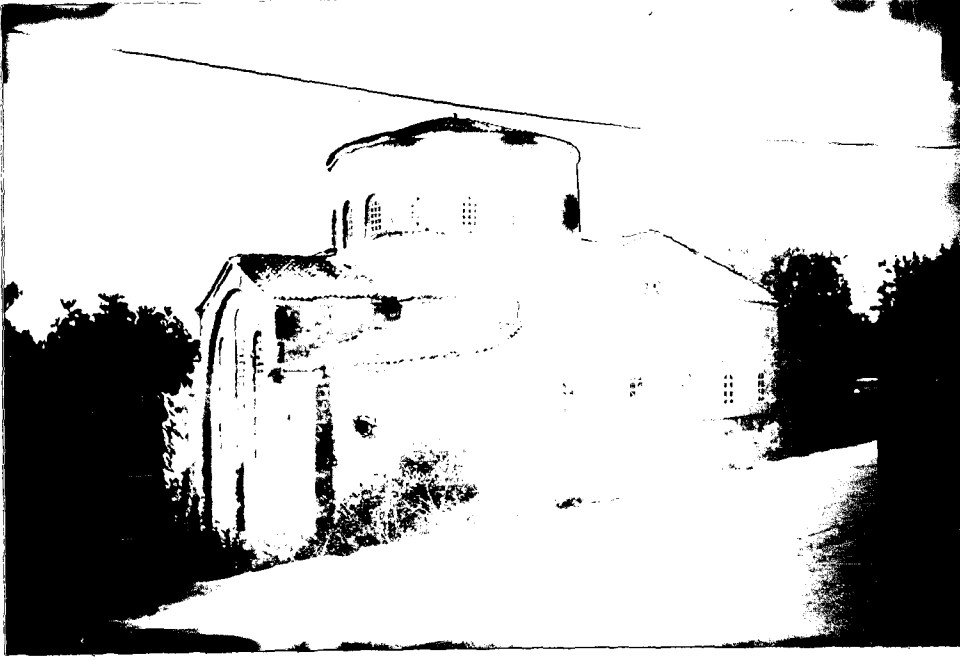
3.1.2- Tarihi

Vize`nin tarihi Trakların M.Ö. 3000 - 2500 yıllarında yöreye gelip yerleşmesi ile başlar. Tarih`e adı Bizye olarak geçen bu ilk Vize adı,Trak Kralı Byzas`a izafetten verilmiştir.

M.Ö. 513 yılında Darius tarafından buyruğuna alınan Vize`de, Darius`a bağlı Trakya Vilayeti (Satraplığı) kurulmuş, M.Ö. 440 yılında Medlerin daha sonrada Atinalıların ve Makedonyalıların eline geçmiştir.

M.Ö. 190 yılında Trakya`yı ellerine geçiren Romalılar, merkezi Vize Olmak üzere ODRİS KRALLIĞINI kurdurarak,döneme damgasını vurmuşlardır.

M.S. 338`de I. Konstantinus tarafından Bizans topraklarına katılan Vize, tarihte ki Vize ismini bu dönemde almıştır. İlçede bugün mevcut olan tarihi eserler, Bizans döneminden kalmış olup, ilçeye dönemin izlerini bırakmıştır.

Resim 1: Bizans Döneminde Yapılmış Olan Küçük Ayasofya Kilisesi (Foto: Uygun)

Osmanlıların Rumeli'ye geçişlerinden sonra Trakya Türk hakimiyetine girmeye başlamış ve ilçe 1368 yılında Lala Paşa komutasında yapılan akınlarla Osmanlı topraklarına katılmıştır.

1912 yılında, Balkan Savaşları esnasında Bulgarların, Kurtuluş Savaşı sırasında Yunanların eline geçen Vize, Mudanya Mütarekesi sonucunda 1. Kasım 1922'de Türk Orduları tarafından Cumhuriyet topraklarına katılmıştır. Lozan Antlaşması sonucunda durumun kesinleşmesi ile birlikte, 1 Kasım tarihi ilçenin "Kurtuluş Günü" olarak kabul edilmiştir (Türkiye'de Belgeler Vize, 1984, KIRKLARELİ İL YILLIĞI 1967, 1973).

3.1.3- Doğal Yapısı

Jeolojik zamanlardan I. Zamanın Palozoik ve kısmende II. Zaman Mezozoik'in Kratase devrinde oluşan kuzey ve III. Zaman Terziyer'in Lütesion devrinde oluşan Orta ve güney kesimlerde genellikle esmer orman toprağı hakim olmakta, ağır balçık ve kil topraklar da güney kesimlerde ağırlıklı olarak görülmektedir. Rutubet ekonomisi bakımından orta derece serin ve serin balçık topraklar daha ziyade kuzey kesimlerde görülmektedir.

İlçeyi kuzeybatıdan çevreleyen Istranca (Yıldız) Dağ silsilesi, ilçeye engebeli bir arazi yapısı kazandırmaktadır. Güney ve güney doğusunda ise, engebeli yapıdan uzaklaşarak Ergene Ovasına ulaşılmaktadır.

Istrancaların kuzey batısındaki uzantısı olan Karaman-dere, bölgedeki ana yükseltidir. Bu yükselti üzerindeki belli başlı tepeler, Kuleyeri tepe (486 m.), Kesicigöl tepe (496 m.), Ortagöl tepe (486 m.), Yıllantepe (429 m.), Meşetepe (391 m.), Göztepe (457 m.), güneye doğru ise, Kartaltepe (368 m.), Gürgenaçacı tepe (384 m.), Kocatepe (457 m.), Tilki tepe (384 m.), ayrıca, Şarapçıyolu sırtları ve Pupuçdereye inen sırtlar araziye engebeli yapıyı veren diğer önemli yükseltiler olup, üzerlerinde, Piren tepe (325 m.), Yangın Kuletepe (357 m.), Küçük yumurtatepe (324 m.), Büyükbezirgan tepe (405 m.), Kurt tepe (326 m.) gibi tepeler bulunmaktadır.

İlçenin güney ve güney doğusunda öneme haiz yükselti bulunmamakla birlikte Büyük Tavşantepe (320 m.), Müftüköru (182 m.) gibi yükseltiler mevcuttur.

İlçenin mevcut akarsuları; Kazandere, Papuçdere, Ana dere, Anastas dere, Çeşme dere, Yenensuyu deresidir. Kazandere ve Papuçdere Kıyıköy'den Karadenize dökülmektedir. İlçe sınırları içerisinde tabii oluşmuş göl ve bataklık mevcut değildir.

Bitki örtüsü; asli ağaç türleri başta Meşe ve Kayındır. Bunlarla birlikte Gürgen, Kızılağaç, Ihlamur, Dışbudak, Akça-ağaç, Titrek Kavak gibi yapraklı türler doğal yayılış göstermektedir. 1970 - 1990 yılları arasında gerçekleştirilen ağaçlandırma çalışmaları ile Karaçam bölgeye yaygın olarak getirilmiştir.

Yazları serin ve kısmen yağışlı, kışları sert ve çok yağışlı geçen ilçede, karla kaplı gün sayısı oldukça azdır. İlçenin kuzey ve kuzeydoğu kesimlerinde çetin geçen kış şartları, karla kaplı günlerin sayısında yükselmeye neden olmaktadır. Yıllık ortalama yağış miktarı 630 mm. olup, yağışlar

kış ve bahar aylarında fazladır. En düşük sıcaklık-18° ile Ocak ayında, en yüksek sıcaklık +38° ile Ağustos ayında gerçekleşmiştir (KIRKLARELİ İLİ VİZE İLÇESİ ORMAN KÖYLERİ KALKINMA EK PLANI, 1980).

3.1.4- Sosyal ve Fiziki Alt Yapı

Vize ilçesi sınırları içerisinde, ilçe merkezi ile birlikte 3 belde ve 23 köy bulunmaktadır. 1990 yılı nüfus sayımı sonuçlarına göre 34589 olan ilçe nüfusunun 10518'i (% 30.4) ilçe merkezinde, 24071'i (% 69.6) belde ve köylerde yaşamaktadır. 1985-1990 yılları arasındaki beş yıllık dönemde ilçe nüfusunun yıllık artış hızı % 0 (-) 0,4042 olarak gerçekleşirken, 1990 yılı itibariyle nüfus yoğunluğu 31 KİŞİ/Km² dir. (D.İ.E. GENEL NÜFUS SAYIMI SONUÇLARI, 1990).

İlçe`de eğitim-öğretim hizmetleri 2 Lise, 1 Endüstri Meslek Lisesi, 1 Pratik Kız Sanat Okulu, 6 İlköğretim Okulu, 5 Ortaokul ve 20 İlkokul ile sürdürülmekte, bu okullarda 225 öğretmen ile 4863 öğrenci bulunmaktadır. Halen 4 köy ilkokulu öğrenci yetersizliği nedeniyle kapalıdır. İlçe`de okuma-yazma oranı % 98`dir.

Sağlık hizmetleri ise, Merkez, Sergen ve Kıyıköy Sağlık Ocakları tarafından yürütülmekte ve bu kuruluşlarda toplam 51 personel görev yapmaktadır. Yapımı devam eden devlet hastanesinin tamamlanması ile sağlık hizmetleri daha yaygın olarak sürdürülebilecektir.

Vize İlçesi ulaşım imkanları incelendiğinde, Pınarhisar, Lüleburgaz, Saray ilçeleri ile karayolu bağlantısı olduğu ve Kırklareli-İstanbul il merkezlerine aynı yollar ile ulaşımın mümkün olduğu anlaşılmaktadır. T.E.M. Otoyolu ve E-5 Karayolu ile bağlantıları olan ilçenin, il merkezine uzaklığı 56 km., İstanbul`a uzaklığı ise 144 km. dir.

İlçe`ye bağlı yerleşim merkezlerine ulaşım imkanı mevcut olmakla birlikte, bazı orman köylerine ulaşım stabilize yollar ile sürdürülmektedir. Belde ve köy yollarınının 128 km`si asfalt kaplama 72 km`si stabilize kaplamadır.

1972 - 1986 yılları arasında ilçeye bağlı tüm yerleşim merkezleri elektrik enerjisine kavuşturularak elektrik enerjisi kullanılması sağlanmıştır. İlçe merkezinde kişi başına ortalama elektrik enerjisi tüketimi 450 KWh iken belde ve köylerde 105 - 230 KWh olarak gerçekleşmektedir.

İlçeye bağlı yerleşim merkezlerinin 22'sinde içme suyu, kapalı şebeke sistemi ile sağlanmakta ve asgari ihtiyaca cevap vermektedir. İçme suyu problemi mevcut 4 köyün, önümüzdeki yıllarda yapılacak çalışmalar ile içme suyu imkanına kavuşacağı beklenmektedir. Tarımsal amaçlı sulama imkanlarının oldukça kısıtlı olması ise ilçenin diğer bir özelliği olarak karşımıza çıkmaktadır.

İlçeye bağlı yerleşim merkezlerinin tümü şehirlerarası otomatik telefon görüşmesi imkanına sahiptir. Haberleşme, ilçe merkezi ile birlikte 3 belde ve 8 köyde mevcut olan telefon santralleri aracılığı ile yapılmaktadır. İlçe merkezine düzenli olarak ulaşan gazete, dergi vb. yayınlar aynı zamanda köylere de ulaşabilmektedir.

Vize ilçesi, Kırklareli-Pınarhisar-Vize-Saray-Çerkez-köy ve E-5 bağlantılı Devlet Karayolu üzerinde, Göztepe eteklerinden Anadere'ye doğru yayılan bir yerleşim alanına sahiptir. İlçe merkezinde yerleşim toplu ve giderek modern bir görünüm almakta, eski yapı tarzındaki, müstakil-bahçeli konutlar yerini hızla betonarma ve çok katlı konutlara bırakmaktadır. Köylerde ise kerpiç, taş ve ahşap malzemenin ağırlıklı kullanıldığı konutlar varlığını sürdürmektedir. Orman içi köylerin aksine orman kenarı köyler ile orman dışı köylerde betonarma konutlar hızla artmaktadır. Tarım ve hayvancılık gelirleri, yerleşim alanının topoğrafik özellikleri orman kenarı ve dışı köylerde gözlenen gelişmenin nedenleri olarak tesbit edilmiştir.

3.1.5- Ekonomik Yapı

Vize ilçesinde sanayi yatırımlarının oldukça sınırlı düzeyde kalmasıyla tarım, hayvancılık ve ormancılık sektörleri ekonomik hayata damgasını vuran sektörler olmaktadır. Kır-

yıköy beldesi ile sınırlı olmakla birlikte deniz balıkçılığı ve turizm, etkili olan diğer sektörlerden ikisidir.

219.660 da. alanda sürdürülen tarımsal faaliyetlerin ağırlıklı olarak hububat ve sanayi bitkileri yetiştirilmesi-ne dayanması nedeniyle, ilçe, buğday ve ayçiçeği üretiminde civar ilçeler ile boy ölçüşmektedir. 104.500 da. buğday, 73.000 da. ayçiçeği, 12.500 de arpa olmak üzere 219.660 da, alanda yürütülen tarımsal faaliyetlerle, yıllık buğday rekoltesi 40.000 ton, ayçiçeği rekoltesi 14.600 ton olarak gerçekleşmektedir.

TMO Vize Ajans Müdürlüğünce 1992 yılında yapılan hububat alımları neticesinde 13.502 ton buğday çiftçiler tarafından teslim edilmiş ve karşılığında ürün bedeli olarak 15,5 milyon TL ödenmiştir. Diğer yandan, 279 sayılı Vize Yağlı Tohumlar Tarım Satış Kooperatifince 1992 yılında gerçekleştirilen ayçiçeği alımı 11.043 ton'u bulmuş ve karşılığında 27.609.190.-000 TL ödenmiştir.

Hayvancılık, tarım ile birlikte ve bağımlı olarak gelişme gösteren diğer sektördür. 11.519 büyükbaş, 31.698 küçükbaş hayvan varlığı olağan ilçe'de, günlük inek sütü üretimi 35 ton olarak gerçekleşmektedir. Yerli ırk büyükbaş hayvanların ağırlıkta olduğu orman içi köylerde hayvancılık, ilkel ve otlatma tarzı ile beslenmenin gerçekleştirildiği, dolayısıyla verimin düşük olduğu halde sürerken, orman kenarı ve dışı köylerde, modern ahırlarda ıslah edilmiş ırklar ve ithal ırklar ile sürdürülen hayvancılık faaliyetleri yüksek verim elde eder niteliktedir.

1991 - 1992 yıllarında gerçekleştirilen çalışmalar neticesinde kurulan Vize İlçesi Köylere Hizmet Götürme Birliği, 1993 sonbaharından itibaren SÜT BİRLİĞİ kurarak, inek sütünün pazarlanmasına yeni bir tarz getirilmiştir. Daha önceleri üreticilerin tek tek firmalara yaptıkları satış yerini toplu pazarlık ve ihale sistemine bırakmıştır. Neticede süt üreticilerininin daha yüksek düzeyde gelir elde etmesi mümkün olmuştur.

Resim 2: Ayçiçeği Üreticilerinin Ürün Teslimi (FOTO: Uygun)

İlçe yüzölçümünün içerisinde 76.636 ha. 'ın ormanlık saha olması nedeniyle ormancılık sektörü, tarım ve hayvancılık sektörülerinden sonra en önemli sektör durumundadır. İlçe Merkezinde kurulmuş olan Orman İşletme Müdürlüğü ve bağlı 5 Orman İşletme Şefliği'nin gerçekleştiği orman ürünleri üretimi ile Bölge Müdürlüğü bünyesinde en yüksek üretim yapan işletmelerden birisi durumundadır. Özellikle yakacak odun üretimi en yüksek düzeyde olan işletmedir. 4125 m³ yapacak ve 249329 ster yakacak odun üretiminin gerçekleştirildiği 1992 yılında, orman köylüsüne işçilik ücreti olarak 3.431.560.000 ₺ ödenmiş ve ayrıca kanuni haklardan dolayı orman köylüsüne, 44.898.093.00 ₺ yarar sağlanmıştır.

İlçe sanayi yatırımları bakımından oldukça geri kalmıştır. Özellikle Çerkezköy Organize Sanayi Bölgesi, Çorlu ve Lüleburgaz ilçeleri göz önüne alındığında, mevcut durum daha net olarak görülmektedir. Yabancı sermaye ile kurulmuş olan bu iç giyim fabrikası ile beraber bir yem fabrikası bir de parke fabrikası bulunmaktadır. Kaldı ki bu tesisler üretim kapasiteleri ve istihdam yaratıcı etkileri açısından küçük ölçekli yatırımlardır. Bu durum, ilçe ve bağlı merkezler-

lerden yukarıda ifade edilen sanayi bölgelerine işgücü akışına neden olmaktadır. 1992 yılında 1470 kişinin günü birlik olarak ilçe dışı işçiliğe gittiği tespit edilmiştir. Çalışmak amacıyla ilçe dışına göç eden aile sayısı tesbit edilememiş olmasına rağmen gününbirlik gidenlerden daha fazla olduğu sanılmaktadır.

3.2- VİZE İLÇESİ ORMAN KÖYLERİNİN SOSYO-EKONOMİK DURUMU

3.2.1- Orman İçi ve Bitişigindeki Yerleşmelerin Oluşumu

Ülkemiz topraklarının, üç kıtanın birleşme noktasında yer alması, tarih öncesi çok eski çağlardan günümüze kadar yerleşmelere, göçlere, savaşırlara ve bunların getirdiğı sosyal, ekonomik, kültürel yapılanmalara sahne olmasına neden olmuştur. (ÇOLAK, 1988).

Anadolu'nun geçirdiğı tarihi evreler, gelişen toplumsal yapılar ve uygarlıklar, özgül koşulları içerisinde Trakya'yı da etkilemiştir. Pers, Roma, Bizans ve nihayet Osmanlı imparatorluğu dönemlerinde yaşanan toplumsal süreçler, bölgenin jeopolitik konumundan dolayı Trakya'yı da kapsamıştır.

Trakya'da ilk yerleşmelerin ve toplumsal yapıların ortaya çıkışının M.Ö. 4000 - 3000 yıllarına kadar gittiğı bilinmektedir. Trakya tarihine ışık tutacak araştırmaların yeterli olmamasına rağmen, değişik zamanlarda yapılan kazılar neticesinde elde edilen bulgular, yerleşmelerin yazılı tarih öncesine dayandığını ve Balkanlar ile Kuzeybatı Anadolu kültürleriyle ilişkili olduğunu ortaya çıkarmıştır.

Yazılı tarih öncesi dönemden başlayarak, adına "Trak Boyları" denilen oymakların, Küçük Asya ve Tuna boylarından gelerek bölgeye yerleşmeleri M.Ö. 2000'li yıllara kadar devam etmiştir.

Trak Boyları'nın akınlarını izleyen dönemde, önce İliyalılar daha sonra Atinalılar Trakya'ya akınlar düzenleyerek, Trakya kıyılarında üsler kurmuşlardır. Yunan ticaret kolonilerinin ulaşım yolları üzerinde bulunan bölge, Persler için istila edilmesi önemli olan bölgeler içerisine girmiş ve istila edilmiştir.

Pers istilasına ve baskılarına karşı birleşen oymaklar ODRİS DEVLETİNİ vücuda getirerek, varlıklarını M.Ö. 359'a

kadar sürdürmüşler ve Makedonya Krallığının istilası ile dağılmışlardır. Bu döneme ilişkin bilgiler, oymakların kurduğu yerleşim merkezlerinin istilacıları için vergi kaynağı olarak görüldüğünü, ortaya koymaktadır.

M.Ö. 70`li yıllarda Roma egemenliğine giren bölge, Roma`ya köle ve tutsak vermekten öteye gidememiş ve nihayet dağılma sürecine giren Roma Devleti bürokratlarının zorbalık ve zulüm ile topraklara el koyarak köylüleri topraksızlaştırdığı anlaşılmaktadır. Roma imparatorluğunun Batı ve Doğu olmak üzere ikiye ayrılmasından önce başlayan bu işgal, topraksız kalan köylülerin, köleleşmesini ve köleci üretim biçiminin gelişmesini sağlamıştır.

Roma imparatorluğunun ikiye ayrılmasından sonra Doğu Roma (Bizans) egemenliğine giren Trakya`da, Bizans Aristokrasisi tarafından büyük ve verimli çiftliklerin kurulduğu, bu çiftliklere, Anadolu ve Suriye`den getirilen tutsakların yerleştirildiği anlaşılmaktadır. Anadolu`da yaşayan Bizans ahalisinin ve Araplarla işbirliği yapan Pavlikanların zorla Trakya`ya sürülmeleri yeni yerleşmelerin nedeni olmuştur.

Önce Got ve Hun daha sonra Avar ve Peçenek istilaları, Trakya`da istikrarsızlığın nedeni olurken, Bizans hegemonyası sürekli olarak kesintiye uğramış ve nihayet 14. yy. Osmanlıların Rumeli`ye geçişiyle birlikte, Bizans egemenliği sona ermiştir. Bu yıllarda bağcılık ve şarapçılığın gelişmiş olduğunu ifade eden çeşitli kaynakların yanında, 1640 - 1650 yıllarında Kırklareli yöresini gezmiş olan Evliya Çelebi, Seyahatnamesinde kırmızı topraklı bağ ve bahçelerden söz ederken bağcılığın, şarap ve pekmez yapımının yaygın olduğunu belirtmiştir (KIRKLARELİ İL YILLIĞI, 1973).

Türklerin Rumeli`ye geçişleri ile birlikte Anadolu`dan getirilen ahalinin yerleştirilmesi için yeni açmalara gidilmiş, ormanların aleyhine yeni tarım alanları kazanılmıştır. Bugün bilinen bir gerçek, Trakya, insan eliyle ormansızlaştırılan bölgelerin başında gelmektedir ve bu durum günümüzden daha öncelere dayanmaktadır.

Vize ilçesi orman köylerinin oluşumu yönünden yapılan incelemede; orman içi yerleşmelerin Bizans döneminden çok öncelere dayanmasına rağmen, bu gün belirgin unsurların Bizans döneminin izlerini taşıdığı anlaşılmaktadır. İlçe merkezinde bulunan Kilise ve Surlar, Kıyıköy (Midye) beldesindeki sur ve höyükler, aynı dönemden kalan eserlerdir. Diğer yandan yakın geçmişte isimleri değiştirilen köylerin eski isimleri Bizans ve Rum kökenlidir. Kömürköy (Pineke), Kışlacık (Urgaz), Düzova (Mengeret), Kızılağaç (Yatros) gibi örnekler, orman köylerine ilişkin düşünceleri güçlendirmektedir.

Türklerin Rumeli'ye geçişleri ve hakimiyet kurmaları ile başlayan, Avrupa içlerine varan hakimiyetin gelişmesiyle devam eden etnik yapının yeniden oluşum süreci, Osmanlı İmparatorluğunun Duraklama ve Gerileme Dönemine kadar sürmüştür. Bu dönemde Avrupa içlerinden tersine göçler başlamış ve Trakya yeni yerleşmelere sahne olmuştur.

Balkan Savaşları ve Kurtuluş Savaşı yıllarında Bulgar ve daha sonra Yunan işgalleri ve nihayet Cumhuriyetin kurulması ile bölgenin etnik yapısı değişime uğramıştır.

Cumhuriyetin kurulması ile başlayan mübadeleler neticesinde gelen muhacirlerin yerleştirilmeleri ile ilçe nüfusunun etnik yapısı bugünkü şekli almıştır. Bulgaristan, Yunanistan, Yugoslavya ve Romanya'dan gelenler ile birlikte ilçe halkının % 60'ını göçmenler oluşturmaktadır (TÜRKİYE'DE Bel-deler KIRKLARELİ, 1988).

Balkanlar'dan göçler ile gelen ve mübadele yoluyla getirilen "Muhacir" ailelere işlemek ve yerleşmek amacıyla toprak dağıtımı yapılmış ve bu amaçla, orman köylerinde 944 aileye toplam 35.270 da arazi dağıtılmıştır (VİZE İlçesi Orman Köyleri Kalkınma Planı, 1977, S. 30).

3.2.2- Vize İlçesi Orman Köyleri

Köy, toplulukları genellikle tarımla uğraşan, içinde bulunan toplum bütünüyle ortak menfaatleri az olan ve sınırlı

ölçüde koordine edilmiş bulunan, bir birleri karşısında da güçlü özerklik meyilleri gösteren, sosyal çevreden çok, doğal çevre ile yoğun ilişkilerde bulunan bir kaç düzine ile birkaç yüz arasında değişen hanelerden kurulu, belli ve özenle korunan sınırları bulunan topluluklardır. (ACUN, 1984, S.1)

2924 Sayılı Kanun'a göre çıkarılan, Orman Köylülerinin Kalkınmalarının Desteklenmesi Hakkında Yönetmelik hükümlerine göre;

Orman İçi Köy: Evlerin toplu bulunduğu yerleşim alanlarından itibaren aralıksız olarak devam eden arazi topluluğu dört yönden ormanlarla çevrili olan köyleri,

Ormana Bitişik Köy ve Kasaba: Evlerin toplu bulunduğu yerleşim alanından itibaren aralıksız olarak devam eden arazi topluluğu bir, iki veya üç yönden ormanlara bitişik olan köyleri ve kasabaları,

Orman Köyü: Orman içi veya ormana bitişik köyleri, ifade etmektedir.

Ülkemizde 7389 orman içi ve 10056 orman kenarı olmak üzere 17445 orman köyü vardır. Bu köylerde 1990 yılı genel nüfus sayımına göre 8.848.501 orman köylüsü vardır. (ÇELİK, 1993, S. 230).

Orman Köyleri Sayısı ve nüfusu yıllara göre değişim göstermekteysede, halen genel nüfusun % 16'sını oluşturmaktadır. Orman köylülerinin sosyo-ekonomik durumu, genel düzeyin gerisinde ve milli gelirden alınan pay ise oldukça düşüktür. Nitekim, orman köylerinde yaşayanlar da fert başına düşen gayri safi gelir 1974 yılında 2346 TL (1992 endekslerine göre 2.132.727 TL), 1978 yılında ise 11.000 TL (1992 yılı endekslerine göre 4.230.769 TL) dir. 1978 yılında Devlet Planlama Teşkilatı programına göre gayri safi milli hasıladan fert başına 19.546 TL. (1992 yılı endekslerine göre 7.517.692 TL) pay düşmesi öngörülmüştür. I. Beş yıllık kalkınma planı döneminde kamu yatırım harcamalarından kişi başına düşen pay kentlerde

936, köylerde 247 TL, orman köylerinde ise 46 TL olduğu görülmüştür. II. plan döneminde ise bu rakamlar ancak 80 TL'ye çıkarılabilmektedir (ÇELİK, 1993, S. 230).

Resim 3: Orman İçi Köy (Kömürköy)'ün Görünüşü (FOTO: Uygun).

Vize ilçesine bağlı 3 belde ve 21 köy, orman köyleri kapsamındayken sadece 2 köy, orman dışı köy niteliğindedir. İlçe genel alanının % 90, 71'i orman köyleri mülki hudutlarında kalmakta ve genel nüfusun % 64,97'si orman köylerinde yaşamaktadır.

İlçeye bağlı yerleşim merkezlerinin nitelikleri, Orman Kanununa göre durumları tablo-1'de düzenlenmiştir.

3.2.3- Orman Köylerinde Sosyal ve Fiziki Alt Yapı

3.2.3.1- Nüfus

1990 yılı nüfus sayımı sonuçlarına göre 34589 olan ilçe nüfusunun, 10518'i (% 30.41), İlçe merkezinde, 22474'ü (% 64.97) Orman köylerinde, 1597'si (% 4.62) orman dışı köylerde yaşamaktadır. Vize ilçesi nüfusunun 1960-1990 yılları arasındaki 30 yıllık dönemde ki gelişimi tablo - 2`de düzenlenmiştir.

1960 - 1990 yıllarını kapsayan 30 yıllık dönemde, ilçe nüfusu, 1965 - 1970 yılları arasında kalan beş yıllık dönem haricinde, her dönemde artmıştır. 1965 - 1970 yılları arasında ilçe nüfusunun oluşturan orman köyleri nüfusu, orman dışı köyler ve ilçe merkezi nüfusları birlikte bir azalma göstermiştir. Bu durumun ortaya çıkışında, yurtdışına ve büyük şehirlere yönelik göç olayı etkili olmuştur.

1975 - 1980 yılları arasında ilçe nüfusu ve bağlı yerleşim merkezleri nüfuslarında genel bir artış görülmektedir. Doğum ve ölüm oranlarının bir birlerine yakın seyrettiği kabul edilirse, bu durumun nedeni olarak, ülkemizin o yıllarda içinde bulunduğu siyasal istikrarsızlık gösterilebilmektedir. Büyük şehirlerde yaşanan karmaşa ve istikrarsızlık, kırsal kesimlerde yaşayanları, buldukları yerde yaşamının daha güvenli ve akılcı olması gibi bir yaklaşıma sürüklemiş ve neticede ilçe dışına işgücü göçü durma noktasına gelmiştir.

Orman köyleri toplam, nüfusunun ilçe nüfusu içerisindeki oranı, 1960 yılında % 72.9 iken 1990 yılında bu oran % 64.9`a düşmüştür. Aynı dönemde orman dışı köylerin oranı % 6.8`den % 4.6`ya gerilemiş, ilçe merkezi nüfusunun ağırlığı ise % 20.3`ten % 30.5`e yükselmiştir. Bu oranlardan anlaşıldığı gibi, 30 yıllık dönemde orman köyleri ve orman dışı köylerden ilçe merkezine yönelik nüfus hareketinin olduğu kabul edilmektedir. (TABLO 2).

Tablo 2`de düzenlenen veriler kullanılarak, yerleşim merkezleri, itibariyle, nüfus artış hızları yıllık olarak hesaplanmış ve tablo 3`te gösterilmiştir. 1965 - 1970 dönemi

ve 1980 - 1990 döneminde ilçe genelinde nüfus artış hızının negatif olması çarpıcıdır ve ilçe dışına göç olayının hızlandığının ifadesidir. 1975 - 1980 döneminde, ilçe geneli olarak nüfus artışı hızı pozitiftir ve daha önce ifade edildiği üzere, ülkemizin içinde bulunduğu ekonomik ve siyasi istikrarsızlık 75-80 dönemine ve nüfus hareketlerine yön vermiştir. 1970 - 1975 döneminde köylerden ilçe merkezine bir akışın varlığından bahsetmek yerinde olacaktır (Tablo 3).

Tablo 4`te düzenlenen nüfus yoğunluğuna ilişkin verilerden anlaşıldığı üzere, orman köylerinde nüfus yoğunluğu yıllar itibariyle önemli değişimlere uğramamış, 30 yıllık dönem de genel düzeyini korumuştur. Orman dışı köylerde ise durum aksi gelişim göstermektedir. 30 yıllık dönem boyunca orman dışı köylerde nüfus yoğunluğu, önemli bir düşüş göstermiştir. Aynı dönemde ilçe merkezi nüfus yoğunluğu 92 kişi/Km² ye artmıştır. Orman dışı köylerden ilçe merkezine bir nüfus akışı olduğunu tesbit etmek yerinde olacaktır.

Vize ilçesi nüfus hareketleri sayısal, artış hızı ve yoğunlukları itibariyle ele alındığında; orman içi köyler nüfusunun yıllara göre fazla bir değişim göstermediği, orman kenarı köylerde ise az da olsa bir artış olduğu anlaşılmıştır. Ancak, orman kenarı köy kapsamında bulunan 3 belde (Sergen, Kıyıköy, Çakıllı) da meydana gelen nüfus artışı, orman kenarı köylerin genel düzeyini etkilediğinden, orman kenarı diğer köylerde önemli bir azalışın gerçekleştiğini belirtmek yerinde olacaktır. Kaldık ki, orman kenarı köylerde, tarımsal alanların bölünmesi ve verim gücü düşük ormanların bu köyler sınırlarında kalması ile geçim şartları giderek ağırlaştığından dışarıya göç olayı devam etmektedir.

VİZE İLÇESİ BELDE VE KÖYLERİ

Tablo- 1

Yerleşim Merkezleri	1990 Yılı Nüfusu	Hane Sayısı	Niteliği	Orman Kanununa Göre Durum
Akincılar	622	138	Orm.Kena.	32. Madde
Akpınar	582	145	Orm.İçi.	31. Madde
Aksicim	475	95	Orm.İçi.	31. Madde
Balkayn	378	95	Orm.İçi.	31. Madde
Çakıllı (B)	2920	545	Orm.Kena.	32. Madde
Çavuşköy	389	110	Orm.Kena.	31. Madde
Çövenli	688	142	Orm.Kena.	32. Madde
Develi	192	60	Orm.Kena.	31. Madde
Doğanca	754	250	Orm.Kena.	31. Madde
Düzova	870	220	Orm.Dışı	-
Evrencik	1235	350	Orm.Kena.	31. Madde
Evrenli	1622	330	Orm.Kena.	31. Madde
Hamidiye	181	49	Orm.İçi.	31. Madde
Kışlacık	1133	229	Orm.İçi.	31. Madde
Kıyıköy (B)	2565	565	Orm.Kena.	32. Madde
Kızılağaç	956	183	Orm.İçi.	31. Madde
Kömürköy	962	275	Orm.İçi.	31. Madde
Küçükyayla	739	224	Orm.İçi.	31. Madde
Müsellim	727	150	Orm.Dışı.	-
Okçular	564	125	Orm.Kena.	32. Madde
Pazarlı	330	100	Orm.Kena.	31. Madde
Sofular	174	47	Orm.Kena.	31. Madde
Sergen (B)	2168	496	Orm.Kena.	32. Madde
Soğucak	1014	356	Orm.Kena.	31. Madde
Topçuköy	796	250	Orm.Kena.	32. Madde
Toplam	24.071	5773	-	-

KAYNAK: Kırklareli Orköl Başmühendisliği, Vize Orman İşletme Müdürlüğü

VİZE İLÇESİ NÜFUSUNUN GELİŞİMİ (1960-1990)

Nüfus Sayım Yıllarında Nüfus Tablo-2

Yerleşim yerinin Niteliği	1960	1965	1970	1975	1980	1985	1990
Orman içi Köy %	5550	6284	6020	6005	6094	5786	5406
	18,2	19,2	19,0	18,5	17,3	16,7	15,6
Orman Kenarı Köy %	16724	17322	17039	16547	17616	17183	17068
	54,7	53,2	53,8	51,0	50,1	49,6	49,3
Orman Köyleri Toplam %	22274	23570	23059	22552	23710	22969	22474
	72,9	72,4	72,8	69,5	67,4	66,3	64,9
Orman Dışı Köy %	2070	1965	1833	1694	1758	1608	1597
	6,8	6,1	5,8	5,2	5,0	4,6	4,6
İlçe Merkezi %	6196	6998	6766	8203	9730	10082	10518
	20,3	21,5	21,5	25,3	27,6	29,1	30,5
İlçe Toplamı %	30534	32533	31658	32449	35198	34659	34589
	100	100	100	100	100	100	100

KAYNAK: DİE, 1960 - 1965 - 1970 - 1975 - 1980 - 1985 - 1990 Yılları Nüfus Sayımı Sonuçları

Vize İlçesi Nüfusunun Yıllara Göre Artış Oranları (1960-1990)

Tablo - 3

Yerleşim Yeri	Nüfus Sayımı Yılları ve Yıllık Nüfus Artış Oranları (% O)														
	1960	1965	1970	1975	1980	1985	1990								
Niteliliği	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%				
Orman İçi Köyler	23.9756	-7.4072	-0.4988	2.9467	-10.3191	-13.4945									
Orman Kenarı Köyler	7.0512	-3.2891	-5.8429	12.5992	-4.9651	-1.3421									
Orman Köy.TOP.	11.3752	-4.3747	-4.4366	10.0650	-6.3301	-4.3478									
Orman Dışı Köyler	10.3573	-13.8114	-15.6485	7.4444	-17.6790	1.3719									
İlçe Merkezi	24.6428	-6.7202	39.2694	34.7323	6.1329	8.5032									
İlçe Toplamı	12.7636	-5.4380	4.9479	16.3969	-3.0816	-0.4988									

Kaynak: DİE. 1960, 1965, 1970, 1975, 1980, 1985, 1990 Yılları Nüfus Sayımı

Vize İlçesi Nüfus Yoğunluğunun Yıllara Göre Değişimi (1960-1990)
Tablo-4

Yıllar	Nüfus Yoğunlukları Kişi / Km ²							
	Or.İçi	Or.Kenarı	Or.Köy.Top.	Or.Dışl Köy	İlçe Mer.	İlç.Genel.	Kırkaları	Türkiye
1960	12	30	22	57	92	27	37	34
1965	14	31	23	54	104	29	39	41
1970	13	31	23	50	100	28	39	45
1975	13	30	22	46	122	29	41	52
1980	13	32	23	48	144	31	43	58
1985	13	31	22	44	149	31	48	65
1990	12	31	22	44	156	31	47	73

Kaynak: DİE. 1960, 1965, 1970, 1975, 1980, 1985, 1990 Yılları Nüfus Sayımı
Sonuçları

3.2.3.2- Eğitim

Vize ilçesi, orman köylerinde eğitim-öğretim, 1 Lise, 4 Ortaokul, 5 İlköğretim okulu ve 15 İlkokul bünyesinde, 2706 öğrenci ve 126 öğretmen ile sürdürülmektedir. Kıyıköy beldesinde bulunan lise diğer orman köylerine yönelik olmaktan ziyade kendi öğrenci potansiyeline cevap vermektedir. Beldenin corafi konumu diğer köylerden öğrenci devamına müsaid değildir. Bu durumda Lise eğitimi daha çok ilçe merkezinde bulunan Lise ve Endüstri Meslek Lisesinde sürdürülmektedir. 1992 yılı itibariyle 4 orman köyünde, öğrenci yetersizliği nedeniyle ilkokul eğitimi yapılamamış ve okullar kapatılmıştır.

Vize Halkeğitim Merkezince köylerde yürütülen el sanatları ve beceri kursları 7 orman köyünde gerçekleştirilmiş olup biçki-dikiş kursları şeklindedir. Her yıl değişik köylerde sürdürülen kurslar ekonomik bir etki yaratmaktan uzak, ancak aile içi ihtiyaçlara yönelik olarak gerçekleşmektedir. Daha önceki yıllarda denenmiş olan halıcılık kursları, gelişme imkanı bulamamış ve kurs kapsamından çıkarılmıştır.

İlçe genelinde ve orman köylerinde okuma-yazma oranının yüksek olmasına rağmen ilkokul sonrası eğitime devam eden öğrenci sayısı oldukça düşüktür. Orman köylerinde ilkokula devam eden öğrenci sayısı 1455, ilköğretim okullarına devam eden öğrenci sayısı 874 ve müstakil orta okullara devam eden öğrenci sayısı ise 323'tür. İlkokullarda 19 öğrenciye bir öğretmen düşmesine rağmen, öğretmensiz sınıfların bulunması eğitim faaliyetlerinin aksamasına neden olmaktadır. İlköğretim okullarında 34 öğrenciye bir öğretmen, orta okullarda ise 20 öğrenciye bir öğretmen düşmektedir.

3.2.3.3- Sağlık

İlçe'de ve bağlı köylerde sağlık hizmetleri, Merkez sağlık ocağı, Kıyıköy sağlık ocağı ve Sergeren sağlık ocağı eliyle yürütülmektedir.

Orman köylerinde bulunan 10 ebe ve Sergen beldesi sağlık ocağında görevli 1 doktor, 1 hemşire, 1 ebe, 1 sağlık memuru ile Kıyıköy sağlık ocağında görevli 2 doktor, 3 hemşire, 2 ebe, 1 sağlık memuru olmak üzere toplam 22 personel orman köylerine hizmet vermektedir.

Sağlık hizmetlerine tahsis edilmiş veya yeni yapılmış hizmet binası olarak, Sergen ve Kıyıköy beldeleri sağlık ocakları dışında 6 orman köyünde sağlık evi bulunmaktadır. Vize ilçe merkezi dahil sağlık kuruluşlarının hiç birisi ambulans gibi acil hizmet vasıtasına sahip değildir.

3.2.3.4- Yerleşim, Konut Durumu ve Diğer Sosyal Tesisler

Vize ilçesi orman köylerinde yerleşmelerin tarihi eskiye dayandığından, bu köyler, toplu köyler niteliğindedir. Orman köyü kapsamındaki beldeler ve Pazarlı, Çavuşköy, Çövenli, Okçular köyleri birkaç mahalleden teşekkül etmiştir.

Vize ilçesi orman köylerinde konut durumunun tetkik edilmesi neticesinde; taş, ahşap, yığma, kerpiç, briket ve tuğla yapı tarzlarında konutların bulunduğu taş yapı tarzının ağırlıklı olduğu tesbit edilmiştir. Bunlarla birlikte betonarme konutlar ve bir kaç katlı yapılar yaygınlaşmaktadır.

Vize ilçesi Orman Köyleri Kalkınma Planı sahası içinde 6831 Sayılı Orman Kanununun 13/B maddesi kapsamına giren;

- 1- Vize Merkez İlçeye bağlı Evrenli,
- 2- Sergen Bucığına bağlı Satular,
- 3- Kıyıköy Bucığına bağlı Aksicim ve Balkaya köyleri mevcuttur.

Yalnız, köylülerin istemli olmamaları ve Heyetce yerinde yapılmış olan etüdlerle bu köylerin bir mahalde iskan edilmeden buldukları mahalde kalkındırılmaları uygun görülmüştür (Vize İlçesi Orman Köyleri Kalkınma Planı, 1977, S. 15).

Orman köylerinin tümünde köy konağı ve camii bulunmaktadır. Bunların bir çoğu devlet-vatandaş işbirliği ve imece usulü ile yapılmıştır. Son yıllarda sağlık evi yapımında da aynı yöntem kullanılmakta ve köyler bir takım tesis ihtiyaçlarını bu şekilde karşılama yoluna gitmektedir.

Sportif faaliyetlerin ve kuruluşların hemen hemen hiç gelişmediği orman köylerinde, bu amaca hizmet edecek tesislerde mevcut değildir. Her yıl Vize Kaymakamlığınca düzenlenen Futbol Turnuvası dışında organize edilmiş bir faaliyetin olmaması, orman köylerinde sporun geri kalmasına neden olmaktadır. Buna karşılık her köyde ortalama 4-6 kahvehane bulunması dikkat çekicidir.

3.2.3.5- Ulaşım

Orman köylerinin sosyal, ekonomik ve kültürel yönden kalkındırılmalarında önemi büyük olan ulaşım konusu, Vize ilçesi orman köyleri için büyük ölçüde çözümlenmiştir.

İlçe'ye bağlı bütün orman köylerinin yolu mevcuttur ve ilçeye ulaşım, kış aylarında meydana gelen aksamalar dışında, rahatlıkla yapılmaktadır. Orman köyleri ulaşım durumu ve motorlu araç sayıları tablo 5`te verilmiştir.

3.2.3.6- Haberleşme

Vize ilçesi orman köylerinin tümü şehirler arası otomatik telefon görüşmesi olanağına sahiptir. Akıncılar, Balkaya, Evrencik, Hasbuğa, Kışlacak, Kömürköy, Okçular ve Soğucak köylerinde otomatik telefon santrali bulunmakta olup, civar köylerde bu santrallerden faydalanmaktadır.

İletişim araçlarının başında gelen TV ve Radyo kullanımını orman köylerinde yaygın olarak kullanılmaktadır. Yazık basın araçlarından gazete, dergi vb. yayınlar ilçe merkezinden temin etmek suretiyle takip edilmektedir.

VİZE İLÇESİ ORMAN KÖYLERİ ULAŞIM DURUMU VE MOTORLU ARAÇ SAYILARI Tablo- 5

Yerleşim Merkezi Adı	İlçeye Uzak (Km)			Motorlu Araç Sayısı				
	Asfalt Km.	Stabl Km.	Top. Km.	Oto	M. Kmyr.	Mnbs.	Otbs.	Top.
Akıncılar	17	-	17	35	1	2	-	38
Akpınar	5	2	7	6	-	-	-	6
Aksicim	8	21	29	7	2	2	-	11
Balkaya	8	13	21	15	10	1	-	26
Çakıllı (B)	11	-	11	50	6	-	5	61
Çavuşköy	5	-	5	8	-	2	-	10
Çövenli	12	-	12	16	2	4	-	22
Develi	4	-	4	5	-	-	-	5
Doğanca	11	5	16	15	1	2	-	18
Düzova (X)	2	6	8	20	5	3	-	28
Evrencik	15	-	15	15	7	2	12	36
Evrenli	9	-	9	45	-	4	-	49
Hamidiye	26	2	28	2	1	-	-	3
Hasbuğa	7	-	7	10	5	4	-	19
Kışlacık	26	7	33	17	10	4	-	31
Kıyıköy	39	-	39	25	2	-	2	29
Kızıllağaç	18	6	24	13	8	4	-	25
Kömürköy	14	-	14	6	10	5	-	21
Küçükyayla	19	6	15	8	5	6	-	19
Müsellim (X)	7	3	10	28	-	3	-	31
Okçular	4	-	4	15	-	1	-	16
Pazarlı	7	-	7	4	1	1	-	6
Sofular	15	2	17	2	5	1	-	19
Soğucak	14	-	14	15	10	4	-	29
Sergen (B)	22	-	22	41	65	2	6	114
Topçuköy	11	-	11	20	6	7	-	34

(B) - BELEDİYE

(X) - ORMAN DIŞI

3.2.3.7- Enerji

Vize İlçesi Orman köylerinde elektrifikasyon çalışmaları tamamlanmış olup elektrik enerjisinden yaygın olarak yararlanılmaktadır. 1972 - 1986 yılları arasında sürdürülen çalışmalar ile orman köyleri geçte olsa elektriğe kavuşturulmuştur. Elektrik enerjisi tüketimi köylerin niteliğine göre değişim göstermektedir. 105 - 230 KWh. arasında değişen yıllık kişi başına tüketimi, Türkiye ortalamalarının oldukça gerisindedir. 1990 yılı ortalama kişi başına düşen tüketim 1003 KWh. olarak hesaplanmıştır. (TEK 20. Kuruluş Yılı Bülteni, 1990, S. 32). Vize ilçesine bağlı köylerin niteliklerine göre elektrik tüketimine ait bilgiler tablo - 6'da verilmiştir.

Vize İlçesi Elektrik Enerjisi Kullanım Durumu (1992)

Tablo- 6

Yerleşim Merkezi Niteliği	Yıllık Toplam Sarfiyat (KWh.)	Kişi Başına Düş. Yıllık Ort. Tüketim (KWh.)
İlçe Merkezi	4.728.287	450
Orman Dışı Köyler	279.078	175
Orman İçi Köyler	799.218	148
Orman Kenarı Köyler	3.310.967	194
İlçe TOPLAM	9.117.550	264

Kaynak: TEK, Vize İşletme Şefliği

İlçede elektrik enerjisi dışında ısınma ve pişirme amaçlı kullanılan enerji kaynakları ise başta odun, linyit kömürü ve likid gazıdır. Ormanların verim gücü düştüğü oranda, orman kenarı köylerde odun dışı kaynaklar yaygın olarak kullanılmaya başlanmıştır. Bozuk baltalık vasfında ormanların ağırlıkta olduğu köyler, ilçe dışından getirilen kömürü yakacak olarak kullanılmaktadırlar. Orman içi köylerde odun hammaddesi dışında likid gaz kullanımı son yıllarda artmakta ve pişirme amaçlı odun kullanımını azalmaktadır.

3.2.3.8- Su Kaynakları

Vize ilçesi orman köylerinde içme suyu imkanına sahip 20 köy bulunmaktayken, henüz içme suyu problemi çözülmemiş 4 orman köyü bulunmaktadır. Akpınar, Doğanca, Soğucak, Topçuköy, içme suyu olarak mahale çeşmeleri ve kuyulardan istifade etmektedir.

Tarımsal amaçlı su kullanımı ilçe genelinde olduğu, gibi orman köylerinden de sınırlıdır. Soğucak deresi, Kazan-dere ve Papuçdere gibi akarsu çevrelerinde sürdürülen ilkel sulama çalışmalarının yanında, orman kenarı köylerden olan Çavuşköy ve Pazarlı köylerinde basit kanal sistemi ile sulama yapılmaktadır. İlçe Tarım Müdürlüğü verilerine göre, ilçe genelinde sulanabilen alan 16.500 dekadır.

3.2.4- Orman Köylerinde Ekonomik Yapı

3.2.4.1- Tarım

Vize ilçesi orman köyleri için önemli geçim kaynaklarından birisi tarımsal faaliyetlerdir. Özellikle Orman kenarı köylerde tarım ana sektör durumundadır.

3.2.4.1.1- Vize İlçesi Orman Köylerinde Şimdiki Arazi Kullanımının Arazi Kabiliyet Sınıflarına Dağılımı

Vize İlçesi Orman köylerinde şimdiki arazi kullanımının yetenek sınıflarına dağılımı ile ilgili olarak yapılan tetkikler, olumlu sonuç vermemiştir. Daha önce yapılan çalışmalar ilçe geneli düzeyinde sürdürülmüş ve sonuçlar ilçe

genelini kapsayacak şekilde düzenlenmiştir. Diğer yandan da ilçe genel alanının % 90.71'inin orman köyleri mülkü hudutlarında kaldığının, Orman İşletme Müdürlüğü, Orman tahdit dosyalarından anlaşılması üzerine, Vize ilçesi için düzenlenen veriler kullanılarak orman köyleri için sonuçlar elde edilmeye çalışılmıştır. Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğünce hazırlanan Kırklareli İli Arazi Varlığı Raporu verilerine göre düzenlenen, Vize İlçesi şimdiki arazi kullanımının kabiliyet sınıflarına dağılımı, tablo - 7`de verilmiştir.

Vize ilçesi genel alanı içerisinde tarım alanları 29462 ha. ile % 72.2`lik paya sahiptir. Tarıma ayrılan 29462 ha, sahanın 28255 ha. (% 96.0)`ı I - II. sınıf arazilerden meydana gelirken, 1177 ha. (% 4.0)`ı VI - VII. sınıf arazilerden meydana gelmektedir.

Çayır ve Mera alanları 1635 ha. ile genel alan içerisinde % 1.5`lik paya sahipken, çayır ve mera alanlarının % 96.5`i (1578 ha.) I - IV. sınıf arazilerde, % 3.5`i (57 ha.) ise VI - VII. sınıf arazilerdendir.

Orman ve Funda alanları 76636 ha. ile genel saha içerisinde % 70.7`lik bölümü oluşturmaktadır. Orman ve funda alanlarının 42841 ha. (% 55.9)`ı I - IV. sınıf arazilerden, 33795 ha. (% 44.1)`i VI - VII. sınıf arazilerden teşekkül etmektedir.

Konuyu bir başka açıdan ele aldığımızda; genel alanın içerisinde, I - IV. sınıf araziler 73308 ha. ile % 67.6`lık paya sahipken VI - VII. sınıf araziler 35155 ha. ile % 32.4`lük bir paya sahip olduğu, görülmektedir (Tablo - 7).

I-IV. sınıf araziler, tarımsal kullanıma uygun ve kullanımı engelleyici faktörlerin sınırlı olduğu araziler olmasına karşılık, Vize ilçesinde, I-IV. sınıf arazilerin ancak 28285 ha. (% 38.6)`ı tarıma, 42841 ha. (% 58.4)`ı orman ve fundalığa, 1578 ha. (% 2.2)`ı çayır ve mera olarak ayrılmıştır (Tablo - 7).

VİZE İLÇESİ ŞİMDİKİ ARAZİ KULLANMA
ŞEKİLLERİNİN KABİLİYET SINIFLARINA
DAĞILIMI

Tablo- 7

Toprak Kullanma Durumu	Arazi Yetenek Sınıfları					
	I-IV		VI-VII		Toplam	
	Ha	%	Ha	%	Ha	%
Nadassız Kuru Tarım %	27373 37,4	95,9	1177 3,4	4,1	28550 26,3	100
Sulu Tarım %	823 1,1	100	-	-	823 0,8	100
Bağ, Bahçe	89 0,1	100	-	-	89 0,1	100
Tarım Toplamı %	28285 38,6	96,0	1177 3,4	4,0	29462 27,2	100
Çayır, Mera %	1578 2,2	96,5	57 0,2	3,5	1635 1,5	100
Orman	40027 54,6	55,5	32051 91,7	44,5	72078 66,5	100
Funda	2814 3,8	61,7	1744 4,9	25,2	4558 4,2	100
Orman, Funda Toplamı %	42841 58,4	55,9	33795 96,0	44,1	76636 70,7	100
Diğerleri	604 0,8	82,8	126 0,4	17,2	730 0,6	100
TOPLAM	73308 100	67,6	35155 100	32,4	108463 100	100

KAYNAK: Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü, Kırklareli İli
Arazi Varlığı Raporu.

Tarıma elverişli olduğu halde orman ve fundalık olarak değerlendirilen 28285 ha. I - IV. sınıf araziler üzerinde genellikle bozuk baltalık ve bozuk baltalıktan imar yoluyla kazanılmış enerji ormanları, kısmende iyi baltalık ve koru ormanları bulunmaktadır. Diğer taraftan da VI - VII. sınıf araziler üzerinde tarıma ayrılan 1177 ha. saha düşük verim şartlarında ve erozyon tehlikesinin yüksek olduğu durumda kullanılmaktadır. Ne var ki, VI - VII. sınıf araziler; yüksek meyilli çok sorunlu ve erozyona maruz topraklardır, tarım dışı kullanılabilirler. Mera yada orman arazisi olarak kullanılsa bile, birçok önlemler almayı gerektirir. Üzerindeki toprak örtüsünü kaybetmeye hemen hazır, hatta kaybetmiş yerlerdir. (ACUN, 1984, S. 18).

Vize ilçesi arazi kullanım durumunun Kırklareli ili, Marmara Bölgesi ve Türkiye geneliyle karşılaştırılması sonucunda; I - IV. sınıf arazilerin genellikle tarım alanları olarak kullanıldığı (% 68.8, % 74.4, % 81.3) anlaşılmakta ve Vize ilçesi için aynı durumun geçerli olmadığı görülmektedir. Çayır ve Meralar açısından bakıldığında, I - IV. sınıf arazilerin, % 2 ile % 13 arasında değişen bölümünün çayır ve meralara ayrıldığı, ancak ilçede çayır ve meraların % 96.5, I - IV. sınıf arazilerde yeralmasından dolayı mukayese edilen örneklerden farklı özellik gösterdiği anlaşılmaktadır. Orman ve funda alanlarının durumu ise daha belirgin farklılıklar taşımaktadır. İlçede I - IV. sınıf arazilerin % 58.4 orman ve fundalıkken ilde % 25.9, Marmara Bölgesinde % 19.2, Türkiye genelinde ise % 5.7 olarak hesaplanmıştır. Kaldığı orman ve funda genel alanının % 58.4'ü I - IV. arazilerden oluşan Vize ilçesi, bu özelliği ile de diğerlerinden ayrılmaktadır.

Arazi yetenek sınıflarını belirleyen eğim, toprak derinliği ve erozyon derecesi gibi faktörlerin bir birleriyle oluşturdukları neden - sonuç ilişkileri çerçevesinde arazi kullanma şekli biçimlenmektedir. Vize ilçesinde arazi yetenek sınıflarının toprak özelliklerine göre dağılımı Tablo-9'da gösterilmiştir.

VİZE İLÇESİ ARAZİ KULLANIMININ KIRKLARELİ İLİ MARMARA
BÖLGESİ VE TÜRKİYE GENELİ İLE KARŞILAŞTIRILMASI

Tablo- 8

Şimdiki Arazi Kullanımı	Arazi Kabilivet Sınıfları					
	Ha	%	Ha	%	Ha	%
Tarım Top. %	28.285 38,6	95,9	1177 3,4	4,1	29462 27,2	100
Çayır, Mera %	1578 2,2	96,5	57 0,4	3,5	1635 1,5	100
Orman, Funda %	42841 58,4	55,9	33795 96,0	44,1	76.636 70,7	100
Tarım Top. %	310.931 68,8	95,8	13.591 6,7	4,2	324.122 46,6	100
Çayır, Mera %	18.104 4,0	54,5	15.361 7,6	45,5	33.465 5,1	100
Orman, Funda %	116.795 25,9	40,4	172.091 85,3	59,6	288.886 42,2	100
Tarım Top. %	2.423.261 74,4	72,4	918.936 24,1	27,5	3.342.1978 46,4	99,9
Çayır, Mera %	174.696 5,4	36,1	303.979 8,0	62,9	478.675 6,7	99,0
Orman, Funda %	625.663 19,2	19,7	2.550.547 66,8	80,2	9.176.210 44,1	99,9
Tarım Top. %	21.588.000 81,3	77,9	6.094.000 13,1	22,0	27.682.000 35,6	99,0
Çayır- Mera %	3.282.000 12,4	15,1	18.361.000 39,5	84,4	21.642.000 27,6	
Orman Top. %	1.505.000 5,7	6,4	21.932.000 47,1	93,5	23.437.000 30,1	99,9

(X) - V. ve VIII. sınıf arazilerinin tamamı ile I-IV ve VI-VII. sınıf arazilerde diğer kullanım şekilleri tabloda gösterilmemiştir.

KAYNAKLAR:(1,2) Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü, Kırklareli arazi varlığı raporu, (1991). s.44-74.

(3) Kantarcı, Türkiye'de arazi yetenek sınıfları ile arazi kullanımının Bölgesel durumu 1983, s.68.

(4) Acun, Aydın ili köylerinin ve özellikle orman köylerinin kalkındırılmaları üzerine araştırmalar, 1983, s.18-19.

Vize İlçesi Arazilerinin Yetenek Sınıflarına ve Toprak Özelliklerine
Göre Dağılımı (Hektar)

Tablo- 9

Arazi Yetenek Sınıfları	Eğitim urumu			Toprak Derinliği					Erozyon Derecesi						
	Düz	Haf.	Ort.	Dik +	Top.	Pek Sığ	Sığ	Orta Der.	Derin	Top.	Haf.	Orta	Şiddetli	Çok Şiddetli	Top.
I	5923	-	-	-	5823	-	-	242	5581	5823	-	-	-	-	5823
II	2989	22666	19	-	25672	-	6112	7312	12248	25672	18960	6712	-	-	25672
III	13	12467	12370	-	24868	-	17870	6998	-	24868	31	13111	11726	-	24868
IV	-	327	11586	5032	16945	327	13114	3504	-	16945	-	5032	11913	-	16945
VI	-	-	1074	20920	21994	2182	19210	602	-	21994	-	602	21392	-	21994
VII	-	-	-	13161	13161	5224	7937	-	-	13161	-	-	89844	1177	13161
TOPLAM	8843	35458	2504	39113	108463	7733	64242	18658	17829	108463	24814	25457	54015	4177	108463

Kaynak: Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü, Kırklareli İli Arazi Varlığı Raporu, 1991,

Vize ilçesi arazilerininin 24814 ha. (% 22.9)'da erozyon hiç yada hafif derece etkili olurken, 25457 (% 23.5)'da orta 54015 ha. (% 49.8)'da şiddetli, 4177 ha. (% 3.8)'da çok şiddetli, derecede etkili olmaktadır. Erozyonun etkili olduğu araziler genellikle eğimli arazilerdir ve toprak derinliği giderek ortadan kalkmakta ve Sığ topraklar halinde gelmektedirler (Tablo - 9).

Vize ilçesi arazilerininin şimdiki kullanım durumu ile erozyon derecelerini, yetenek sınıflarına göre değerlendirildiğimizde, tarıma ayrılan I - IV. sınıf arazilerin 16936 ha. da erozyon etkili olmaz iken 11349 ha. da orta ve şiddetli olarak erozyon görülmektedir. Tarıma ayrılan 1177 ha. VI-VII. sınıf arazininin tamamında şiddetli erozyon görülmektedir ve tarıma kesinlikle elverişli değildir. Orta ve şiddetli olarak erozyondan etkilenen 11349 ha. alanda yapılacak çalışmaların özenle seçilmesi ve tekniğinin iyi belirlenmesi halinde verim elde edilebilecektir. Aksi takdirde, bu sahalarda kaybedilmeye müsait sahalardır. Diğer yandan VI - VII. sınıf arazi niteliğinde olup tarıma ayrılan 1177 ha. elverişsiz arazininin orman köyleri sınırlarında kalması, üzerinde önemle durulması gereken diğer bir konudur (Tablo -10).

Orman ve funda toprağı olarak ayrılan 35726 ha. saha I - IV. sınıf arazilerde olmasına rağmen orta ve şiddetli erozyonun görüldüğü sahaların, ormancılık tekniğinin dikkatlice seçilmesi neticesinde muhafaza edilmesi mümkün olacaktır. Vize Orman İşletme Müdürlüğüne gerçekleştirilen ağaçlandırmalar ve enerji ormanı tesis çalışmaları, bu yönde atılmış önemli adımlar olarak değerlendirilebilir (Tablo - 10).

VİZE İLÇESİ ARAZİLERİNİN YETENEK SINIFLARI
VE KULLANIM ŞEKİLLERİNE GÖRE EROZYON DURUMU
(HEKTAR)

Tablo- 10

Kullanma kili	su Erozyonu	Arazi Kullanma Kabiliyet Sınıfları		
		I-IV.Sınıf	VI-VII.Sınıf	Toplam
Orman Toplamı	1.Derece	16936	-	16936
	2.Derece	9017	-	9017
	3.Derece	2332	1177	3509
	4.Derece	-	-	-
Çayır ve Mera Toplamı	1.Derece	532	-	532
	2.Derece	968	-	968
	3.Derece	78	57	135
	4.Derece	-	-	-
Tarım ve Orman Toplamı	1.Derece	7115	-	7115
	2.Derece	14587	602	15189
	3.Derece	21139	29016	50155
	4.Derece	-	4177	4177
Bazı Diğer Alanlar	1.Derece	231	-	231
	2.Derece	283	-	283
	3.Derece	90	126	216
	4.Derece	-	-	-
Toplam		73308	35155	108463

KAYNAK: Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü, Kırklareli İli Arazi Varlığı Raporu 1991

- 1- Hiç ya da hafif derecede etkili
- 2- Orta derecede etkili
- 3- Şiddetli
- 4- Çok şiddetli

3.2.4.1.2- Tarımsal İşletmelerin Durumu

Tarımın ekonomideki etkinliği, tarım alanlarınının yetenek durumuna bağlı olduğu gibi, tarımsal işletmelerin nitelik ve nicelik özelliklerinden de etkilenmektedir. Tarım alanlarınının yeni açmalarla genişletilmesi dışında, artma imkanı olmadığına göre mevcut arazi kaynağından en yüksek faydayı sağlamak, başkaca amaç olarak karşımıza çıkmaktadır. Bir taraftan erozyon tehlikesi, diğer taraftan miras vb. nedenler ile toprakların küçük parçalar halinde işlenmesinin giderek artması, sağlanan faydayı daha da düşürmektedir. Bu durumda, tarımsal işletmelerin büyüklükleri ve teknoloji şartları tarımsal verimliliği belirleyen faktörler olarak tanımlanabilir.

Bir araştırmaya göre, orman köylerinde bir aileye düşen tarım alanı, orman dışında yaklaşık 48 dekar, orman içinde yaklaşık 27 dekadır. Halbuki bu ölçülerin aile başına, bilimsel verilere göre, sulu arazide 300 dekar, kuru arazide 475 dekar olması gerekmektedir (DDT, ORMANCILIK ÖİK, 1990, S. 545). Bir aileye düşmesi gereken tarım alanı miktarları nadasız kuru tarım ve sulu tarımı ifade etmektedir, oysa ülkemizde nadaslı kuru tarım yapılan 16.792.000 ha. (ACUN, 1983, S. 18). tarım alanı mevcuttur. Oldukça önemli büyüklüğe sahip nadaslı kuru tarım alanları da dikkate alındığında, tarımsal işletmelerin içinde buldukları mevcut şartlar daha belirginleşmektedir.

Vize İlçesi Orman köylerinde, tarımsal işletme büyüklüklerine ilişkin veriler Vize İlçesi Orman Köyleri Kalkınma Planı ve Kalkınma Ek Planından elde edilerek Tablo - 11'de gösterilmiştir.

Orman köyleri toplamı olarak 580 ailenin toprağı olmadığı tesbit edilmiş ve topraklı aile işletmelerinin büyüklük olarak, 11 - 25 dekar diliminde ağırlıklı olarak bulunduğu saptanmıştır.

Aynı dönemde, ekilebilir alanlara göre aile başına düşen tarım alanı orman içi köylerde 18 dekar, orman kenarı köylerde 26 dekar, orman köyleri geneli için 24 dekar hesaplanmıştır. Bu verilerin elde edildiği dönemden günümüze meydana

gelen sosyo-ekonomik değişiklikler ve gelişmeler neticesinde, bugün orman içi köylerde aile başına 28 dekar, orman kenarı köylerde 35 dekar tarım arazisi düşmektedir.

Ataerkit aileden çekirdek aileye doğru meydana gelen değişim, toprakların parçalanarak küçük işletmeler halinde kullanılmasını getirmekte, miras yoluyla bölüşüm de bu süreci daha da hızlandırmaktadır. Küçülen işletmeler ekonomik olmaktan uzak ve geçimi temin edemez duruma gelince, devir ve kiracılık müesseseleri güçlenmekte ve yeniden toprakların büyük işletmelerde toplanması süreci yaşanmaktadır. Köy muhtarlıklarından edinilen bilgilere göre, orman içi köylerde sulana-bilen araziler ilçe dışından gelenler tarafından satın alınmış durumdadır. Diğer yandan, verim düşüklüğü ve yaban hayvanı tasalluatı nedeniyle ekilemeyerek terk edilen araziler, orman içi köylerde işletme büyüklüklerini etkileyen bir başka gelişmedir.

Vize İlçesi Orman Köylerinde Tarımsal İşletme Büyüklükleri

Tablo - 11

Köylerin Niteliği	Topraksız Aile		Toprağı Alan Aileler								Aile Başına Düşen Alan(dek)
			0-10 da		11-25 da		25 + da		TOPLAM		
	Aile S.	%	Aile S.	%	Aile S.	%	Aile S.	%	Aile S.	%	
Orman İçi Köy	197	16,7	316	26,7	378	34,0	291	24,6	1182	100	18
Orman Kenarı Köy	383	9,4	1127	27,8	1276	31,5	1270	31,3	4056	100	26
Orman Köyleri Toplamı	580	11,1	1443	27,5	1654	31,6	1561	29,8	5238	100	24

Kaynak: Vize İlçesi Orman Köyleri Kalkınma Planı,1977
Vize İlçesi Orman Köyleri Kalkınma Ek Planı,1980

* Orman kenarı köy niteliğinde olmasına rağmen planlama kapsamına alınmamış olan Akıncılar köyüne ait bilgiler Tablo`da yer almamıştır.

İşletme büyüklüğünde meydana gelen değişimlerin bir başka nedeni de, orman köylerinden son 10 yılda meydana gelen göçlerdir. Sayısal olarak tesbit edilme imkanı olmasına rağmen köy muhtarlıklarından alınan bilgilere göre 1000'i aşan sayıda ailenin, bazıları bütün fertler bazıları ise bir kısmı olmak üzere ilçe dışına göç ettiği tahmin edilmektedir. Sayısal olarak tesbit edilmeyen bir başka gelişme ise orman ve meraların aleyhine olarak tarım arazilerinin büyümesidir. Özellikle özel mülkiyete konu olan çayırların, zaman içerisinde ekilen alanlar haline getirildiği bilinmektedir.

3.2.4.1.3- Tarımsal Üretim

Vize ilçesi orman köylerinde yetiştirilen ürünler başta buğday olmak üzere, ayçiçeği, mısır, pancar, yem bitkileri, sebze ve diğer hububat çeşitleridir. Bu ürünlerin yetiştirildiği alanların büyüklüğüne ilişkin veriler, Kırklareli İl Tarım Müdürlüğü ve Vize İlçesi Köy Muhtarlıklarından elde edilerek Tablo - 12`de düzenlenmiştir.

Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü, Kırklareli İli Arazi Varlığı Raporunda tarım alanları büyüklüğünün 29462 ha. olarak verilmesine karşılık bu sahada yetiştirilen ürün çeşitlerine göre dağılımı verecek bilgiler elde edilememiştir. Kırklareli Tarım İl Müdürlüğüne hazırlanan "KIRKLARELİ İLİ ARAZİ DAĞILIMI" tablosundan yararlanılarak, İlçe Tarım Müdürlüğü ve Köy Muhtarlıkları yardımıyla hesaplanan tarımsal alanların ürün çeşitlerine göre dağılımı tablosunda, ekilebilir alanlar toplamı 21966 ha. olarak hesaplanmıştır. Bu miktarın 3924 ha. orman içi köylerde 14379 ha. orman kenarı köylerde ve geriye kalan 4293 ha. orman dışı köyler ile ilçe merkezinde bulunmaktadır.

Ekilebilir alanların 10405 ha. (% 47.4)`ü buğday, 7300ha. (% 33.2)`si ayçiçeği ekimine ayrılmakta ve bu iki ürün, gerçekleştirilen üretimin ağırlığını oluşturmaktadır. Denilebilir ki, Vize ilçesi tarımsal üretimi buğday ve ayçiçeği yetiştiriciliğine dayanmaktadır.

Ekilebilir Alanların Ürün Çeşitlerine Göre Dağılımı

Tablo - 12

Üretim Merkezi	Buğday		Arpa		Yulaf		Mısır		Ayçiçeği		Pancar		Sebze		Yem.Bit.		Diğer.		TOP	
	Ha	%	Ha.	%	Ha.	%	Ha.	%	Ha.	%	Ha.	%	Ha.	%	Ha.	%	Ha.	%	Ha.	%
Orman İçi Köy %	1545 14.8	47.0	220 18.1	6.6	55 11.5	1.7	180 68.2	5.5	870 11.9	26.4	-	-	89 16.2	2.7	115 21.5	3.5	220 24.0	6.6	3294 15.0	
Orman Kenarı Köy %	7410 71.2	15.5	692 57.0	4.8	387 81.0	2.7	70 26.5	0.5	4500 61.7	31.3	300 100	4.1	345 62.7	4.4	300 56	2.1	375 40.8	2.6	14379 65.5	
Orman Köy-lerin Top. %	8955 86.0	50.7	912 75.1	5.2	442 92.5	2.5	250 94.7	1.4	5370 73.6	30.4	300 100	1.7	434 78.9	2.4	415 77.5	2.3	595 64.8	3.4	17673 80.5	
Orman Dışı Köyler ve İlçe Merkezi %	1450 14.0	33.8	303 24.9	7.1	36 7.5	0.8	14 5.3	0.3	1930 26.4	45.0	-	-	116 21.1	2.7	121 22.5	2.8	324 35.2	7.5	4293 19.5	
İlçe Toplanı	10405 100	47.4	1214 100	5.5	478 100	2.2	264 100	1.2	7300 100	33.2	300 100	1.4	550 100	4.5	536 100	2.4	919 100	4.2	21966 100	

Kaynak: Kırklareli Tarım İl Müdürlüğü Vize İlçesi Köy Muhtarlıkları

Ekilen alanların, 3294 ha. (% 15.0)'ı orman içi köylerde, 14379 ha. (% 65.5)'i orman kenarı köylerde olmak üzere toplam 17673 ha. (% 80.5)'i orman köylerindedir. Orman köylerinde de buğday ve ayçiçeği üretimi başta gelmekte, diğer hububat çeşitleri, mısır, yem bitkileri ve sebze yetiştirilmesi için ayrılan alanlar daha düşük miktarlarda olmaktadır. İncelemeler neticesinde görülen bir başka durum ise, ekilen alanların ürün çeşitlerine göre dağılımı yıllara göre değişiklikler arz etmekte olduğudur. Genellikle nöbetleşe ekim yapıldığından buğday ve ayçiçeği ekili alanlar yıllara göre artış ve azalış göstermektedir.

Buğday ve ayçiçeği, devletin destekleme alımları yaptığı ürünler içerisinde olup taban fiyat uygulaması ile satılmaktadır. TMO tarafından gerçekleştirilen alımlar ve ürün bedelleri ile 279 Sayılı Vize Yağlı Tohumlar Tarım Satış Kooperatifince gerçekleştirilen ayçiçeği alımları ve ürün bedelleri, yıllara göre Tablo - 13'te verilmiştir.

Buğday ve Ayçiçeğinde Destekleme Alım Miktarları

Tablo - 13

Yıllar	Buğday			Ayçiçeği		
	Rekolte (kg)	Ort.Tab Fiyat (TL/Kg)	Ödenen Ürün Bed (1000 TL)	Rekolte (Kg)	Ort.Tab Fiyat (TL/kg)	Ödener Ürün Bedeli 1000 TL
1989	4.805.935	310	1.489.893	4.244.609	370	1570505
1990	21.307.985	480	10.227.832	8.247.087	850	7010023
1991	24.655.060	890	21.943.003	6.063.490	1500	9095235
1992	13.502.140	1150	15.527.461	11.043.676	2500	27609190

Kaynak: TMO, Vize Ajans Müdürlüğü

279 Sayılı Vize Yağlı Tohumlar Tarım Satış Kooperatifi Müdürlüğü

Buğday üretiminde elde edilen ürünün bir kısmı tohumluk ve yemlik olarak saklanmakta, bir kısmı tüccara un ve yem fabrikalarına satılmaktadır. TMO'ne teslim edilen ürün miktarı ile diğer değerlendirme şekillerindeki miktarlar gözönüne alındığında, yıllık buğday üretimi, tahmini olarak, 35000 - 40000 ton olarak hesaplanmaktadır. Ayçiçeği üretiminden elde edilen ürünün tamamına yakın bir kısmı kooperatife teslim edildiğinden yıllık üretim miktarı ile aynı kabul edilmektedir. Vize İlçesi Orman Köyleri için yıllık buğday üretimi 25000 ton, ayçiçeği üretimi 8000 ton olarak gerçekleşmektedir.

Tarımsal üretimin gerçekleşmesinde toprak ve iklim faktörleri kadar önemli olan diğer faktörler ise tarımsal girdiler (gübre, ilaç, tohumluk vb.) ile makineleşme düzeyidir. Vize ilçesi üreticilerine tarımsal girdi sağlayan kamu kuruluşları ve kooperatiflerin yanısıra son yıllarda özel teşebbüslere ait kurumlarda bulunmaktadır.

Vize ilçe mekrezi, Çakıllı ve Sergen beldeleri ile Çövenli köyünde kurulmuş olan Tarım Kredi Kooperatifleri yanısıra ve ilçe ziraat odası, Zirai Donatım Kurumu, 279, S. Vize Yağlı Tohumlar Satış Kooperatifince üreticilere temin edilen suni gübre miktarı, toplam olarak, 5.351.950 kg'dır (1992 yılı itibariyle), aynı yıl içerisinde 12.398 kg zirai ilaç, 143.130 kg tohumluk buğday ve 12.355 kg tohumluk ayçiçeği, 7.865 kg yonca ve fiğ tohumu yine aynı kurumlarca temin edilmiştir. Hayvan gübresinin de kullanıldığı bilinmemekteyse de ne miktar ve şekilde kullanıldığı tesbit edilmemiştir.

Tarımsal üretimde etkili olan faktörlerden birisi de, makineleşme düzeyidir. Bu konuda yapılan inceleme neticesinde elde edilen veriler tablo - 14`te verilmiştir.

Makineleşmenin 1975 sonrasında yaygınlaştığı ilçe`de orman içi köylerde 6 aile işletmesine 1 traktör düşerken orman kenarı köylerde 4 aile işletmesine 1 traktör düşmektedir. Orman dışı köylerde ise bu sayı 2 aileye bir traktör şeklinde-

dir. Ürün hasadında kullanılan biçer döver ile saman balyası hazırlayan balya makinası pahalı yatırım araçları olduğundan mevcut sayıları oldukça düşüktür. Buğday tohumluğu hazırlayan tesislerden olan sektör sayılarında oldukça düşüktür. Ancak, son yıllarda hazır buğday tohumluğunun yaygınlaşması ile, selektör gibi tesisler önemini yitirmeye başlamıştır.

Vize İlçesi Tarımsal Araç ve Tesis Sayıları (1992)

Tablo - 14

Yerleşim Yeri Nite-liği	Tarımsal Araçlar				
	Traktör	Biçer döğer	Balya Makinası	TOPLAM	Selektör
Orman İçi Köy	195	-	-	195	1
Orman Kena- narı Köy	1120	28	23	1171	6
Orman Köyleri Toplamı	1315	28	23	1366	7
Orman Dışı Köyler	175	4	4	183	1
TOPLAM	1490	32	27	1549	8

3.2.4.2- Hayvancılık

Vize ilçesi orman köylerinde en önemli geçim kaynaklarından birisi de hayvancılıktır. Özellikle orman kenarı köylerde, ahır hayvancılığının gelişmesi ile birlikte hayvancılık gelirlerinin artmakta olduğu tesbit edilmiştir.

3.2.4.2.1- Hayvan Varlığı

Hayvan ırklarının ıslah edilmesi ve Avrupa menşeli ithal hayvanların sayısal olarak artması ile birlikte hayvan- sal ürünlerde verim artışı sağlanmış ve bu durum özendirici etki yaparak, hayvancılığın gelişmesine neden olmuştur. Vize ilçesi hayvan varlığına ilişkin değerler tablo - 15`te gös- terilmiştir.

Vize İlçesi Hayvan Varlığı (1992)

Tablo-15

Yerleşim Yeri Niteliği	Büyükbaş		K.Baş		Tek Tırnak.	Kanatlılar
	Sığır Adet	Manda Adet	Koyun Adet	Keçi Adet	Adet	Adet
Or.İçi Köy %	2255	606	5356	3851	122	2619
	21.1	75.2	25.0	37.6	19.2	19.5
Or.Kenarı Köy %	6976	200	13102	5317	370	7958
	65.1	24.8	61.1	51.9	58.4	59.1
Or.Köyle. Toplamı %	9231	806	18458	9168	492	10577
	86.2	100	86.1	89.5	77.6	78.6
Or.Dışı Köy %	910	-	1797	-	22	1322
	8.8	-	8.4	-	3.5	9.8
İlçe Mer. %	572	-	1200	1075	120	1562
	5.3	-	5.5	10.5	18.9	11.6
İlçe Top. %	10713	806	21.455	10243	634	13461
	100	100	100	100	100	100

Kaynak: Vize İlçe Tarım Müdürlüğü

Vize İlçesi hayvan varlığının büyük baş hayvanlar itibarıyla, % 86 - % 100'ü orman köylerindedir. Ne varki orman içi köylerde büyük baş hayvanların yerli ırka mensup olmasıyla et ve süt verimi oldukça düşüktür.

Orman içi köylerde köy başına ortalama 282 sığır, 670 koyun, 483 keçi düşmekteyken, orman kenarı köylerde 436 sığır, 819 koyun, 332 keçi düşmektedir. Orman içi köylerde keçinin, orman kenar köylerde koyunun fazlalığı dikkat çekmektedir. (Tablo - 15).

3.2.4.2.2- Hayvanların Beslenmesi

Orman köyleri konumu ve değişik ekolojik koşulları ile hayvancılığa elverişli bir potansiyel taşımaktadırlar. Ancak orman köylerinde ve özellikle orman içi köylerde, ıslah edilmiş yerli ırklar ile sürdürülen büyük baş hayvan yetiştiriciliği ve yetersiz otlatma şartlarında sürdürülen küçükbaş hayvancılık, ifade edilen potansiyelin kullanılmasını kısıtlamıştır.

Vize ilçesi çayır ve mera alanları toplamı 1635 ha. olarak tesbit edilmiştir (Tablo - 7). Tesbit edilen mera alanlarının tamamı orman köyleri mülki hudutları içerisinde kalmakta ve orman köylülerince düzensiz ve plansız otlatmaya konu olmaktadır. Ayrıca ormanlar ve orman içi boşluklar ile zaman içerisinde terk edilmiş ziraat arazileride otlatmaya konu olan diğer alanlar olarak ifade edilebilir.

Ortalama tarzı beslenmenin yanında, yem bitkileri ziraatı ile elde edilen ürünler ile buğday ve arpadan elde edilen saman beslenme amacıyla kullanılmaktadır. Vize İlçesi Orman Köyleri Kalkınma Planında verilen ortalama değerlere göre, günümüzde, 5000 ton saman ve 1000 ton yem bitkisi (Yonca ve Fig) elde edilmektedir.

Ormanların ve orman boşluklarının otlatmaya konu olduğu ifade edilmiştir. Vize Orman İşletme Müdürlüğü verilerine göre 223 ha. orman içi köylerde, 384 ha. orman kenar köylerde olmak üzere toplam 607 ha. orman boşluğundan otlatma için yararlanılmaktadır.

Vize ilçesi hayvan varlığı sayıları, 1 "Büyük Baş, Hayvan Birimi" BBHB'ne 6 küçük baş hayvan eşit olacak şekilde değerlendirildiğinde orman içi köylerde 4396 BBHB, orman kenarı köylerde 10246 BBHB olmak üzere toplam 14642 BBHB elde edilir. Bu sayı ile mera alanları karşılaştırıldığında 0.16 ha. yani 1600 m² mera alanı 1 BBHB'ne düşmektedir. Oysa, Marmara Bölgesi için tesbit edilen 1 BBHB'ne düşecek mera alanı 1.80 ha. dır. (DPT. ORMANCILIK ÖİK. 1980, S. 411). Bu hesaba göre gerekli mera alanı 26356 ha. dır. Vize ilçesi mera alanı olması gereken

miktarın 16`da birine eşittir ve ihtiyaca cevap vermekten uzaktır. Bu durumda ormanlar kaçınılmaz olarak otlatmaya konu olmakta ve ormanların deforme olması gözlenmektedir. Vize Orman İşletme Müdürlüğü sınırları içerisinde 6131 ha. bozuk baltalık sahası bulunması, ormanda otlatmanın ne derece etkili olduğunu göstermektedir. Kaldığı bu sahalarda yapılacak ağaçlandırma ve imar çalışmaları sosyal baskılar nedeniyle gerçekleştirilmemektedir.

Son yıllarda gelişen ahır hayvancılığı ile birlikte fenni yem kullanımı da artmaktadır. Tarım Kredi Kooperatiflerinden temin edilen fenni yem çeşitleri, üreticilere kredili olarak satılmaktadır. 1993 yılı son baharında çalışmalarını geliştiren Vize İlçesi Köylere Hizmet Götürme Birliği de yem temin etmeye başlamış ve üreticilere uygun ödeme şartlarında hayvancılık faaliyetlerini sürdürme imkanı sağlanmıştır. İlgili kurumlarca 1992 yılı içerisinde, yaklaşık olarak 4500 ton fenni yem temin edilmiştir. 1993 yılı itibariyle yem ihtiyacı 5000 ton hesaplanmıştır. Ancak bu miktarın 800 - 1000 tonu orman köyleri dışında tüketilmekte, geriye kalan miktarın büyük çoğunluğu (3800 - 4000 ton) orman kenarı köylerde tüketilmektedir.

3.2.4.2.3- Hayvansal Üretim

İlçe ekonomisi ve orman köyleri ekonomisi için önemli sektörlerden birisi de hayvancılıktır. Ormancılık ve tarım sektörlerinde gelirlerin belirli dönemlere (sezonlara) toplanmasına karşılık hayvancılık sektöründe gelirler yıl içerisinde yayılmış durumdadır. Bundan dolayı köylerde, gündelik yaşamın ihtiyaçları hayvancılık gelirleriyle karşılanmaya çalışılmaktadır. Ne varki, orman içi köylerde hayvan varlığının nicelik ve nitelik özellikleri, hayvansal gelirlerin oldukça sınırlı düzeyde gerçekleşmesine neden olmaktadır. Suni tohumlama faaliyetlerinin henüz gerçekleştirilemediği bu köylerde hayvansal üretim, ancak kendi tüketimlerini karşılayabilir düzeydedir.

Vize ilçesi orman köylerinde gerçekleştirilen hayvancılık faaliyetleri süt inekçiliği, besi sığırcılığı, süt koyuncululuğu ve besi koyuncululuğu gibi dört grupta toplanmaktadır. Or-

man içi köylerde besi sığırcılığı ve süt inekçiliğinin geri kalmış olduğu, küçük baş hayvancılığa yönelik faaliyetlerin daha yaygın ve gelişmiş olduğu tesbit edilmiştir. Orman kenarı köylerde büyükbaş hayvancılık faaliyetlerinin düzeyi ve verimliliği oldukça yüksektir. İthal süt ineklerinin temin edilmesi ve suni tohumlama tekniği ile melez ırkların geliştirilmesiyle süt üretimi dahada artmaktadır. Buna paralel olarak besi sığırcılığı da gelişme göstermektedir.

Resim 4: Süt İhalesi İçin Toplanan Üreticiler, 1993
(FOTO: Uygun).

Vize ilçesi inek sütü üretimi günlük 37 ton olarak gerçekleşirken yıllık olarak 13.300 ton düzeyinde gerçekleşmektedir. Bu miktarın 12.200 ton'u orman köylerinde üretilmektedir. 1992 yılı ortalama inek sütü fiyatı 2.300 TL/Kg olarak gerçekleşirken (EREN, 1993, S. 35), Orman köylüsü 28 Milyar TL gelir elde etmiştir.

Ahır hayvancılığının yaygınlaşması ve ırkların ıslah edilmesi ile birlikte orman köylerinde süt inekçiliğinin gelişme şansı sahip olduğu görülmüştür. Ancak teşvik ve kredilerin yeterli düzeye ulaşması, beslenme imkanlarının geliştiril-

mesi zorunlu görülmektedir. Orköy ve Ziraat Bankasınca yürütülen çalışmalar ileri ki bölümlerde ele alındığından bu bölümde yer verilmemiştir.

Vize İlçesi Köyleri İnek Sütü Üretimi

Tablo - 16

Köyün Adı	Niteliği	Günlük Ortalama Süt Üretimi(Kg)
Akıncılar	Orm.Kenarı	2000
Akpınar	Orm. İçi	1000
Çakıllı (B)	Orm.Kenarı	2500
Çavuşköy	Orm.Kenarı	600
Güvenli	Orm.Kenarı	1500
Develi	Orm.Kenarı	500
Doğanca	Orm.Kenarı	4000
Düzova	Orm.Dışı	1500
Evrencik	Orm.Kenarı	1000
Evrenli	Orman Kenarı	3000
Hasmuğa	Orm.Kenarı	5000
Müsellim	Orm. Dışı	1500
Okçular	Orm.Kenarı	1000
Pazarlı	Orm.Kenarı	600
Sofular	Orm.Kenarı	300
Soğucak	Orm.Kenarı	1500
Sergen (B)	Orm.Kenarı	4000
TOPLAM		31500

Kaynak: Vize İlçesi Köylere Hizmet Götürme Birliği Ekim - 1993).

X - Orman Kenarı Köylerden Topçuköy, İnek Sütü Pazarlaması, Köy-Koop. eliyle sürdürdüğünden ihaleye katılmamıştır.

XX - Orman içi köyler ve Kıyıköy üretim düzeyi düşüklüğü ve ulaşım imkanlarının elverişsizliği nedeniyle ihale kapsamına alınmamıştır.

XXX- İhale neticesinde ortalama inek sütü fiyatı 4100 Kg/TL olarak kabul edilmiştir.

Vize ilçesi orman köylerinde süt inekçiliği ile beraber yürütülen diğer hayvancılık faaliyetleri neticesinde yıllık, 660 ton keçi sütü, 250 ton koyun sütü elde edilmektedir. Kesimlik olarak 12.000 Kuzu ve 5.500 Oğlak yetiştirilirken 14.6 ton Koyun yünü ve 2.3 ton keçi kılı elde edilmektedir.

3.2.4.3- Ormancılık

3.2.4.3.1- Orman Varlığı

Vize İlçesi hudutlarında bulunan orman alanları aynı zamanda Vize Orman İşletme Müdürlüğü hudutlarında kalmaktadır. Dolayısıyla Vize İlçesi Orman Varlığını incelemek için Orman İşletme Müdürlüğü verileri kullanılarak tablo - 17 düzenlenmiştir.

Orman İşletme Müdürlüğü genel alanı, 71.753.5 ha.'ı orman olmak üzere 104.443 ha.'dır. Orman alanlarınının 2268.5 ha. (% 21.7)'si normal kuru, 119.5 ha. (% 01)'i bozuk kuru, 42815.5 ha. (% 41.0)'i normal baltalık ve 6131 ha. (% 5.8)'i bozuk baltalık olarak ayrılmaktadır. (Tablo - 17).

Orman işletme şeflikleri itibariyle, Vize Orman İşletme Şefliği genel alanın % 44.2'sini, Yumurtatepe Orman İşletme Şefliği % 13.0'ni, Kömürköy Orman İşletme Şefliği % 20.1'ini, Midye Orman İşletme Şefliği % 12.9'unu ve Sergen Orman İşletme Şefliği % 9.8'ini oluşturmaktadır (Tablo - 17).

Koru ormanlarınınin ağırlıklı olarak Yumurtatepe bölgesinde kalmasına karşılık, baltalık ormanlar ağırlıklı olarak Kömürköy bölgesindedir. Bu iki şeflik hudutlarında kalan köylerin tamamı orman içi köyler olup, ormancılık imkanlarından en fazla yararlanan ve orman işçiliğinin en yoğun olarak gerçekleştirildiği köylerdir.

Açıklık sahalar genel sahanın % 31.4'ünü oluştururken, Açık sahanın en fazla olduğu bölge Vize (Merkez) bölgesidir. 25205.0 ha. açıklık sahaya sahip olan bölge hudutlarında, ilçe merkezi ve 2 orman dışı köy ile birlikte 17 yerleşim merkezin bulunmaktadır.

Vize Orman İşletme Müdürlüğü yıllara göre 200 - 250 Bin Ster arasında değişen yakacak odun üretimi Bölge Müdürlüğü içerisinde ilk sıraları almaktayken, yakacak odun üretimi açısından aynı durum söz konusu değildir. Yıllara göre giderek azalan yapacak odun üretimi 1992 yılında 4125 m³ olarak gerçekleşmiştir.

Vize Orman İşletme Müdürlüğü orman alanlarınının % 67.7'sini baltalık. İşletme sınıfındaki sahalar oluştururken, % 18.6'sını yapraklılar arası karışık sahalar, % 7.8'ini Karaçam sahaları, % 4.0'ünü saf meşe işletme sınıfı alanları ve % 1.9'un muhafazaya ayrılmış orman alanları oluşturmaktadır. (Vize Orman İşletme Müdürlüğü, İşletme Planı).

Vize Orman İşletme Müdürlüğü Kuru ormanlarında servetin % 52.0'sini Meşe, % 44.0'ünü Kayın, % 1.4'ünü Karaçam oluştururken % 3'ten daha az oranda da diğer yapraklılar bulunmaktadır. 3275592 m³ servete sahip üretken kuru ormanlarında meydana gelen artım miktarı 91618 m³ tür (Tablo - 18).

3.2.4.3.2- Orman Köylüsü ve Orman Suçları

Orman içi ve bitişiği köylerde yaşayan orman köylüsü, içinde bulunduğu sosyo-ekonomik koşullar karşısında, kendisine en yakın doğal kaynaklardan birisi olan ormanlardan, yasaların getirdiği düzenleme ve yaptırımlara rağmen suç olduğunu bile bile yasa dışı yararlanma yoluna gitmektedir. (ÇOLAK, 1988, S. 50).

1957 - 1980 yılları arasında kalan dönemde işlenen orman suçlarını tesbit etmeye yönelik olarak, İşletme Müdürlüğünce yapılan istatistik çalışmasına ait verilerden anlaşıldığı üzere , bu dönem boyunca gerçekleşen 6021 adet suç olayınının 1543'ü (% 25.6) otlatma, 109'u (% 1.8), yerleşme, 518'i /% 8.6 açma, 2574'ü (% 42.8) kesme 1277'si (% 21.2) taşıma suçlarıdır. (Vize Orman İşletme Müdürlüğü).

1990 - 1992 yıllarını kapsayan bir başka çalışma ile orman suçları ve gerçekleştiği yerleşim merkezlerine göre dağılımına ilişkin veriler tablo - 19'da gösterilmiştir.

Vize Orman İşletme Müdürlüğü Alanları Dağılımı

Tablo - 17

Orman İşletme Şefliği	Orman Alanı (Ha.)										Orman Top.		Açıklık		Genel Top.	
	Koru					Baltalık					Ha	%	Ha	%	Ha	%
	Normal		Bozuk		Normal		Bozuk		Ha	%						
	Ha ¹	%	Ha	%	Ha	%	Ha	%								
Vize %	4614.5 20.3	10.0	-	-	10852.5 25.3	23.5	5544.0 90.4	12.0	21011.0 29.3	45.5	25205.0 77.1	54.5	46216.0 44.2	100		
Yumurta Tepe %	8361.5 36.9	61.9	103.0 86.2	0.8	3730.0 8.7	27.6	118.5 1.9	0.9	12313.0 17.1	9.2	1188.5 3.6	8.8	13501.5 13.0	100		
Kömürköy %	2616.0 15.5	12.4	16.5 13.8	0.1	14751.0 34.5	70.2	187.0 3.1	0.9	17570.5 24.5	83.6	3461.5 10.6	16.4	21032.0 20.1	100		
Sergen %	4881.5 21.5	47.5	-	-	3421.5 8.0	33.3	200.5 3.3	2.0	8503.5 17.2	82.8	1765.0 3.3	17.2	10268.5 9.8	100		
Midye %	2214.0 9.8	14.5	-	-	10060.0 23.5	75.0	81.0 1.3	0.6	12355.5 17.2	92.1	1069.5 3.3	7.9	13425.0 12.9	100		
İşletme TOPLAMI %	22687.5 100	21.7	119.5 100	0.1	42815.5 100	41.0	6131.0 100	5.8	71753.5 100	68.6	32689.5 100	31.4	104.443 100	100		

Kaynak: Vize, Kömürköy, Yumurta Tepe, Sergen, Midye Orman İşletme Şeflikleri Amenajman Planları, 1992.

Vize Orman İşletme Müdürlüğü Koru Ormanlarında Servetin
Ağaç Türlerine Dağılımı ve Artım Değerleri

Tablo-18

Ağaç Türleri	Prodüktif Servet		Artım m ³	Bozuk Servet		Artım
	m ³	%		m ³	Ster	
	Karaçam	46513	1.4	3433	-	360
Kayın	1439809	44.0	30282	-	-	-
Meşe	1703837	52.0	55822	3316	980	-
Gürgen	8388	0.3	186	-	-	-
Dışbudak	7148	0.2	134	-	-	-
Kavak	111	-	4	-	-	-
Kızılağaç	2227	-	46	-	-	-
İhlamur	1291	-	18	-	-	-
Akçağaç	1315	-	30	-	-	-
Diğerleri	64953	2.0	1663	-	-	-
TOPLAM	3275592	100	91618	3316	1340	-

Kaynak: Vize Orman İşletme Müdürlüğü İşletme, Planı, 1993

1990-1992 Yıllarında Gerçekleşen Orman Suçları

Tablo- 19

Yerleşim Yeri Niteliği	Yangın		Kesme		Taşıma		Otlatma		Açma		Bulundur		Diğer		Toplam	
	Adet	%	Adet	%	Adet	%	Adet	%	Adet	%	Adet	%	Adet	%	Adet	%
Orman İçi Köy %	-	-	53	50.5	5	4.8	15	14.3	2	1.9	14	13.3	16	15.2	105	100
	-	-	37.9	14.3	14.3	46.9	7.7	43.8	37.2	43.8	33.3	33.3	33.3	33.3	33.3	33.3
Orman Kenarı Köy %	7	15.9	12	27.3	2	4.5	6	13.6	3	6.8	8	18.2	6	13.7	44	100
	100	100	8.6	5.7	5.7	18.7	11.5	25.0	14.0	25.0	14.0	14.0	14.0	14.0	14.0	14.0
İlçe Merkezi ve Beldeler %	-	-	75	45.2	28	16.9	11	6.6	21	12.7	10	6.0	21	12.6	166	100
	-	-	53.5	30.0	30.0	31.4	80.8	31.2	48.8	52.7	52.7	52.7	52.7	52.7	52.7	52.7
Toplam %	7	2.2	140	44.4	35	11.1	32	10.2	26	8.3	32	10.2	43	13.6	315	100
	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Kaynak: Vize Orman İşletme Müdürlüğü Zabıt Varakası
Kayıt ve Takip Defteri

X- Suç sayıları 3 yıllık toplamlar olarak alınmıştır.

Orman kenarı köylerde meydana gelen suç sayısı genel oranla oldukça düşük olarak gerçekleşmekte ve anız yıkamadan dolayı meydana gelen yangına sebebiyet verme suçları ağırlıktadır. Baltalık ormanların kesim yılı içerisinde orman kenarı köylerde zati ihtiyaca mahsuben kestirilerek verilmesi nedeniyle kesme ve buna bağlı suçlar istisna olarak kalmaktadır.

Koru ormanlarının ağırlıklı olarak bulunduğu orman içi köylerde ise kesme suçu yaygındır. Orman içi köylülerin ekonomik durumları böyle bir davranışa girmelerinde etkili olmaktaysa da, cibal-i mübaha anlayışı halen devam etmekte olduğundan, suçun oluşumunda ekonomik şartlar tek başına etkili değildir. Orman Kanununun 34. maddesi gereğince, baltalık ormanlardan üretilen yakacak odunun % 80'nin hatta % 100 orman köylüsüne verilmekte, dolayısıyla kaçak kesimler baltalık ormanları dışında kalan koru ormanlarda gerçekleşmektedir.

Benzer özellikleri nedeniyle birarada değerlendirme kapsamına alınan belde merkezleri ve ilçe merkezi, gerçekleşen suç sayıları açısından orman içi köylerle benzerlik göstermektedir. Kesme, taşıma ve etlatma suç sayılarının yüksek olması iki nedene dayandırılabilir; yerleşim alanı olarak geniş bir sahaya yayılmış olmaları, diğeri ise mevcut şartların ihtiyaçlara cevap verecek düzeyde olmamasıdır.

Vize Orman İşletme Müdürlüğü sınırları içerisinde bulunan ormanlarda tahdit çalışmaları tamamlanmış durumdadır. 1970 lerde gerçekleştirilen ilk tahdit çalışmaları ile orman sınırları "Seri" ler bazında belirlenmiş, 1980'den, sonra gerçekleştirilen 2. madde uygulamaları ile orman sınırları, köyler itibariyle, son şeklini almıştır. Ne varki arazi kadastro-su yapılan köylerde sınırlandırma işlemlerinden kaynaklanan ihtilaflar ortaya çıkmaktadır. Halen tapulama işlemlerinin askı aşamasında olduğu 3 orman köyü ile birlikte 5 orman köyünde arazi kadastro-su çalışmaları, tamamlanmıştır.

3.2.4.3.3- Orman Köylüsüne Sağlanan Haklar

Ülkemizde yerleşmelerin M.Ö. 2 bin yıllarında başladığı düşünülürse, ormanlarda ve orman köylülerine yönelik yasal düzenleme ve çalışmalara ancak 1800`lü yıllarda başlanabilmesi, konuya yaklaşımın oldukça geçikmeli olarak gündeme getirildiğini ortaya çıkarmaktadır. 1839 Tanzimat Fermanı ile birlikte ormanlardan yararlanmanın düzenlenmesi uğraşısı içerisine girilmiş ve iltizam ormancılığına son verilmek istenmesine karşın başarılı olunamamıştır. İzleyen yıllarda yürürlüğe konulan Arazi Kanunnamesi (1858) ile Orman Nizamnamesi (1870) de Tanzimat sonrasında orman ve ormancılıkla dolaylı ve doğrudan ilişkili, iki önemli yasal düzenlenmesini oluşturmaktadır. Bunların dışında 39 sayılı Baltalık Kanunu`nun ve izleyen yıllarda 484 sayılı Devlet Ormanlarında Köylülerin intifa Hakkına Ait Kanun`un çıkarılmasıyla halkın ormanlardan çeşitli şekillerde yararlandırılması yoluna gidilmiştir (ENGİNDENİZ, 1993,S.9).

Cumhuriyet sonrasında ormancılığımızı ve ormanlardan yararlanmayı düzenleyen kapsamlı ilk çalışma, 1937 tarih ve 3116 sayılı Orman Kanunudur. Bu kanun ile prensip olarak, kimseye ormandan parasız yararlanma hakkı tanınmamış, mevcutları da kaldırılmıştır. Kaldırılan haklar karşılığında köylülerin müşterek tesislerine, muhtaç köylülere, tam tarife ile; zati ihtiyaçlar için tenzilatlı tarifelerle tomruk, kereste ve mahrukat (yakacak odun) verilmesi kabul edilmiştir. İşletme hizmetlerinin, orman köylülerine ve civar halka yaptırılması esası getirilmiştir.

İkinci Dünya Savaşı ve sonrası dönemin doğduğu sorunların etkisi altında hazırlanan 1945 tarih ve 4785 Sayılı Orman Kanunu ile Ormancılığımız yeni bir döneme girmiştir. Ormanların devletleştirilmesi esasının benimsendiği 4785 Sayılı Kanun ile orman tanımı yeniden düzenlenerek, istisnaların kapsamı daraltılmıştır. Diğer yandan, ormanlardan faydalanmayı düzenlemek ve üretim imkanlarını arttırmak için "Vahidi fiyat ve Girdi-Çıktı usulleri" ilk olarak, bu dönemde uygulanmıştır.

Ormancılığımızda "Devletleştirme Kanunu" olarak anılan 4785 Sayılı Kanunun yarattığı sorunların ortadan kaldırılması ihtiyacı ve dönemin siyasal özellikleri, 1950 tarih ve 5653, 5658 Sayılı Kanunların çıkarılmasına neden olmuştur. Bu kanunlar ile faydalanma esaslarına yeni bir yaklaşım getirilmemiş, sadece muhtaç köylülerin zati ve müşterek ihtiyaçlarının karşılanmasına yönelik bir takım kolaylıklar getirilmiştir.

1956 yılında çıkarılan 6831 Sayılı Orman Kanunu'nda Orman Köylülerinin kalkındırılmalarına ilişkin ilk düzenlemeler yer almış ve faydalanmaya ilişkin yeni esaslar getirilmiştir. Kanun'un 31. maddesine göre zati yapacak ve yakacak odun ihtiyacı için orman köylüsüne 1/10 tarife bedeli ile kerestelik ağaç, tomruk ve yakacak odun verilmeye başlanmıştır.

6831 Sayılı Orman Kanun'unda 1983 tarih ve 2896 Sayılı Kanun ile değişik, 1987 tarih ve 3373 Sayılı Kanun ile yapılan değişiklik neticesinde son şeklini alan, yararlanmayı düzenleyen hükümlere göre, 1989 - 1992 yıllarını kapsayan 4 yıllık dönemde Vize Orman köylüsüne sağlanan yasal hakların miktarı ve parasal değeri tablo - 20'de verilmiştir.

1989 - 1992 yıllarında Vize Orman İşletme Müdürlüğüne orman köylülerine sağlanan hakların parasal değerinin tarım ve hayvancılık gelirleri ile yaklaşık düzeyde gerçekleştiği anlaşılmaktadır. Bu durumun ortaya çıkışında, 6831 sayılı Kanunun 34. maddesinde vahidi fiyat usulü ile kesip satış istifi yerine taşıdıkları yakacak odunların % 100 oranında, maliyet bedeli üzerinden orman köylülerine verilmesi, etkili olmaktadır. 1992 yılında, orman köylüsüne pazar satışı için 246602 ster yakacak odun verilmiştir.

Vize Orman İşletme Müdürlüğünün Vize İlçesi Orman Köylüleri
Lehine Sağladığı Yararlar (1989 - 1992)

Tablo - 20

Yıllar	Orman Köylüsüne Verilen Yapacak Emval Miktarı m ³	Orman Köylüsüne Verilen Yakacak Odun Miktarı Ster	Orman Köylüsünden Yapacak ve Yakacak Emval Karşılığı Alınan (1000 TL.)	Veril Envalin Piyasa Değeri (1000 TL.)	Orman Köylüsüne Sağlanan Yarar (1000 TL.)
1989	444	250.842	2.171.400	5.075.340	2.903.940
1990	389	185.556	2.504.700	6.587.585	4.082.885
1991	236	186.883	3.203.704	16.878.158	13.674.454
1992	386	282.884	7.629.552	52.527.645	44.898.093

Kaynak: Vize Orman İşletme Müdürlüğü 1989, 1990, 1991, 1992
Yılları Bilançoları

3.2.4.3.4- Orman İşçiliği

6831 Sayılı Orman Kanunu'nun, 23.9.1983 tarih ve 2896 Sayılı Yasa ile değişik 40 maddesine göre; "Devlet Ormanlarında ağaçlama, bakım, imar, yol yapımı, kesme, tomruklama, taşıma, imal gibi orman işleri işyerinin ve işyerinde çalışacakların hangi mülkü hudut ve orman teşkilatı hudutları içefisinde kaldığına bakılmaksızın öncelikle işyerinde veya civarında ki orman köylerini kalkındırma kooperatiflerine ve iş yerindeki köylülere veya işyeri civarındaki orman işlerinde çalışan köylülere, işyerine olan mesafeleri ile iş güçleri dikkate alınarak gördürülür. Yapılacak işe yukarıda belirtilen kooperatiflerin veya köylülerin iş güçlerinin yeterli bulunmaması veya işe ehil olmamaları veya aşırı fiat istemeleri veya işin dağıtımı veya yapılması ile ilgili konularda çözülmesi mümkün olmayan ihtifaflar çıkarmaları gibi hallerde, bu işler; işyerine civar olmayan orman köyleri kalkındırma kooperatiflerine veya köylülerine yaptırılabilir. "Yasanın bu şekilde düzenlenmesine karşılık, Vize Orman Köylüleri kendi idari sınırları içinde kalan ormancılık işlerinin başkalarına yaptırılmasına genellikle izin vermemektedirler. Bu konuda istisna oluşturan Karaçam ağaçlandırma sahalarında yapılan bakım işleri, bu işe ehil ekipler tarafından gerçekleştirilmektedir.

Vize İlçesi Ormanlarında sürdürülen çalışmalar köylere göre değişiklik arz etmektedir. 1992 yılı içerisinde, 3 orman kenarı köylerde her hangi bir orman işçiliği gerçekleşmezken, 17 orman köyü yalnızca baltalık sahalarda kesme, taşıma işlerinde çalışmıştır. Kuru ormanlarında gerçekleşen üretim işlerinde çalışan köy sayısı ise 4'tür. Dolayısıyla orman işçiliği gelirlerinden yararlanma köylere göre farklı düzeylerde gerçekleşmiştir. 1989 - 1992 yıllarını kapsayan 4 yıllık dönemde gerçekleştirilen yıllık üretim miktarları tablo u`de düzenlenmiştir.

1989 yılı ile 1992 yılı üretim düzeyleri karşılaştırıldığında, yapacak emval üretiminin giderek azaldığı görülmektedir. Yakacak odun üretimi yıllara göre farklılık göstermekteyse de, 200 - 250 bin ster genel üretim düzeyi korunmaktadır.

Vize Orman İşletme Müdürlüğü Orman Ürünleri
Üretimi (1989 - 1990

Tablo: 21

Yıllar	Tomruk m ³	Maden Direk m ³	Sanayi Odunu m ³	Lif Yon. m ³	Yapacak Top (m ³)	Yakacak Odun Ster
1989	6580	5628	1349	-	13.557	248.294
1990	4498	4838	584	-	9.920	200.618
1991	2269	3094	46	-	5.409	195.337
1992	1753	1790	506	76	4.125	249.329

Kaynak: Vize Orman İşletme Müdürlüğü, 1989,
1990, 1991, 1992 Yılları Üretim
Cetvelleri

Bu üretim düzeyi ile Vize Orman İşletme Müdürlüğü, yakacak odun üretimi bulunan işletmeler arasında ilk sıralarda yer almaktadır.

Ormancılık üretim işçiliğinde çalışan orman köylülerine ödenen işçilik ücretlerine ilişkin veriler tablo - 22`te düzenlenmiştir. Orman Kanunu`nun 234. maddesi uyarınca verilen % 10 istihkak fazlaları ile birlikte 3.431.560.000 TL orman köylülerine ödenmiştir (1992 Yılı), 1989 - 1992 yılları arasında yakacak odun üretim düzeyi değişmediği halde yapacak emval üretimi % 70 azalma gösterirken ödenen işçilik ücretleri toplam olarak % 56 oranında artış göstermiştir. Bu gelişmeleri basit olarak kıyasladığımızda, 1989 yılı yapacak emval üretimi için ödenen işçilik ücreti, 1 m³ için 100 kabul edilirse, 1989 yılında 1 m³ için 534 olarak gerçekleşmiştir.

Vize ilçesi orman köylerinde, orman köyleri kalkındırılması amacıyla faaliyette bulunan kooperatif olmadığından, ormancılık işlerinin tamamı gerçek kişiler tarafından yapılmakta ve işçilik ücretleride yine aynı gerçek kişilere ödenmektedir. Vize ilçesi orman köylerinin tamamı vize Orman İşletme Müdürlüğü sınırları içinde kaldığından ödenen işçilik ücretlerinin tamamı Vize ilçesi orman köylüsüne ödenmektedir.

Vize Orman İşletme Müdürlüğünce belirli dönemlerde yapılan gençlik bakım çalışmaları, orman köylülerine ek bir iş imkanı sağlamaktadır. Diğer yandan 5 ay süren yangın mevsimi boyunca yangın işçisi olarak ortalama 50 orman köylüsü işlenmektedir.

Ormancılık faaliyetleri neticesinde 1992 yılı itibarıyla orman köylüsüne sağlanan kanuni hakların parasal değeri olarak 44.898.093.000 TL gelir sağlanırken, işçilik ücreti ve istihkak fazlası olarak 3.431.560.000 TL ödenmiştir. Orman üretim işlerinde çalışan 21 orman köyüne sağlanan toplam fayda 48.329.653.000 TL`dir. Üç orman köyü her hangi bir çalışma kapsamında olmadığından ormancılık gelirlerinde yararlanamamaktadır.

Vize Orman İşletme Müdürlüğü'nün Orman Köylülerine Ödediği
İşçilik Ücretleri (1989 - 1992)

Tablo - 22

Yıllar	İstihsal İşçiliği (1000)Tl.	Sürişme İşçiliği (1000 Tl)	Nakliyat İşçiliği (1000 Tl)	Diğer Orman İşçiliği (1000 Tl)	İstihkak Fazlası (1000 Tl)	Toplam (1000 Tl)
1989	546.678	1.092.882	332.039	72.008	159.483	2.203.090
1990	516.256	985,872	352.257	95.251	167.223	2.116.859
1991	571.349	1.078.918	277.628	76.640	173.315	2.177.850
1992	946.023	1.871.118	225.039	103.106	286.274	3.431.560

Kaynak: Vize Orman İşletme Müdürlüğü 1989, 1990, 1991, 1992
Yılları Bilançoları

3.2.4.4- Turizm

Vize İlçesi, Trakya`da Karadeniz`e kıyısı olan bir kaç ilçeden birisidir. 20 km. varan kıyı şeridi üzerinde bulunan Kasatura Körfezi, Kıyıköy Beldesi, Serves Koyu, Police ve Panayır İskelesi kumsalları ile önemli bir turizmpotansiyeli- na sahiptir. Orman, deniz ve avcılık potansiyeli gibi kaynak- lar bir bütün oluştururken tanıtım ve yatırımların yetersiz- liği bu potansiyelin harekete geçirilmesini engellemektedir. Buna rağmen bölge içerisinden ve İstanbul`dan yoğun olarak gelen turist akışına sınırlı sayıda yabancı turist`te kalmak- tadır.

Kıyıköy (Midye) Beldesi, turizm etkinliğine yaşandığı tek yerleşim merkezi durumundadır. Yaz aylarında hareketle- nen turizm etkinliği belde ekonomisi üzerinde belirleyici rol oynamaktadır. 5 pansiyon ile 100 yatak kapasitesine sahip beldeye her yıl 200`ün üzerinde yabancı 7000 - 8000 yerli turist gelmektedir. Yerli turistlerin çoğunluğu günü birlik veya çadır tatili şeklinde konaklanmaktadırlar. Denize hakim noktada kurulmuş olan belde, orman-deniz-nehir kombinasyonunun birlikte oluşturduğu müstesna bir güzelliğe sahiptir. Bu gü- zelliklerin tanıtılması ve turizm yatırımlarının desteklenme- si neticesinde daha büyük bir turizm etkinliğine kavuşabile- cek olan belde de ekonomik yapının daha da güçlenmesi söz konusu olabilecektir.

Resim 5: Kıyıköy Beldesinden Bir görünüm(FOTO:Uygun)

Kasatura Körfezi, ilçenin başka bir güzelliğini oluşturmuştur. Vize ilçesi ile Saray ilçesi hudutlarının denizde çakıştığı noktada bulunan körfez, günü birlik ve çadır tatiline imkan veren turistik alanlardan birisidir. Yüzerce ailenin çadır tatilini tercih ettikleri körfez, aynı zamanda Tabiatı Koruma alanı içerisinde kalmaktadır. Orman deniz ve nehir kombinasyonu burada da elverişli bir ortam sunmaktadır.

Panayır iskelesi ve Police kumsalları ise , daha çok ilçe içerisinde ve komşu ilçelerde tanınan bu güzellikler , ulaşım imkanlarının yetersizliği nedeniyle dışarıya tanıtılamamıştır.

Av turizmi açısından oldukça zengin kaynaklara sahip olan ilçeye İstanbul ve komşu diğer illerden her yıl önemli sayıda av meraklısı gelmektedir. Köylerde konaklayan ve köylülerin rehberliğinde avlanan misafirler, gelir kaynağı olmaktan ziyade köylerde gerçekleştirilen sosyal tesislerin yapılmasına iştirak etmekte ve hibe yoluyla köylere yardım etmektedirler.

Deniz, Orman av kaynakları ve kısmen antik yerleşim merkezleri gibi faktörler bir araya geldiğinde ilçe turizm açısından önemli bir potansiyele sahiptir. Turizm, bu kaynakların tanıtılması ve gerekli alt yapı yatırımlarının gerçekleştirilmesi ile birlikte ilçe ekonomisi özellikle Kıyıköy belde ekonomisi için önemli gelir kaynağı olacaktır.

3.2.4.5- Balıkçılık

Karadeniz kıyısında kurulmuş olan Kıyıköy beldesi turizmin yanında balıkçılığı ile tanınan bir beldedir. 120 adet çeşitli nitelik ve büyüklüklerde balıkçı motorunun bulunduğu belde de, av sezonunda nüfusun % 20-25 balıkçılık faaliyetine iştirak etmektedir.

Kalkan, Palamut, Lüfer, Kefal, Uskumru, Mezgit, İstavrit gibi balık türlerinin avlandığı belde de, 1993

yılı ilk sekiz ayından 15.258 kg balık yakalanmıştır (İlçe Tarım Müdürlüğü, 1993). Yakalanan balıklar yerel tüketime ve İstanbul piyasasına sunulmaktadır.

Organize olmaktan uzak ve ilkel pazarlama şartlarında sürdürülen balıkçılık faaliyetleri, kooperatif türü örgütlenme ve mali desteklerin sağlanmasıyla gelişme gösterebilecek potansiyele sahiptir.

İlçe Tarım, Müdürlüğü verilerine göre 1993 yılı ilk 8 ayında yakalanan balık türleri ve miktarları aşağıda gösterilmiştir.

Palamuz	1400 kg
Mezgit	5030 kg
Kefal	50 kg
Mersin Balığı	1982 kg
Kalkan	3852 kg
Tekir	927 kg
Lüfer	887 kg
İstavrit	1130 kg
TOPLAM	15.258 kg

3.2.4.6- Kültür Kavakçılığı

Vize İlçesinde giderek artan melez Kavak (I - 214) ağaçlandırma faaliyeti neticesinde, kavakçılık gelir getiren etkinliklerin içerisinde yer almaya başlamıştır. Ülkemizin artan odun hammaddesi ihtiyacını karşılamakta yetersiz kalan devlet ormanlarının yanı sıra, desteklenmesi ve teşvik edilmesi durumunda olan özel kavakçılık, ilçe ekonomisi üzerinde etkili olabilecek potansiyele sahiptir.

Sulanabilen alanlarda 10 - 15 yıl idare süresi ile gerçekleştirilen kavak ağaçlandırmaları, orman içiköylerde 1590 dekar, orman kenarı köylerde 1450 dekar alana yayılmıştır. 5 x 5 veya 6 x 6 dikim aralığı ile dekarda 45 - 55 adet kavak fidanı dikilmesi suretiyle iyi kalitede bıçkılık emval elde edilmektedir. İzmit Kavak ve Hızlı Gelişen Yabancı Tür

Orman Ağaçları Araştırma Enstitüsü bünyesinde yürütülen çalışmalarına göre, 5 x 5 dikim aralığı ile 15 yıl idare süresine sahip 2. bonitte bir kavak ağaçlandırma sahasından elde edilen toplam para hasılası 33908.66 Amerikan Doları/Ha. veya 56578.06 Batı Alman Markı/Ha. olarak hesaplanmıştır (BİRLER, DİNER, A., YÜKSEL, Y., 1989, S. 156) Bu durumda, gerekli, teknik çalışmaların yapılması ile hektarda 475 - 490 milyon TL. gelir elde edilebilmektedir. (Aralık 1993 Serbest Piyasa Döviz Kurları İtibariyle).

Orman içi köyler de ortalama yıllık kavakçılık gelirleri 5.035.000.000 TL., orman kenarı köylerde ise 4.640.000.000 TL. olarak hesaplanmıştır. Ancak kavakçılık gelirleri idare süresi sonunda toplam olarak elde edileceğinden, yıllık ortalama gelirler, toplam gelirlerin idare süresine bölünmesiyle hesaplanmıştır.

3.2.4.7- Hizmet Sektörü

Vize ilçesi orman köylerinde faaliyette bulunan hizmetler grubuna dâhil kuruluş ve tesis sayıları köy muhtarlıklarından elde edilerek tablo - 23'te gösterilmiştir.

Bakkal ve kahvehanelerin sayı olarak diğerlerinden daha fazla olması dikkati çekmektedir. Ortalama olarak her köyde 4-5 kahvehanenin bulunması, gizli işsizliğin düzeyini göstermesi bakımından önemli olmaktadır. Tarım, hayvancılık ve ormancılık faaliyetleri yılın belirli dönemlerine toplanmış olduğundan yılın diğer zamanları genellikle boş geçmektedir. Bu dönemlerde çalışmayan nüfus genellikle kahvehanelerde zaman geçirmektedir.

Orman köylerinde orman ürünleri işleyen ve işlenmiş orman ürünü ihtiyacını karşılayan atölye ve marangoz gibi tesislerin sayı olarak düşük olması dikkat çekici bir başka durumdur. Yapılan tetkikler sermaye birikimi yetersizliğinin bu durumun sebebi olduğunu ortaya koymaktadır.

Hizmetler Grubuna Giren İşyerlerinin Sayısal Dağılımı

Tablo - 23

Yerleşim Merkezi	Bakkal	Kahvehane	Kasap	Berber	Marangüz ve Atölye	Diğer	TOPLAM
Orman İçi Köy	31	36	4	9	1	21	102
Orman Kenarı Köy	82	80	12	26	14	79	293
Orman Köyleri Toplamı	113	116	16	35	15	100	395

Kaynak: Vize İlçesi Köy Muhtarlıkları, (1992)

Ulaşım ve taşıma hizmeti veren kişi ve araç sayıları 3.2.3.5`te verildiğinden burada tekrar ele alınmamıştır. Tablo 25`te "Diğerleri" bölümü, orman ürünleri ticareti yapan tüccar ve mahrakatçıları da kapsamaktadır. Maliye denetimi dışında sürdürülen bu ticari faaliyetler ve elde edilen gelirler, daha çok ilçe dışındaki gayri menkul ticaretine ve menkul kıymetler alım satımına yönelttiğinden, orman köylerinde, orman ürünleri işleyen tesislerin yetersizliğini, özellikle bu kesimin yatırım dışı alanlara yönelmesine bağlanmak yerinde olacaktır.

3.3- VİZE İLÇESİ ORMAN KÖYLERİNİN KALKINDIRILMASINA YÖNELİK ETKİNLER

3.3.1- Yasal Düzenlemeler ve Vize İlçesi Orman Köyleri Kalkınma Planı ve Ek Planı

Ülkemiz ormancılığında orman köylerine yönelik sosyal yaklaşımlara ilk defa 1950'li yıllarda ihtiyaç duyulmuş ve çıkarılan mevzuatlarla, sosyo - ekonomik yönlü çeşitli uygulamalar yapılmıştır. Bu uygulamaların ilki, 6831 Sayılı Orman Kanununun 13. maddesiyle yapılan çalışmalar olup, daha sonraki yıllarda uygulamaların tek elden köklü bir örgütle yapılması gereksinimi ORKÖY gibi teşkilatı ortaya çıkarmıştır (TİMUR, Y., TOLUNAY, A., 1993, S. 356).

1969 yılında Orman Bakanlığı'nın, 1970 yılında Orman Köylerini Kalkındırma Genel Müdürlüğü'nün kurulması ile köylüye yönelik hizmet ve faaliyetler ciddiye alınmış ve 1993 yılında da "Orman Köylüleri Kalkındırma Fonu'nun teşekkül ettirilmesi ile Orman Köylüsü için özel bir finansman kaynağı sağlanmıştır. 1974 yılında Orman Köylüleri Kalkınma Fonu Yönetmeliğinin yürürlüğe konması ile orman köylüsüne götürülecek hizmetler ve yardımlar devamlı ve düzenli bir disipline bağlanmıştır (ÇELİK, 1993, S. 231).

1974 - 1980 yıllarını kapsayan yedi yıllık dönem boyunca Orman Köylüsüne, ORKÖY'ce sağlanan krediler, çeşitli ünitelerde olmak üzere toplam 129459 ünite kapsamında 1.217.787.000 TL. (1992 Yılı Fiatlarıyla)'dır. (ÇELİK, 1993, S. 236).

Ne varki 12 Eylül 1980 tarihinde Orman Bakanlığının kapatılması üzerine Orman Köy İlişkileri Genel Müdürlüğü 1982 yılına kadar Tarım ve Orman Bakanlığına bağlı olarak aynı kuruluş yapısı ile çalışmış, 13- 12 - 1983 tarih ve 183 sayılı KHK ile "Orman Köy İlişkileri Daire Başkanlığı" haline dönüştürülmüş, 8.6.1984 tarih ve 212 KHK ile de teşkilat tamamen kapatılmıştır (ÇELİK, 1993, S. 226).

Bu dönemden sonra orman köylüsüne yönelik hizmetler ve amaçlı çalışmalar merkezde Teşkilatlanma ve Destekleme Genel Müdürlüğü, taşrada ise Tarım İl Müdürlüklerince bağlı Destekleme Şube Müdürlüklerince yürütülmüştür. Ancak ORKÖY'ün yeri doldurulamayarak, aynı düzeyde çalışmaların sürdürüldüğünü kabul etmek mümkün değildir.

9.8.1991 tarih ve 442 sayılı KHK ile Orman Bakanlığının yeniden kurulması ve Ana Hizmet Birimi olarak ORKÖY'ün yeniden oluşturulması, 21.5.1992 tarih ve 3800 Sayılı Orman Bakanlığının Kuruluşu ve Görevleri Hakkında kanunun yürürlüğe girmesiyle Orman Köylerine yönelik çalışmalar yeniden başlanmıştır.

Orman Köy İlişkileri Genel Müdürlüğüne bağlı, İstanbul ORKÖY Bölge Başmüdürlüğü'nün 15 nolu Etüt-Plan Proje Heyeti Başkanlığı tarafından 1977 yılında hazırlanan Vize İlçesi Orman Köyleri Kalkınma Planının uygulama yılları, 1977 - 1981 olarak belirlenmiş, 1980 yılında orman köyleri kalkınma planı kapsamına alınan 3 orman köyüne yönelik kalkınma Ek Planı hazırlanarak çalışmalar Kırklareli Orkoy Başmühendisliğince sürdürülmüştür. 1977 - 1992 yılları arasında, tablo - 24'te gösterilen kredi çeşitlerinde, Vize ilçesi için 150 ünite 284.970.319 TL. olmak üzere Kırklareli İl'i için 827 ünite de toplam 1.894.098.603 TL. Orman köylülerine kaynak sağlanmıştır (Kırklareli Orman Başmühendisliği, Birifink Dosyası 1993).

ORKÖY Kredileri ve Faiz Oranları

Tablo - 24

Kredi Konusu	Yıllara Göre Faiz Oranları		
	1977 - 1982	1983 - 1990	1991
Süt Sığırcılığı	% 1	% 2	% 12
Süt Koyuncululuğu	% 1	% 2	% 12
Yumurta Tavukçuluğu	% 1	% 2	% 12
Besi Sığırcılığı	% 2	% 4	% 12
Besi Koyuncululuğu	% 2	% 4	% 12
Besi Kuzuculuğu	% 2	% 4	% 12
Fenni Arıcılık	% 2	% 4	% 12
Kooperatif Kredisi	% 0.5	% 1	% 18

Kaynak: Kırklareli ORKÖY Başmühendisliği Birifink Dosyası, 1993.

3.3.1.1- İlçe Kalkınma Planı İle Öngörülen Hedefler

Vize İlçesi Orman Köyleri Kalkınma Planı 20 orman köyünü kapsayacak şekilde, 1977 yılında hazırlanmıştır. Daha sonra orman köyleri kalkınma planı kapsamına alınan 3 köy için 1980 yılında ek plan düzenlenmiştir. Orman kenarı köy niteliğinde olan Akıncılar köyü ise planlama kapsamına alınmamıştır.

Vize İlçesi orman köylerinin gelir durumları sektörler itibarıyla hesaplanarak gelir açığı düzeyi ve gelir açığının nasıl kapatılacağına ilişkin projeler hazırlanmış ve Orman köylerinin ekonomik eğilimleri belirlenerek öneriler oluşturulmuştur. Planda 20 orman köyü için Gayri Safi Gelirler toplamı 108.892 TL. olarak tesbit edilmiştir. 1976 etüt yılı nüfusu 16.984 olarak hesaplanan orman köylerinde, fert başına düşmesi gereken gelirler dikkate alınarak toplam gelir açığı 121.196.738 TL. olarak hesaplanmıştır (Vize İlçesi Orman Köyleri Kalkınma Planı, 1977, S. 62).

Vize İlçesi Orman Köyleri Kalkınma Planı'nda alt yapı yatırımlarına ilişkin önerilerde 15 km yeni yol yapımı, 47 km. yolun onarım ve bakımı, 2 köprü yapımı ve 2 adet Pompaj ünitesinin tamamlanması önerilerinin yanında ORKÖY Fon Finansmanından karşılanacak bazı projeler düzenlenmiştir. Bu projeleri ve hedeflenen ünitelerin yıllara dağılımı tablo - 25'de verilmiştir.

Orköy kredileri ile gerçekleştirilmesi planlanan 467 süt inekçiliği ünitesi ünite başına 2 büyük baş hayvan olmak üzere 931 hayvan kapsamaktadır. Besi sığırcılığında üniteler 10 baş hayvanda oluşurken, süt koyunculüğünde üniteler 40 küçükbaş hayvan, tavukçuluk üniteleri 500 adet hayvanı, arıcılık üniteleri ise 20 kovanı kapsamakta, besi kuzuculuğunda ise üniteler 75 küçükbaş hayvandan meydana gelmektedir. Bu ünitelerden yararlanmak isteyen toplam 1491 aile tesbit edilerek yıllara göre planlaması yapılmıştır. (Vize İlçesi Orman Köyleri Kalkınma Planı, 1977, S. 84-85-86).

Orköy Fon Kaynaklarından Karşılancak Projelerin
Yıllara Dağılımı

Tablo- 25

Projeler ve Hizmetler	YILLAR					TOPLAM
	1977	1978	1979	1980	1981	
Y.Yol Yapımı	5 km	5 km	-	-	-	10 km
Sul.S.Pompa	-	2	-	-	-	2 ünite
Süt İnekçi.	94 ün.	95 ün.	91 ün.	91 ün.	96 ün.	467 "
Süt Koyun.	68 ün.	70 ün.	71 ün.	69 ün.	70 ün.	348 "
Besi Sığır.	29 ün.	29 ün.	29 ün.	24 ün.	24 ün.	135 "
Besi Kuzucu.	47 ün.	50 ün.	49 ün.	47 ün.	47 ün.	240 "
Yumurta Tavuk.	17 ün.	19 ün.	19 ün.	19 ün.	16 ün.	90 "
Arıcılık	37 ün.	36 ün.	37 ün.	36 ün.	34 ün.	180 "
Teras.Meyvecı.	105 de.	105 de.	100 de.	90 de.	90 de.	490 dekar
Teraslı Çiçek.	26 de.	26 de.	26 de.	26 de.	26 de.	130 "
Temsili Bağcı.	26 de.	26 de.	26 de.	26 de.	26 de.	130 "
Teraslı Kavak.	221 de.	226 de.	226 de.	221 de.	216 de.	1160 "
Tarla Balıkçı.	-	7 de	12 de.	7 de	-	26 "
Mibzer	2 ad.	3 ad.	-	-	-	5 adet
Pülverizatör	17 ad.	17 ad.	16 ad.	16 ad.	16 ad.	82 "
Sosyal Tesis	1 ad.	1 ad.	3 ad.	-	-	5 "
Mandıra	-	-	1 ad.	1 ad.	-	2 "
Turistik Tes.	-	-	1 ad.	1 ad.	-	2 "
Or.Ürün.San.	1 ün.	-	-	-	-	1 ünite
Kireç veya	-	-	-	-	1 ün.	1 "
Tuğla Sanayi	-	-	-	-	-	-
Hindicilik	1 ün.	1 ün.	1 ün.	1 ün.	1 ün.	5 "

Kaynak : Vize İlçesi Orman Köyleri Kalkınma Planı 1977.

Tablo - 25'te gösterilen projelerin 1977 yılı itibariyle program maliyetleri toplamı 169.103.190 TL. olarak hesaplanmış ve Orman Köyleri Kalkındırma Fonu Yönetmeliğinin 26., 30., 34., ve 37 maddelerine göre 132.459.300 TL.'sinin Fon'dan karşılanması uygun görülmüştür. (Vize İlçesi Orman Köyleri Kalkınma Planı, 1977, S. 160)

3.3.1.2- İlçe Kalkınma Planının Uygulanma Düzeyi

Orman Köyleri Kalkınma Fonundan 1977 - 1992 yılları arasında Vize orman köylülerine 120 ünite süt sığırcılığı, 6 ünite besi sığırcılığı, 5 ünite fenni arıcılık ve 19 ünite süt koyuncululuğu projelerine 284.970.319 TL. kaynak aktarılmıştır. Aynı dönemde, 1.379.119 TL. kooperatif kredisi, 337.500 TL kooperatif tesviği, 75.000 TL. da hibe edilmek suretiyle kooperatiflere 1.791.619 TL. kaynak aktarılmıştır.

Akıncılar köyünün planlama kapsamına alınmaması ve orman kenarı köy niteliğinde olup 1980 yılında ek plana konu olan Çakıllı, Sergen, Kıyıköy beldeleri 1977 - 1992 yılları arasında kalan dönemde ORKÖY imkanlarından yararlanamamışlardır. Bununla birlikte planlama kapsamında olup 25 ünitenin önerildiği Çövenli köyü, 170 ünitenin önerildiği Kömürköy'de de aynı dönemde her hangi bir proje gerçekleştirilmemiştir (Tablo-26).

18 Orman Köyünde süt sığırcılığı, besi sığırcılığı, süt koyuncululuğu ve arıcılık faaliyetleride olmak üzere toplam 150 ünitelik yatırım gerçekleştirilmiştir. Süt sığırcılığı projesinde gerçekleşme oranı % 25.1, besi sığırcılığında % 4.4, süt koyuncululuğunda % 5.6 ve arıcılıkta ise % 2.8'dir. Genel olarak uygulanma oranı ise % 10.7 olarak gerçekleşmiştir (Tablo - 26). Bu dönemde kredilerden yararlanan köyler içerisinde en büyük pay, 97.417.000 TL. ile Akpınar köyü alırken, 57.903.000 TL. Evrenli köyüne, 34.855.000 TL'de Soğucak köyüne verilmiştir. 109.000 TL. ile en düşük payı alan Topçuköy olmuştur. (Tablo - 26).

Vize İncelesi Köylerine Verilen Herçli Kredilerinin Koylere ve Uygulanana Dağılımı
Tablo- 26

	Süt Sağır.			Besli Sağır.			Süt Koyun.			Besli Kuzu.			Yum. Tav.			Artıcılık			TOPLAM			
	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	
Akpınar	20	12	96742	5	-	-	15	2	675	10	-	-	5	-	-	10	-	-	65	14	97417	
Aksicim	20	9	26627	-	-	-	10	1	2400	5	-	-	3	-	-	10	-	-	48	10	29027	
Balkaya	20	7	16420	-	-	-	15	2	4800	5	-	-	3	-	-	5	-	-	48	9	21220	
Çavuşköy	5	4	681	-	-	-	5	-	-	5	-	-	5	-	-	5	-	-	25	4	681	
Çövenli	5	-	-	5	-	-	5	-	-	5	-	-	-	-	-	5	-	-	25	-	-	
Develi	10	4	721	-	-	-	5	-	-	3	-	-	-	-	-	5	-	-	23	4	720	
Doğanca	30	9	3460	-	-	-	5	-	-	5	-	-	5	-	-	-	-	-	45	9	3460	
Evrencik	60	19	15526	55	3	616	55	4	1140	-	-	-	5	-	-	10	1	76	185	27	17358	
Evrenli	50	15	57903	-	-	-	35	-	-	20	-	-	10	-	-	10	-	-	125	15	57903	
Hamidiye	10	-	-	-	-	-	6	2	3400	-	-	-	-	-	-	5	-	-	21	2	3400	
Hasbuğa	3	1	565	-	-	-	3	1	700	-	-	-	-	-	-	5	-	-	11	2	1265	
Kışlacık	5	3	3660	-	-	-	5	5	7329	5	-	-	5	-	-	5	1	49	25	9	11039	
Kızıllağaç	50	-	-	15	1	235	20	-	-	15	-	-	10	-	-	25	-	-	135	1	235	
Kömürköy	50	-	-	-	-	-	50	-	-	50	-	-	5	-	-	15	-	-	170	-	-	
K.Yalla	50	7	1543	15	-	-	50	1	25	20	-	-	20	-	-	30	-	-	185	8	1568	
Okçular	5	4	685	-	-	-	5	-	-	5	-	-	-	-	-	5	1	49	20	5	736	
Pazarlı	4	4	1606	-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	5	2	161	13	6	1767	
Topçuköy	5	1	109	-	-	-	5	-	-	-	-	-	-	-	-	5	-	-	15	1	109	
Sofular	17	9	2211	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	-	-	5	-	-	26	9	2211	
Soğucak	60	12	33841	40	2	767	40	1	248	30	-	-	10	-	-	15	-	-	195	15	35855	
TOPLAM	479	120	262299	135	6	1618	338	192077	183	90	180	5	336	1405	150	284970						

Kaynak: Kırklareli Orkoy Bağımsızlığı, Birifink Dosyası

1- Planlanan Ünite Sayısı, 2- Uygulanan Ünite Sayısı, 3- Verilen Kredi Miktarı (1000 TL).

Kırklareli il genelinde önerilen toplam ünite adedi 5345 iken gerçekleşen ünite sayısı 827'dir. Gerçekleşme oranı % 15.7'dir. Aynı dönemde Merkez ilçe için bu oran % 22, Demirköy, ilçesi için, % 20.8, Kofçaz için % 9.3, Pınarhisar için % 52.4 olmuştur. Kırklareli OrkÖy Başmühendisliğince, verilen 1.894.099.000 TL. toplam kredi miktarından en fazla payı 670.480.000 TL. ile Merkez ilçe alırken, 284.970.000 TL. ile en düşük payı Vize ilçesi almıştır. Vize ilçesine düşen kredi miktarı genelin % 15'i kadardır. (Kırklareli-OrkÖy Başmühendisliği, Birifink Dosyası).

3.3.1. 3- Kırklareli OrkÖy Başmühendisliği 1993 Yılı İş Programı.

93/4000 Sayılı Kararnameye göre Kırklareli OrkÖy Başmühendisliğince, Vize İlçesi Orman Köylerine 28 ünite olarak 140 baş besi sığırı ve 11 ünite de 275 baş besi koyunu verilmesi kararlaştırılmıştır. Bundan başka Orman Köyleri Kalkınma Fonundan karşılanmak üzere 9 ünite olarak 18 baş süt sığırı verilmesi öngörülmüştür. (Kırklareli Orman Başmühendisliği, 1993).

Vize ilçesi orman köylerinin 14'ünü kapsayan 1993 yılı iş programında toplam 48 ünite de 433 baş hayvanın orman köylüsüne temin edilmesi planlanmış ve bu amaçla, 1.425.000.000 TL si kaynak ayırımı yapılmıştır. Bu kredilerden yararlanacak aileler genellikle kura usulü ile belirlenmiştir. Köyler için öngörülen kredi verilecek aile sayısı kadar başvuru olmaması halinde başvuranların hepsi iş programı kapsamına alınarak program kesinleştirilmiştir.

3.3.2- Vize İlçesi Orman Köylerinin Kalkındırılmasında Kooperatiflerin Durumu

Vize ilçesi orman köylerinin kalkındırılmasında kooperatiflerin etkinliklerini incelerken, kooperatifleri 3 gruba ayırmak gerekmektedir. Çünkü, Türkiye bütünde örgütlü olan Tarım Kredi Kooperatiflerini, Trakya genelinde örgütlü bulunan Yağlı Tohumlar Tarım ve Satış Kooperatiflerini, köylerde

kurulmuş olan Kalkınma Kooperatiflerini ayrı ayrı incelemek, bu kooperatiflerin işlevlerinde ki farklılıklardan dolayı gerekli olmaktadır.

3.3.2.1- Tarım Kredi Kooperatifleri

Vize ilçesinde kurulmuş olan Tarım . Kredi Kooperatifi sayısı 4'tür. Bunlar 392 Sayılı Vize TKK, 2340 sayılı Çövenli TKK'dir. 720 sayılı Çakıllı TKK ve 741 sayılı Sergen TKK'dir. İlçe merkezinde bulunan 392 sayılı Vize Tarım. Kredi Koopera-tifi aynı zamanda orman köylerinin 11'ine hizmet vermektedir. 2340 sayılı Çövenli TK. Kooperatifi 3 orman köyüne, 741 sayılı Sergeen TK. Kooperatifi 5 orman köyüne, 720 sayılı Çakıllı TK. Kooperatifi ise 5 orman köyüne hizmet vermektedir.

Vize ilçesi Tarım Kredi Kooperatiflerince üye köylere sağlanan imkanlara ve kredi miktarlarına ilişkin veriler tablo 27'da düzenlenmiştir. 392 sayılı Vize TKK dışında kalan koopera-tiflerin üyelerinin tamamı orman köylüsüdür. 392 sayılı Vi-ze TKK. ilçe merkezine ve 2 orman dışı köyde hizmet vermek-tedir. Ve bunlara yönelik sağlanan kredi miktarları ayrıca belirlenmemiştir. Dolayısıyla orman köylüsüne 392 Sayılı Vize TKK'nce verilen kredi miktarı ortalama değerler alınmak sure-tiyle 5.340.000.000 TL. olarak kabul edilmiştir. Sonuç olarak 4 kooperatif tarafından, orman köylerine sağlanan kredi mik-tarı 27.120.466.000 TL. olarak hesaplanmıştır. Ancak bu mik-tarın büyük bir kısmı orman kenarı köylere verilmiştir.

3.3.2.2- 279 Sayılı Vize Yağlı Tohumlar Tarım Satış Kooperatifi

1992 yıl sonu itibariyle 3205 üyesi bulunan koopera-tif, üyelerine "Çapalama ve Akaryakıt Kredisi" olarak , 683.000.000 TL. kredi kullandırmıştır. Aynı dönemde 11.043.676 kg. ayçiçeği alımı yaparak ortalama fiatlarla 27.609.190.000 TL. ürün bedeli olarak, üreticilere ödeme yapılmıştır.

Vize İlçesi Tarım Kredi Kooperatiflerinin Sağladığı Krediler

Tablo - 27

KREDİ ÇEŞİTLERİ										
Kooperatif Adı	Yatırım 1000 TL.	İşletme 1000 TL.	Gübre 1000 TL	Tarımsal İlaç 1000 TL.	Tohumluk 1000 TL.	Tarımsal 1000 TL.	Yem 1000 TL.	Toplam 1000 TL.	Üye Sayısı	
392 Sayılı Vize	376.773	5.529.408	1.211.011	8.866	-	-	-	7.126.058	729	
340 Sayılı Gövenli	880.858	6.788.313	1.210.458	32.183	77.364	497.093	673.440	10.159.709	395	
720 Sayılı Çakıllı	424.400	1.729.604	614.644	50.085	33.720	360.364	423.462	3.636.367	658	
741 Sayılı Sergen	645.000	4.321.000	1.337.000	5.089	28.300	1.231.000	417.000	7.894.398	461	
TOPLAM	2.327.120	18.368.325	4.373.113	96.223	139.384	2.088.457	1.513.902	28.906.524	2243	

Kaynak: 392 Sayılı Vize T.K.K. Müdürlüğü,

3440 Sayılı Gövenli T.K.K. Müdürlüğü,

720 Sayılı Çakıllı T.K.K. Müdürlüğü,

741 Sayılı Sergen T.K.K. Müdürlüğü.

Üyelerine sağladığı nakit krediden başka 1.471.450 kg. çeşitli türde gübre, 8365 kg ayçiçeği tohumu, 1250 kg zirai ilaç ve 2.360.880 kg fenni yem satışı gerçekleştirmiştir. Tarımsal girdilerin yanında, kendi üretimi olan 37.980 kg. Margarin, 141.270 kg rafine yağ'da üye ortaklara temin edilmiştir. Orman köylerinin tümüne hizmet vermekteysede 19 orman köyü bitkisel üretim potansiyeli ve ulaşımın imkanları bakımından 5 orman köyüne göre daha fazla imkandan yararlanmaktadır.

3.3.2.3- Tarımsal Kalkınma Kooperatifleri

Bugün, Vize İlçesi orman köylerinde kooperatifçilik faaliyeti oldukça sınırlıdır. 1965 - 1980 yılları arasında kalan dönemde, 9 kalkınma kooperatifi kurulmuşsada bugün sadece 4 kooperatif çalışmalarını sürdürmektedir. Kırklareli ili genelinde 195 köye karşı. (D.İ.E. 1990 Yılı Nüfus Sayımı 1991). bunların 95'inde kalkınma kooperatifi faaliyet göstermektedir (KANTÜRER, 1993, S. 2). İl genelinde % 50'yi bulan kooperatifleşme oranı Vize ilçesi için % 15 dolayındadır.

Vize İlçesi köylerinde bulunan kooperatifleri 1163 Sayılı Kanununa göre kurulmuşlardır. Bu kooperatifler orman köylerinde kurulmuş olmalarına rağmen orman işçiliği ve diğer ormancılık hizmetlerine iştirakleri sözkonusu değildir. Kırklareli İl Tarım Müdürlüğü, Destekleme Şubesinden elde edilen bilgiler neticesinde Vize İlçesi Orman Köyleri Kalkınma Kooperatiflerinin mevcut durumları;

Topçuköy Tarımsal Kalkınma Kooperatifi, 1975 yılında kurulmuş olup, halen 142 üyesi ile faaliyet göstermektedir. Süt toplayıp pazarlama, yem satışı, akaryakıt satışı ve işletilen market aracılığı ile temel gereksinmelere yönelik bakkaliye hizmetleri bulunmaktadır. 150 ton yıllık yem satış kapasitesi ve 1.5 ton günlük süt toplama kapasitesi bulunan kooperatifin 1992 yılı satışları safı geliri 96 milyon TL., giderleri ise 74 milyon TL. olarak gerçekleşmiştir. Aynı yıl içinde 22.000.000 TL. net kar elde etmiştir.

Evrenli Tarımsal Kalkınma Kooperatifi, 1975 yılında kurulmuş olup, 61 üyesi ile faaliyet göstermektedir. Yıllık 350 ton yem satışı olan kooperatifin günlük süt toplama kapasitesi 1 ton'u bulmaktadır. 1992 yılında 297.631.000 TL. gayri safi yem satış geliri ve 689.442.000 TL. gayri safi süt satış geliri bulunan kooperatifin net karı 3.327.000 TL. olarak gerçekleşmiştir.

Doğanca Tarımsal Kalkınma Kooperatifi, 1975 yılında kurulan kooperatifin 112 üyesi bulunmaktadır. Günlük 500 kg. süt toplayan kooperatifin yıllık yem satış miktarı 250 tonu bulmaktadır. 1992 satışlarından elde edilen safi gelir 20.203.000 TL. olarak gerçekleşmiş ve net kar, 5.625.000 TL'dir.

Sergen Tarımsal Kalkınma Kooperatifi, 1975 yılında kurulmuş olup 336 üyesi bulunmaktadır. Bu kooperatifin süt ürünlerini işleme imkanını sağlayan mandırası bulunmaktadır. Ancak 1992 yılında içine düştükleri mali sıkıntılar neticesinde faaliyetlerini sürdüremez duruma gelmiş ve çalışmalarını sona erdirmiştir. 5 ton süt işleme kapasite bulunan mandra, bugün özel girişimcilere kiralanmak suretiyle devredilmiştir. Mali sorunlar ve neticesinde gelen hukuki sorunlar kooperatifin çalışmalarının durmasına neden olmuştur. 1992 yılında Tarım ve Köyişleri Bakanlığında 100.000.000 TL. kredi temin eden kooperatif, buna rağmen içine düştüğü krizden kurtulamamıştır.

Kışlacık, Evrencik, Çakıllı ve Kıyıköy'de kurulmuş olan kalkınma kooperatifleri 10 yılı aşan süreden hiç bir faaliyette bulunmamışlardır. Yapılan incelemeler neticesinde, bu kooperatiflerin kuruluş tarihleri yanı sıra, Evrencik köyü kalkınma kooperatifinin 1983 yılında gerçekleştirilen genel kurulu sonrasında, yönetim kurulunun görevi devralmaması nedeniyle haklarında dava açıldığı anlaşılmış, ancak diğer kooperatiflerle birlikte haklarında başkaca bir bilgi edinilememiştir.

Vize İlçesi Orman Köylerinde kalkınma, kooperatiflerin yaşadıkları sorunlar incelendiğinde, kooperatifçilik konusundaki eğitim eksikliği ve buna bağlı olarak bilgili yönetici-

lerin bulunmayışı, en önemli sorun olarak tesbit edilmiştir. Bunun yanısıra ülkemizde yaşanan ahlaki çözülmeye paralel olarak kooperatiflerde de kişisel çıkar sağlama düşüncesinin yaygınlaşması ve meydana etirdiği olumsuz etkiler diğer önemli sorundur. Çünkü, üyelere ve üye olmamış köylülerde yarattığı kötü etkiler katılımı düşürmekte ve giderek üyelerin tamamen uzaklaşmasını sağlamaktadır.

Önceki yıllarda yaşanan olumsuz kooperatifçilik deneyimlerinin etkileri, kooperatiflere sağlanan teşvik ve kredilerin yetersiz olması ve kooperatiflerde pazarlama imkan ve becerilerinin yeterince gelişmemiş olması gibi sorunların çözüme kavuşturulması gerektiği saptanmıştır.

3.3.3- Vize İlçesi Köylere Hizmet Götürme Birliği ve Çalışmaları

Vize İlçesi Köylere Hizmet Götürme Birliği kuruluş çalışmaları, İlçe Kaymakamlığı tarafından 1991 yılında başlatılmış ve 23 köy muhtarının iştiraki ile Kırklareli Valiliğine müracaat edilmiştir. 13.3.1992 tarih Valilik "OLUR" nu alan birlik, kuruluş sürecini, 4.5.1992 gün ve 92/3054 Sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile tamamlamıştır.

Mevzuatımızda, 5442 Sayılı İl İdaresi Kanununun 56'ncı maddesi 1580 Sayılı Belediye Kanununun 133 - 148. maddeleri 442 Sayılı Köy Kanununun 47 ve 48'inci maddeleri köylere hizmet götürme birliklerinin kuruluşuna yasal dayanak olmaktadır. (EREN, 1993, S. 22). Bu yasal dayanaklardan hareketle 1987 yılında kurulmuş olan Malkara İlçesi, Köylere Hizmet Götürme Birliği, bölgede örnek teşkil etmiş ve diğer ilçelerde de kurulması sürecini geliştirmiştir.

Birlik, kuruluş çalışmalarını tamamladığı 1992 yılından itibaren Vize ilçesi süt üreticilerinin yaşadıkları sorunlara el atmış ve nihayet 1993 son baharında süt üreticisi köyler gruplar haline ihale yoluyla sütlerini pazarlama projesi tamamlanmıştır. Ekim 1993'te ilk inek sütü ihalesi gerçekleştirilmiştir. Bu çalışmalar öncesinde, bireysel pazarlama ve alıcı kişi ve kuruluşların belirlediği şartlarda gerçekleştir-

rilen süt satımı, kısımdede olsa sona ermiştir. Üreticilerin aleyhine olan tek taraflı pazarlama şatları yerine, üreticilerin katılımı ve toplu pazarlık sistemi ile yapılan süt ihalesi neticesinde süt fiyatları oldukça makul bir düzeye çekilmiştir. Kısmen de olsa iştirak etme imkanı bulduğumuz birlik çalışmaları öncesinde, 2300 - 2600 TL./kg. olan ortalama inek sütü fiyatları ihale sonrasında ortalama 4100 TL./kg. olarak gerçekleşmiştir.

Vize İlçesi Kaymakamı ve aynı zamanda Birlik Başkanı Sayın Cengiz KALKANDELEN`den edinilen bilgilere göre, birliğin yakınındaki hedefleri arasında, suni tohumlama ile hayvan ırkının ıslah edilmesi çalışmalarını orman içi köylere ulaştırmak ve Veteriner Hekimliği hizmetlerini gerçekleştirmek gibi çalışmalar yer almaktadır.

Sürdürülen başka bir çalışma ile süt üreticilerine ucuz ve kaliteli fenni yem temin edilmektedir. Malkara İlçesi Köylere Hizmet Götürme Birliği yem fabrikasından temin edilen fenni hayvan yemi süt üreticilerine uygun ödeme şartları ile verilmektedir. Aylık yem tüketimini 400 ton düzeyine çıkarmayı hedefleyen birlik, bugünkü tüketimin % 50`ini karşılar hale gelmiştir.

3.3.4- Ziraat Bankasınca Sağlanan Krediler

Orman köylerinde tarım ve hayvancılık etkinliklerinin yürütülmesi, geliştirilmesi ve yeni yatırımlar yapılmasında kredinin önemi büyüktür. Sermaye birikimi düşük, kk ve orta büyüklükteki işletmelerin çoğunlukta olduğu orman köylerinde gerekli yatırımların yapılabilmesi için kredi gereksinimi fazladır. (ÇOLAK, 1988, S. 77). T.C. Ziraat Bankası tarafından verilen tarım ve hayvancılık kredileri, bu gereksinimi karşılamaya yöneliktir. T.C. Ziraat Bankası gerçek kişilere kredi kullanmadırđı gibi Tarım Kredi Kooperatiflerine de kredi kullanmaktadır.

T.C. Ziraat Bankası Vize Şubesinde Sağlanan
Krediler (1992).

Tablo - 28

Kredi Çeşidi	Vade Şekli	Faiz Oran %	Miktarı 1000 TL.	Yararlanan Kişi
Bitki. Üretim K.	Kısa	43-50	1.953.989	138
Tohum-Zirai Müc.	"	43-50	95.987	29
Hayvan.İşletme K.	"	34-43	812.974	55
Kimyavi Gübre K.	"	34-43	276.865	86
Su Ür. Avcılık K.	"	34-43	391.578	85
Kısa Vad.İhtisas	-	-	-	-
TOPLAMI	-	-	3.531.363	393
Hayvancılık K.	Orta-Uzun	43	190.402	12
İBRD Fonu Hayvan.	" "	43	464.032	26
OECF Fonu Hayvan.	" "	43	698.824	30
İthal Süt Hayvan.	" "	34	56.252	18
TOPLAM	-	-	1.409.510	86
Tarım Araç K.	Orta-Uzun	43-55	127.246	23
İBRD Fonu K.	" "	43-55	233.432	26
OECF Fonu K.	" "	43-55	609.888	26
Tarım Araç ve Gereç K.Top.	-	-	970.565	75
Toprak Su K.	Orta-Uzun	43	51.900	5
Su Ürünleri Dona.	" "	43	32.027	5
GENEL TOPLAM	-	-	5.995.365	564

Kaynak: T.C. Ziraat Bankası Vize Şubesi Müdürlüğü

T.C. Ziraat Bankası tarafından, 1992 yılı içerisinde üreticilere 5.995.365.000 TL. kredi verilirken bu kredilerden 564 üretici yararlanmıştır. Verilen kredilerin % 59'unu kısa vadeli ihtisas kredileri oluştururken, hayvancılık amaçlı orta ve uzun vadeli krediler % 23.5'i oluşturmaktadır. % 16 oranında gerçekleşen orta ve uzun vadeli araç ve gereç kredilerini, % 1.5'lik payla su ürünleri ile ilgili orta ve uzun vadeli krediler, izlemektedir. (Tablo 29) Ayrıca Ziraat Bankasınc 7.471.404.438 TL. kredi Tarım Kredi Kooperatiflerine kullanılmıştır.

IV- TARTIŞMA VE SONUÇ

Ülkemiz`de, Orman köylüsünün sosyo-ekonomik yönden kalkınmasına yönelik planlı ve projeli çalışmalar organize olarak 1970 yılında başlanmıştır. 1970 yılında kurulan Orköy (Orman Köy İlişkileri) Genel Müdürlüğünce kırsal planlama tekniklerinden yararlanarak Orman Köylerini Sosyo-Ekonomik ve Alt yapı tesisleri açısından bütün yönleriyle ele alan, ekonomik gelişme tedbirlerini ihtiva eden, çok yönlü İlçe Kalkınma Planları tanzim edilerek uygulamaya konulmuştur. Şimdiye kadar, orman köyü bulunan 532 adet İlçe Kalkınma Planı hazırlanmış olup bütün orman köyleri bu planlarda yer almıştır. (Orman ve Köy İlişkileri, Ön Çalışma Gurubu Raporu, 1993, S. 160)

Orköy`ün 1984 yılında kapatılması, planlarda belirlenen hedeflerin ancak % 10`nun gerçekleştirilebilmesine neden olurken, aradan geçen yıllar, orman köylerinde mevcut şartların değişmesini, ilişkilerin yeni biçimler almasını sağlamasıdır. Bu durum karşısında, günümüz şartları ve gelişen ormancılık politikaları dikkate alınarak yeni yaklaşımların ortaya konması kaçınılmaz hale gelmiştir. Orman köylerinin kalkındırılması amacıyla düzenlenecek yeni planlar, bir yandan orman köylerinin kalkındırılmasını diğer yandan da toplumsal ihtiyaçlara cevap verebilecek en akılcı yaklaşım olarak gelişen "Sosyal Ormancılık" anlayışının somut olarak uygulanmasını hedeflemelidir. Sosyal Ormancılık anlayışının taşıyıcı gücü ORKÖY olacaktır. Kaldığı, 1970 yılında kurularak, yurt düzeyinde yaygın hizmet veren ve başarılı uygulamaları ile 1980`li yıllara gelen ORKÖY Dünya`da ve Türkiye`de Sosyal ormancılık uygulamalarının il örneklerinden birisidir (TOLUNAY, 1992, S. 17).

Günümüzde, ormancılık alanında faaliyette bulunan kişi ve kuruluşların çoğunluğu bir noktada anlaşabilmektedir ki o da, sosyal ormancılık anlayışı ile çalışmalara yön verilmesidir. Ne var ki, sosyal ormancılık kavramı üzerine görüş birliği oluşturma yönünde, aynı anlaşma zemini henüz yakalanamamıştır. Sosyal ormancılık kavramının, bilimsel tarifi yapılmaya, uygulama biçim ve modellerinin belirlenmeye çalışıldığı bir kavram olarak kaldığı sürece, havanda su döğmekten öteye gidemeyecektir, bütün bu çalışmalar.

Sosyal ormancılık; ormancuların orman köyleri ile birlikte ormanların bilimsel ve teknik yöntemlerle yetiştirilmesi, korunması işletilmesi ile ormanlardan müşterek faydalanmayı esas alan bir anlayış olarak algılanabilir, (Orman ve Köy İlişkileri Ön Çalışma Gurubu, 1993, S. 162) Sosyal Ormancılık: insan ile orman arasındaki sosyo-ekonomik sorunları çözmek için fikirler ve modeller üreten bir ormancılık anlayışı olup ilkeleri ve uygulamaları ormancılık politikalarında ve çalışmalarında yer aldığı bir ormancılık tipi olarak ortaya çıkar. (TOLUNAY 1992, S. 16).

Bir başka düşünceye göre; Sosyal ormancılık, orman idaresinin desteğinde, orman köylüsü tarafından ve orman köylüsü için devamlı orman kaynağı yaratmak, tüm orman köylülerinin fert olarak veya bir kuruluşun üyesi olarak bütün faaliyetlere katılımını sağlamak, yaratılacak kaynaklarla ilk önce bölge halkının ve ekonomisinin ihtiyaçlarını karşılamak, (yakacak odun, hayvan yemi, kereste, zirai ürünler vs.), işletme ve yönetimi uzun varedede halka vererek özel ormancılığa geçişi sağlamaktır. (KAMILOĞLU, SAĞKAYA, 1987, S. 17).

Denilebilir ki; toplum ormancılığı, adından da anlaşılacağı gibi sosyolojik, ekonomik, teknik ve biyolojik yanları olan çok disiplinli, fakat asıl olarak bağlayıcı özelliği reel gelir transferi etmek olan ve dolayısıyla da temel ağırlığı ve olmazsa olmaz koşulu sosyo-ekonomik olan bir ormancılık türüdür (GERAY, 1993, S. 259).

Orman Köylerinin Kalkındırılması süreci ve dolayısıyla Vize İlçesi Orman Köylerinin Kalkındırılması süreci, aynı zamanda sosyal ormancılığın gerçekleşme süreci olacaktır.

Vize İlçesi köylerini orman içi köyler, orman kenarı köyler, orman köyü kapsamında bulunan beldeler ve orman dışı köyler olarak ayrı ayrı ele aldığımızda, beklenenin aksine, aralarında köklü sosyal ve ekonomik farklılıklar olmadığı görülmüştür. Belde merkezlerinde meydana gelen kısmi nüfus artışları dışında genel olarak kırsal nüfus, ilçe genelinde, azalmış ve ilçe merkezi nüfusu düzenli olarak kırsal nüfusa göre ağırlık kazanmıştır (Tablo - 2).

Orman köylerinin Sosyo-Ekonomik durumlarına ilişkin öngörülecek çalışmaların belirlenmesini, sosyal ve fiziki alt yapı sorunlarına ilişkin önerilerin sonrasına bırakmak yerinde olacaktır. Çünkü ulaşım sorunu çözülmemiş olan köylerde elbette ki pazarlama imkanları sınırlı olarak gelişmektedir. İlçeye ulaşımının bir kısmını veya tamamını Stabilize yol ile sürdüren 9 orman köyünün yolları asfalt kaplama yapılması gerekmektedir. Diğer yandan ilçe merkezini Kıyıköy , ilçe merkezini Lüleburgaz ilçesine bağlayan ve üzerinde orman köyleri bulunan ana asfalt yollar büyük onarım istemektedir.

İlçe`de haberleşme ve elektrik enerjisi tesisleri açısından sorunlu köy bulunmamakla birlikte orman köyleri, kış aylarında enerji nakil hatlarında meydana gelen hasarlarla sık sık elektrik kullanımından yoksun kalmaktadırlar. Haberleşme ve PTT hizmetleri köylerin tamamına ulaşmış durumdadır. Yakın dönemde hizmete giren otomatik telefon santrallerinden bütün orman köyleri yararlanmaktadır.

İçme suyu sağlayan tesislerin ve kapalı şebeke su dağılımının olmadığı Topçuköy, Akpınar, Soğucak ve Doğanca köyleri, halen mahalle çeşmeleri ve kuyulardan yararlanmaktadır. Bu köylerin öncelikle içme suyu ihtiyaçları karşılanmak ve gerekli yatırımlar programa alınarak gerçekleştirilmelidir. Diğer yandan beldeler ve Çavuşköy dışında kalan 21 orman köyü kanalizasyon sisteminden yoksundur. Evsel atıklar vd. gayri sıhhi şartlarda biriktirilmekte yada uzaklaştırılmaktadır. Bu durumun sağlık açısından taşıdığı tehlikeler bilinmektedir. Köylü devlet işbirliği ve imece gibi köklü dayanışma kurumları aracılığı ile bu yatırımların süratle gerçekleştirilmesi gerekmektedir.

Vize ilçesi orman köylerinde eksiklikleriyle beraber sürdürülen eğitim-öğretim hizmetleri, 4 köy dışında 20 orman köyünde devam etmektedir. Pazarlı, Develi, Sofular ve Hamidiye köylerinde öğrenci yetersizliğinden ilkokullar kapalı durumdadır. Bu köylerde mevcut bir kaç öğrencide komşu köylere gönderilmek suretiyle eğitimlerini sürdürmektedirler. Ancak, barınma vb. nedenlerle öğretmen yetersizliği bulunan orman köylerin-

de birleştirilmiş sınıflar oldukça yaygındır. Bu durumun öğrencilerin yetişmesi üzerinde yaptığı olumsuz etki düşünüldüğünde öğretmen ihtiyacı karşılanmak üzere yeni atanmaların yapılması kaçınılmazdır.

10 orman köyünde ve 2 belde merkezinde olmak üzere toplam 22 personel ile sürdürülen sağlık hizmetleri, orman köylerinde, ihtiyaca cevap vermekten uzaktır. Özellikle doktor açığından kaynaklanan sorunlara, acil servis vasıtası bulunmaması eklendiğinde konunun önemi anlaşılmaktadır. Devlet hastahanesinin hizmete girmesi ile bir anlamda da olsa gelişeceği beklenen sağlık hizmetlerinin yürütülmesinde, acil durumlarda kullanılacak ambulans vb. araçların temin edilmesi ile önemli bir mesafe katedilecektir.

Orman köylerinde konut durumu incelendiğinde elverişsiz şartlarda yaşayan ailelerin oldukça fazla olduğu görülmüştür. Üstelik ısınma problemleri bulunan konutlar daha fazla odun hammaddesi tüketimine neden olmaktadır. Orman kenarı köylerde ise giderek betonarma konutlar yaygınlaşmaktadır. Ormanlar üzerindeki sosyal baskıları azaltmanın bir yoluda ısınma amaçlı odun tüketiminin azaltmaktır. Sağlık şartlarına uygun ve ısınma problemleri asgariye indirilmiş konutların yapımı teşvik edilmeli, gereği halinde bu amaçlı krediler sağlanmalıdır.

Tarım-Hayvancılık ve Ormancılık sektörlerinin karşılıklı etkileşimi neticesinde şekillenen mevcut ekonomik yapı başlı başına ele alınması gerektirmektedir. Tarımsal ürünlerin başında gelen buğday ve ayçiçeği üretim miktarları, hayvancılık üretiminin ana ürünü inek sütü üretimi ve ormancılık sektörünün sağladığı gelirleri dikkate almak suretiyle elde edilen tahmini gelir bütün orman köyleri için 150. milyar ₺ dolaylarındadır. 1992 yılı fiatlarıyla ortalama aile başına düşen gelir 30 milyon ₺ dir. Buna, diğer hayvansal ürün gelirleri ve diğer tarımsal ürün gelirleri ilave edildiğinde bu rakam 35-37 milyon ₺ olarak gerçekleşmektedir. Yani, aylık asgari ücret düzeyine yakın seyretmekte ve yılın belirli dönemlerinde elde edildiğinden yıl içerisinde asgari ihtiyaçların temininde güçlükler yaşanmaktadır.

1992 yılı itibariyle banka ve kooperatiflerden üreticilere sağlanan kredi miktarı toplam olarak 29.589.524.000 TL dir. Bu kredilerden Vize ilçesi genelinde aile işletmelerinin tümü yararlandığı kabul edilirse aile başına 4.790.000 TL düşmektedir. Bu durumda kredi imkanlarının genişletilmesi ve kredi edinme şartlarının yeniden düzenlenmesi yerinde olacaktır.

Vize ilçesi genel arazisinin % 67,6'sı I - IV. sınıf arazilerden % 32,4'ü VI- VII sınıf arazilerden oluşmaktadır. Tarıma ayrılan alanlar genel alanın % 27,2'sini oluştururken, orman ve funda alanları % 70,5'i, çayır ve meranın alanları ise genel alanın % 1,5'ini oluşturmaktadır. Diğer yandan I-IV sınıf arazilerin % 38,6'sı tarıma ayrılmış iken % 58,4 orman ve funda alanlarından ibarettir. I-IV sınıf arazilerde mer'a ve çayırların payı % 2,2 ile oldukça düşüktür. Yine başka bir ifadeyle tarım alanlarının % 96,0'ı I-IV sınıf araziler üzerinde bulunmasınakarşılık orman ve funda alanlarının da % 55,9'u I-IV. sınıf arazileridir. Bu durum konunun üzerinde önemle durulmasını gerektirmektedir. VI-VII sınıf arazilerde bulunan 1177 ha. tarım alanı, genel tarım alanının % 4'ünü oluşturmaktadır. Ayrıca 1177 ha. alanda erozyon şiddetli olarak etkili olmaktadır. (Tablo-10) I-IV. sınıf arazilerde olduğu halde şiddetli erozyona maruz kalan 2332 ha. saha da dikkate alındığında 3509 ha. şiddetli erozyona maruz tarım alanı bulunmaktadır. Diğer taraftan da I-IV. sınıf araziler üzerinde bulunan ve hiç yada hafif derecede erozyon tehlikesi bulunan 7115 ha. orman ve funda alanının varlığı, arazilerin kullanma durumunun kabiliyet sınıflarına ve diğer topoğrafik şartlara uymadığını göstermesi bakımından iki önemli örneği teşkil etmektedirler. Erozyon tehlikesi bulunmayan ve kısmen tarıma elverişli bulunan 7115 ha. sahanın tarımsal ve hayvansal üretimi arttırmaya yönelik olarak yeniden planlamaları gerekmektedir. Diğer yandan tarıma elverişli olmadığı gibi şiddetli erozyona maruz kalan 3509 ha. saha ormancılık ve hayvancılık üretimini arttıracak şekilde kullanılmalıdır. Aksi takdirde buralar, erozyon sebebi ile tamamen kaybedilmeye elverişli sahalardır. Tarıma elverişli olabilecek ve erozyon tehlikesi bulunmayan alanların üzerinde genellikle baltalık ve bozuk baltalık ormanlar bulunmaktadır.

Bozuk baltalık sahaların bir kısmı enerji ormanı tesisi kapsamına alınmış olmakla birlikte otlatma ve benzeri sosyal baskılar, bu sahalarda ormancılık dışı faaliyetlerin daha uygun olduğunu göstermektedir. Gerçekleştirilecek planlamalar neticesinde, bu sahaların daha rasyonel kullanılması imkanı vardır. Bu imkanın değerlendirilmemesi ilçe açısından bir kayıp olacaktır.

Tarımsal üretimin arttırılması yönünden tesbit edilebilen eksikliklerin başında sulama imkanlarının kısıtlılığı gelmektedir. İlçe Tarım Müdürlüğü verilerine göre halen 16.500 dekar arazi sulanabilmektedir. Kaldı ki bu rakam üreticilerin kendi imkanlarıyla suladıkları alanları da kapsamaktadır. Yerüstü su kaynaklarının rasyonel kullanımı ve kullanıma hazır olarak biriktirilmesi şansı vardır. Çünkü zengin orman potansiyeli yanında mevcut su taşıyan derelerden yeterince istifade edilememektedir. Özellikle orman içi köyler mülkü hudutlarından geçen Papuçdere ve Kazandere bu konuda iki önemli potansiyeldir. Diğer yandan yeraltı su kaynaklarının tespiti ve kullanıma hazır hale getirilmesi için gerekli mali kaynağın bulunarak bu konuda önemli adımlar atılması önemli bir adım olacaktır. Sınırları birbirlerine komşu olan aile işletmeleri biraraya gelmek suretiyle organize olabilirler ve su kooperatifleri şeklinde güçlerini birleştirerek yeraltı su kaynaklarından yararlanma şansı elde edilebilir.

Tarımsal üretimin arttırılmasında alınacak bir başka önlem ise, suni gübre kullanımında gösterilen bilinçsiz tutumların sona erdirilmesidir. Herhangi bir tahlile dayanmadan gerçekleştirilen suni gübre kullanımı hem verim kaybına hem de toprakların giderek artan oranda kirlenmesine neden olmaktadır. Kırklareli Toprak-Su Araştırma Enstitüsünde bu amaca yönelik hizmetler sürdürülmesine karşılık müracaat eden üretici sayısı oldukça sınırlı sayıdadır. Toprak tahlilleri neticesinde gübre kullanımını yaygınlaştırmak için bazı önlemler alınabilir; gübre satışında tahlil raporlarının istenmesi veya tahlil raporlarını getirenlere belirli düzeyde indirimli satış yapılması gibi özendirici uygulamalar gerçekleştirilebilir.

Hayvancılık gelişme dinamiğine sahip sektörlerden birisi olarak görülmekte ve önümüzdeki süreçte daha da etkin bir sektör haline gelme potansiyele taşımaktadır. Bu amaçla atılacak adımların başında, ırkların ıslah edilmesi ve ahır hayvancılığının geliştirilmesi gerekmektedir. Özellikle orman içi köyler süratle suni tohumlama kapsamı alınarak melez ırka mensup fertlerin elde edilmesi ve sağlanacak teşviklerle ithal süt ineği yetiştiriciliğinin yaygınlaştırılması yerinde bir adım olacaktır. Orköy, T.C. Ziraat Bankası vb. kuruluşlarca sağlanan hayvancılık kredileri daha fazla sayıda işletmeyi kapsayacak şekilde genişletilmelidir. Et üretimi amacıyla verilen bezicilik kredilerinin arttırılması ve edinilme şartlarının yeniden düzenlenerek daha fazla sayıda işletmenin besiciliğe yönelmesi sağlanabilecektir.

Hayvancılığın olmazsa olmaz koşulu beslenme imkanlarıdır. Vize ilçesi toplam mer'a alanı 1177 ha. olarak hesaplanmıştır. 14462 BBHB'ne karşılık mevcut mer'a alanı olması gerekenin 16'da biridir. Bu durumda yeni beslenme imkanları üzerinde durulması gerekmektedir. Yem bitkileri yetiştiriciliği, fenni yem kullanımının yaygınlaştırılması ve kuru yem olarak saman ve benzeri besin kaynaklarının arttırılması gerekmektedir. Tarıma elverişli olmayan araziler ile bozuk baltalık sahalar, hayvancılık sektörünün ihtiyaçları gözönüne alınarak yeniden düzenlenebilirler. Sulanabilir arazilerde gerçekleştirilen kavak Plantasyonları aynı zamanda yem bitkilerinin yetiştirilmesine imkan vermektedir. Böyle sahaların kullanımına ilişkin yapılacak tanıtıcı ve öğretici faaliyetler netice elde etmede etkili olabilecektir. Ancak, fenni yem kullanımını yaygınlaştıracak tedbirlerin alınması konunun esasını teşkil etmektedir. Bilindiği üzere, süt inekçiliği ve besi sığırcılığı otlatma tarzı beslenmeden daha ziyade ahırlarda beslenmeye elverişlidir ve bu durumda verim daha yüksek olarak gerçekleşmektedir. Ne var ki hayvancılığın geliştirilmesi için verim artışı sağlayacak tedbirlerin alınması tek başına yeterli olmayacaktır. Elde edilen ürünlerin pazarlanması ve tatmin edici gelirlerin elde edilmesi, hayvancılığın gelişmesi için motor görevi görmektedir.

Vize ilçesi hayvansal ürünlerinin pazarlanması, yakın döneme kadar üretici aleyhine olarak gerçekleşmiştir. Üstelik uygun olmayan pazarlama şartları hayvancılığı cazip olmaktan çıkardığı halde, önemli bir çalışma gerçekleştirilememiştir.

Vize'nin orman köylerinde mevcut tarımsal kalkınma kooperatifleride kendi köylerinde bile etkili olmaktan uzak durumdadırlar. 1992 yılında kurulan ve 1993 sonbaharında çalışmalarını olgunlaştıran, Vize İlçesi Köylere Hizmet Götürme Birliği, başlattığı çalışmalar neticesinde süt üreticilerini sütlerini toptan pazarlamaya ikna etmiş ve Ekim ayı başlarında ilk "inek sütü" ihalesine gerçekleştirmiştir. İhalede grup köyler oluşturularak alıcı firmalardan en yüksek fiatı verene bu köylerin sütlerini toplama hakkını vermiştir. Ortalama fiatlarla % 60 fiat artışı sağlandığı ihalede alıcı firmalardan, alacakları 15 günlük toplam süt miktarına karşılık gelen teminatlar alınarak, üreticilerin mağdur edilme ihtimali ortadan kaldırılmıştır. Bu gün, ortalama olarak 31 - 37 ton günlük süt miktarı birlik tarafından denetim altında pazarlanmakta ödemeler birlik aracılığı ile yapılmaktadır. Yem ihtiyacının karşılanması amacıyla Malkara Köylere Hizmet Götürme Birliği ile temasa geçilerek ucuz ve kaliteli yem tedarik edilmeye başlanmıştır. Belirli bir mali güce ulaşılması ile yem fabrikası kurulması projesine sahip olan birlik, bugün için inek sütü pazarlanması sorunlarını asgariye indirmiş durumdadır. Ancak birlik başkanının ilçe Kaymakamı olması ve memuriyette sık sık görülen tayinlerin yaşanması neticesinde birlik çalışmalarının nasıl bir seyir izleyeceği sorusu, üreticilerin düşüncelerinde cevapsız olarak kalmaktadır.

Kooperatiflerle, birliğin bir birlerine rakip olduğu ya da hangisinin desteklenmesi gereği üzerine tartışmaların yaşandığı Vize İlçesi Orman köylerinde, bir tek Topçuköy Tarımsal Kalkınma Kooperatifinin etkinlikleri ağırlıkta ve köyde üretilen inek sütlerinin pazarlanmasında önemli bir işlevi bulunmaktadır. Diğer kooperatiflerin durumları, ayrı başarı düzeyinde değildir. Köylere Hizmet Götürme Birliği, Topçuköy dışında kooperatif bulunan 3 orman köyünde de süt pazarlamasını gerçekleştirmektedir. Dolayısıyla verilem durum Birlik çalışmalarının, gelişme trendi içerisinde olduğunu göstermek-

tedir. Ancak mevcut duruma hakarak kooperatiflerin ve kooperatifçiliğin unutulması gerektiğini savunmak mümkün değildir. Çünkü; kooperatifçilik özellikle kırsal alanda dağınık, düzensiz imkanları birleştiren, geliştiren ve güçlendiren, Milli nitelikler kazandıran mükemmel bir dayanışma aracıdır. Küçük aile işletmelerinin üretim gücünü ve gelirini arttırmak, dolayısıyla hayat seviyelerini yükseltmek için tarımsal amaçlı kooperatifler kalkınmamızın temel araçlarından biri olarak kabul edilmelidir (DİLMEN, 1993, S. 291).

Ormancılık sektörünün ilçe hayatındaki belirleyiciliğinin yanında orman köylüsünün ormancılık sektöründen beklentileri, orman köylülerinin ormancılık sektörüne yönelik istekleri büyüyerek devam etmektedir. . . Baltalık ormanların köy kesim düzenine göre kesim yılında, kesilmesi ve elde edilen yakacak odunun gerek zati ihtiyaç gerekse pazar satışı olarak kendilerine verilmesinden dolayı, bu ormanlarda usulsüz kesimler ve tahribatlar görülmemektedir. Diğer yandan vahidi fiyatların çok düşük seviyede bulunduğu koru ormanlarında, yapılan işçilik ve neticesinde elde edilen gelirler tatmin edici kabul edilmektedir. Üstelik, her geçen yıl azalan üretim etaları nedeniyle, kişi başına düşen üretim miktarı bir kaç metre küp düzeyinde gerçekleşmektedir. Bunlarla birlikte, koru ormanlarında yaşanan tahribatlar ve usulsüz kesimler orman varlığını her geçen gün azaltmaktadır. Bütün bu gerekçelere istinaden, orman köylüleri koru ormanlarında üretim neticesinde elde edilen emvalin pazar satışı olarak kendilerine verilmesini istemektedirler. Kısacası, Orman Kanununun 34. Maddesini ve O.G. Müdürlüğünce yayınlanan 280 Sayılı Tebliğin değiştirilmesini istemektedirler. Vize İlçesi için durumun tetkik edilmesi neticesinde, taleplerinin gerekçesi olarak gösterdikleri gelişmeler tarafımızdan da tesbit edilmiştir. Ancak talep edilen, koru ormanlardan elde edilen emvalin pazar satışı hakkı, konusunda görüş belirtmek yerinde bir davranış olmayacaktır. Konunun Orköy - OGM ve, Orman Köylülerinin iştirakleriyle incelenerek neticelendirilmesi en doğru adım olacaktır.

Sosyal ormancılık prensipleri ile uygunluğu tartışma götürmez bir durumda olan konu ise, bozuk baltalık sahaların tarım-hayvancılık ve ormancılık kombinasyonlarına göre yeniden planlanmaları ve değerlendirilmeleridir. Bitkisel üretim ve otlatma potansiyeli taşıyan sahaların bozuk baltalık olarak muhafazasında fayda görülmemektedir.

Ormancılık sektörü ve Orköy çalışmalarını ilgilendiren diğer önemli konu ise kooperatifçiliğin içinde bulunduğu durumdur. Orman köyleri kalkındırılması amacıyla faaliyette bulunan ve orman işçiliği yapan kooperatiflerin bulunmaması, Vize İlçesi Orman Köyleri Kalkındırılmasında aşılması gereken bir durum olarak saptanmıştır.

Orman köylerinde henüz tamamlanmamış olan arazi kadastro çalışmalarının süratle tamamlanarak mülkiyet problemlerinin çözüme kavuşturulması gerekmektedir. Her ne kadar orman tehdit çalışmaları 80`li yıllarda yeniden ele alınmış ise de arazi tehdit çalışmaları ve tapulama işlemlerinin gerçekleştirilmesi zaruri görülmektedir.

Ülkemizin odun ihtiyacı açığının kapatılmasında olduğu gibi ilçe ekonomisinin gelişmesinde de önemi olan Kavakçılık, desteklenmeyi bekleyen bir faaliyet alanıdır. Vize İlçesi Orman köylerinde halen ekili 3040 ha.kavak alanı tesbit edilmiştir. Kavakçılığa ilişkin teşviklerin sağlanması ile birlikte bu alanın dahada artacağı görülmektedir. Bilindiği üzere, 10-15 yıl idare süresince başkaca bir gelir elde etmeden yaşamlarını sürdürebilecek orman köylüsü sayısı oldukça azdır. Dolayısıyla ek kaynakların sağlanması halinde kavakçılığı ve bununla beraber hayvancılığı birlikte gerçekleştirmek isteyen aile sayısı oldukça yüksektir.

İlçe`de henüz el atılmamış ancak gelişme şansı bulunan turizm etkinliğinin ve potansiyelinin dikkate alınması gerekmektedir. Deniz-orman-av potansiyeli birlikte ele alındığı takdirde, orman köylüsüne yönelik yeni gelir kaynakları ortaya çıkabilecektir. Bu gün her hangi bir destekten yoksun olarak sürdürülen turizme yönelik faaliyetleri yetersiz kalmak-

tedir. Orman köylülerinin kalkındırılması sürecine yeni bir boyut getirmesi açısından turizm sektörü dikkatlice ele alınıp, değerlendirilme ve ilgili kurumların çalışma kapsamına alınmalıdır.

Balıkçılık, üzerinde durmayı uygun bulduğumuz bir başka konudur. Kıyıköy beldesi için ormancılık sektörü kadar belirleyici olduğunu tesbit ettiğimiz balıkçılık faaliyetleri, bugün organize olmaktan uzak ve teknik donanımdan yoksun olarak sürdürülmektedir. Sezonlara göre değişiklik göstermekte isede Kıyıköy beldesinde çalışabilen nüfusun % 25-30'unu işlendirebilecek potansiyele sahiptir. Kooperatif biçiminde örgütlenme ve sağlanacak balıkçılık kredileri ile gelişme şansı bulabilecek olan balıkçılık faaliyetlerinin, desteklenmesi yerinde bir adım olacaktır.

ORKÖY, T.C. Ziraat Bankası, Tarımsal Kalkınma Kooperatiflerine ve Tarım Kredi Kooperatiflerine önemli görevlerin düşüğü, Vize İlçesi Orman Köylülerinin Kalkındırılması süreci, Sosyal Ormancılık anlayışı doğrultusunda hazırlanacak yeni ve uygulanabilir kalkınma planları ile gerçekleştirilecektir.

V- ÖZET

Orman köylüsü ile ormanlarımız arasında oldukça hassas bir ilişkinin varlığı, ormancılık politikası ve uygulamalarında unutulmaması gereken esas noktadır. Ormanlarımıza ilişkin ortaya konulacak her yeni uygulama doğrudan milyonlarca orman köylüsünü etkilemekte, orman köylülerine yönelik gerçekleştirilecek her yeni adım milyonlarca hektar orman varlığını olumlu yada olumsuz yönde etkilemektedir.

Bu çalışmanın amacı, Vize İlçesi nüfusunun % 64.9'unun yaşadığı 24 orman köyünden orman köylüsünün içinde bulunduğu sosyal ve ekonomik sorunların çözümlenerek, belirli bir kalkınma düzeyine ulaştırılmaları konusunun, hangi düzeyde ve nasıl ele alındığını saptamak, olumlu olumsuz gelişmeler üzerinde durmak, karşılaşılan sorunlar için çözüm yollarını ortaya koyabilmektedir.

1990 yılı nüfus sayımı sonuçlarına göre, 22474 kişinin yaşadığı Vize İlçesi Orman Köylerinin tamamı, sosyal ve ekonomik açıdan Türkiye'nin bir çok orman köyünden daha iyi durumdadırlar. Alt yapı hizmetlerinin asgari düzeyde sağlandığı Vize İlçesi Orman Köylerinin tamamı toplu yerleşim özelliği göstermektedir.

Vize ilçesi orman köylerinin başlıca geçim kaynakları tarım, hayvancılık ve ormancılık faaliyetlerine dayanmaktadır. Arazi kullanım bakımından, sınırlı birtakım alanların dışında rasyonel kullanıma oldukça yaklaşılmıştır. Hayvan varlığı ile gelişme dinamiğine sahip olan hayvancılık, desteklenmesi gereken sektörlerin başında gelmektedir. Sağlanılacak yeni teşvikler ve Orköy tarafından yürütülecek çalışmalar ile hayvancılık, ilçe ekonomisinde ki belirleyiciliğini dahada güçlendirecektir.

Bunların dışında kavakçılık, turizm ve balıkçılık gibi geçim kaynakları, sosyal ormancılık anlayışı ile ele alındığında hayvancılığın yanında gelişme gösterecek diğer faaliyetlerdir. Özel ağaçlandırmalara sağlanacak kolaylıklar ve destekler,

orman ürünleri ihtiyacının, karşılanmasında etkili olacaktır. Turizm potansiyelinden daha fazla yararlanabilmek için tanıtım faaliyetlerine ağırlık verilmeli ve alt yapı tesisleri tamamlanmalıdır.

Sonuç olarak, Vize İlçesi Orman Köylerinin kalkınma süreci, kooperatifleşmenin gelişmesi, Orköy projelerinin uygulanması ve çeşitli kaynaklardan kredilerin temin edilmesine bağlı olarak gelişecektir.

SOCIALLY ECONOMIC SITUATION AND DEVELOPMENT POSSIBILITIES OF FOREST VILLAGES IN VIZE.

SUMMARY

There is important point, that forest villager and forest sensitive relations are unforgettable factor in politic actions. A decision about forest is directly effect millions of forest villager, a decision about forest villager is directly effect million hectares of forest.

The aims of the thesis are to search the forest villagers problems and solution ways of the problems in Vize's 24 villages, which are populations rate % 69.4 to general population of Vize. In other says; the theses are to find answer how to forest villagers reach to comfort life, to propose what administrators can do the subject.

According to result of 1990 census, there are 22474 person in Vize villages. All of the Vize villages economic position are better than some other villages of Turkey. Now they have minimum substructure service. All of the villages have collective structure.

Vize forest villages inputs are forestry, agriculture, animal husbandry actions. Their soil uses is near to optimum. Animal husbandry will develop because it has enough potentials as ORKÖY project and other credit. Their input will be acceptable.

Some other input will effect in future, as poplar plantations, tourism, fishing. These inputs and Social Forestry can define together.

Finally, Forest villages development period of Vize need to promote development economic cooperation, have new input, continuity of ORKÖY project and other project.

VI- KAYNAKLAR

- 1- ACUN, E. (1983): Aydın İli Köylerinin Özellikle Orman Köylerinin Kalkındırılması Üzerine Araştırmalar, 1. Baskı, İ.Ü. Yayın No. 3141, Orman Fakültesi Yayın No: 338, İstanbul.
- 2- ACUN, E. (1984): Orman Köylerinin Kalkındırılması, İstanbul, (Roto Baskı)
- 3- BİRLER, A.Ş., DİNER, D., YÜKSEL, Y. (1989): I-214 Melez Kavak Ağaçlandırma Ekonomisi, 1. Baskı, Teknik Bülten No: 145, İzmit.
- 4- ÇELİK, Q. (1992): OrkÖy Genel Müdürlüğü Brifing Notları, Ankara, (Roto Baskı).
- 5- ÇELİK, O. (1993): Orman ve Orman Köylerinin Kalkındırılması, 1. Ormancılık Şurası, Tebliğleri ve Ön Çalışma Grubu Raporları, Cilt: 2, Seri No: 13, Yayın No: 006, S.225-236, Ankara
- 6- ÇOLAK, İ. (1988): Gördes İlçesi Orman Köylerinin Kalkındırılması Olanakları, İstanbul. (Roto Baskı),
- 7- D.İ.E. (1963): 1960 Yıllı Nüfus Sayımı, D.İ.E. Yayın No: 444, Ankara.
- 8- D.İ.E. (1969): 1965 Yıllı Nüfus Sayımı, D.İ.E. Yayın No: 568, Ankara.
- 9- D.İ.E. (1973): 1970 Yıllı Nüfus Sayımı, D.İ.E. Yayın No: 672, Ankara
- 10- D.İ.E. (1977): 1975 Yıllı Nüfus Sayımı, D.İ.E. Yayın No: 813, Ankara.
- 11- D.İ.E. (1981): 1980 Yıllı Nüfus Sayımı, D.İ.E. Yayın No: 954, Ankara.

- 12- D.İ.E. (1991): 1990 Yılı Nüfus Sayımı, D.İ.E Yayın No: 1457, Ankara.
- 13- DİLMEN, Ö. (1993): Kırsal Sanayinin Geliştirilmesinde Tarımsal Kooperatiflerin Önemi, Kırsal Sanayi Sempozyumu, S. 289-299, Ankara
- 14- D.P.T. (1990): 6. Beş Yıllık Kalkınma Planı, Ormanlık Ön İhtisa Komisyonu Raporu, D.P.T. Yayın No: 2201, Ankara.
- 15- ENGİNDENİZ, S. (1993): Türkiye`de Orman Köylerinin Kalkındırılmasına Yönelik Olarak Uygulamalar, Politikalar ve Uygulamalar`üzerine İnceleme, Orman Mühendisliği Dergisi, Yıl; 30, Sayı 1993/4, S.8-18, Ankara.
- 16- EREN, T. (1993): Malkara İlçesi Köylere Hizmet Götürme Birliği, İstanbul.
- 17- GERAY, U. (1993): Toplum Ormanlığı, 1. Ormanlık Şurası Tebliğler ve Ön Çalışma Grubu Raporları, Cilt:2, Seri No: 13, Yayın No: 006, S. 258-266, Ankara
- 18- KAMILOĞLU, M.Y., SAĞKAYA, A. (1987): Ormanlıkta Karma Sistemler, Orman Mühendisleri Odası Yayın No: 10, Ankara.
- 19- KANTARCI, D.. (1983): Türkiye`de Arazi Yetenek Sınıfları ile Arazi Kullanımın Bölgesel Durumu, 1. Baskı, İ.Ü. Yayın No: 3153, Orman Fakültesi Yayın No: 350, İstanbul.
- 20- KANTÜNER, E., (1993): Demokrat Kırklareli Gazetesi, S.2, Kırklareli.
- 21- KIRKLARELİ VALİLİĞİ (1967): Kırklareli İl Yıllığı, İstanbul.
- 22- KIRKLARELİ VALİLİĞİ (1973): Kırklareli İl Yıllığı, Ankara.
- 23- KIZILAY, E. (1987): Eski-Yeni Tüm Orman Yasaları 1. Baskı, Yasa Yayınları, İstanbul.
- 24- KIZILAY, E. (1991): 6831 Sayılı Orman Kanunu ve Suçların Takibi, Ankara.

- 25- KÖY HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ, (1991): Kırklareli İli Arazi Varlığı, İl Rapor No: 39, Ankara.
- 26- ORMAN BAKANLIĞI (1993): Orman ve Köy İlişkileri Ön Çalışma Grubu Raporu, 1. Ormancılık Şurası, Tebliğler ve Ön Çalışma Grubu Raporları, Cilt: 2, S. 159-171, Ankara.
- 27- ORMAN BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ, (1989): 1989 Yılı Çalışma Programı, İstanbul (Roto Baskı).
- 28- ORMAN BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ (1990): 1990 Yılı Çalışma Programı, İstanbul (Roto Baskı).
- 29- ORMAN İŞLETME MÜDÜRLÜĞÜ, (1989): 1989 Yılı Çalışma Programı, Vize (Roto Baskı).
- 30- ORMAN İŞLETME MÜDÜRLÜĞÜ (1993): İşletme Planı, Vize, (Roto Baskı).
- 31- O.G.M., (1987): 280 Sayılı Tebliği, Ankara.
- 32- O.G.M. (1988): 282 Sayılı Tebliğ, Ankara.
- 33- O.G.M. (1989): Kuruluşumuzun 150. Yılında Ormancılığımız Yayın No: 673, Seri No: 30, Ankara.
- 34- O.G.M. (1992): Vize Orman İşletme Şefliği Amenajman Planı, Ankara.
- 35- O.G.M. (1992): Kömürköy Orman İşletme Şefliği Amenajman Planı, Ankara.
- 36- O.G.M. (1992): Midye Orman İşletme Şefliği Amenajman Planı, Ankara.
- 37- O.G.M. (1992): Sergen Orman İşletme Şefliği Amenajman Planı, Ankara.
- 38- O.G.M. (1992): Yumurtatepe Orman İşletme Şefliği Amenajman Planı, Ankara.

- 39- ORKÖY İSTANBUL BÖLGE BAŞMÜDÜRLÜĞÜ (1977): Kırklareli İli
Vize İlçesi Orman Köyleri Kalkınma Planı, İstanbul,
(Roto Baskı).
- 40- ORKÖY İSTANBUL BÖLGE BAŞMÜDÜRLÜĞÜ (1980): Kırklareli İli
Vize İlçesi Orman Köyleri Kalkınma Ek Planı, İstanbul,
(Roto Baskı).
- 41- ORKÖY KIRKLARELİ BAŞMÜHENDİSLİĞİ (1993): Brifing Dosyası,
Kırklareli, (Roto Baskı).
- 42- T.E.K. (1990): 20. Kuruluş Yılı Bülteni, Ajans Türk Matba-
ası, Ankara.
- 43- TİMUR, Y., TOLUNAY, A. (1993): Sosyal Ormancılıkta Orköy,
Orköy`de Sosyal Ormancılık, 1. Ormancılık Şurası
Tebliğler ve Ön Çalışma Grubu Raporları Cilt: 2,
Seri No: 13, Yayın No: 006, S. 355-364, Ankara.
- 44- TOLUNAY, A. (1993): Ne den Sosyal Ormancılık ve Nasıl Bir
Orköy, Orman Bakanlığı Dergisi Sayı: 9/1993, S. 14-19
Ankara.
- 45- TÜRKİYE`DE BELDELER (1983): Vize, Yıl: 3, Sayı: 43, İstanbul.
- 46- TÜRKİYE`DE BELDELER (1988): Kırklareli, Yıl: 8, Sayı: 70,
İstanbul.
- 47- VİZE KAYMAKAMLIĞI (1992): Vize İlçesi Köylere Hizmet Götürme
Birlik Tüzüğü, Vize, (Roto Baskı).

- Vize İlçe Kaymakamlığı Arşivi
- Vize İlçe Nüfus Müdürlüğü Arşivi
- Vize İlçe . Milli Eğitim Müdürlüğü Arşivi
- Vize İlçe Tarım Müdürlüğü Arşivi
- Vize Orman İşletme Müdürlüğü Arşivi

VII- EKLER

- Ek - 1- T.C. Orman Bakanlığının Kuruluşu ve Görevleri Hakkında Yönetmeliğin ORKÖY ile İlgili Bölümü
- Ek - 2- 1977 Tarih ve 4 Sayılı Kırklareli İli Koordinasyon Kurulu Kararı,
- Ek - 3- Vize İlçesi Köylere Hizmet Götürme Birlik Tüzüğü,
- Ek - 4- Vize İlçesi Yerleşim ve Yol Haritası
- Ek - 5- Vize İlçesi Toprak Gruplarını ve Arazi Kullanım Şekillerini Gösteren Harita,

ORMAN KÖY İLİŞKİLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Kuruluş

Madde 12- Orman ve Köy İlişkileri Genel Müdürlüğü aşağıdaki daire başkanlıklarından ve şube müdürlüklerinden teşekkül eder:

- a) Planlama ve Koordinasyon Daire Başkanlığı
Planlama ve Program Bütçe Şube Müdürlüğü
Koordinasyon ve Değerlendirme Şube Müdürlüğü
Araştırma İstatistik Şube Müdürlüğü
- b) Ferdi Krediler Dairesi Başkanlığı
Ferdi Projeler Şube Müdürlüğü
Ferdi Krediler Şube Müdürlüğü
Kredi-Takip Şube Müdürlüğü
- c) Kooperatifler Dairesi Başkanlığı
Kooperatif Projeleri Şube Müdürlüğü
Kooperatif Kredileri Şube Müdürlüğü
İşletme Kontrol Şube Müdürlüğü
Kooperatifler Pazarlama Şube Müdürlüğü
- d) İnşaat ve Yerleşim Dairesi Başkanlığı
İnşaat Şube Müdürlüğü
Yerleşim Şube Müdürlüğü
Makina İkmal Şube Müdürlüğü
- e) İdari ve Mali İşler Şube Müdürlüğü
- f) Merkez Fon Saymanlığı

Planlama ve Koordinasyon Dairesi Başkanlığı

Madde 13- Planlama ve Koordinasyon Dairesi Başkanlığının görevi şunlardır:

- a) Genel Müdürlüğe, Hükümet programları, kalkınma planları, yıllık programlar, Bakanlar Kurulu kararları ve Milli Güvenlik siyaseti çerçevesinde verilen emir ve görevlerin yerine getirilmesi için çalışma esaslarını tesbit etmek, bu esaslara uygun olarak Genel Müdürlüğün ana hizmet politikasının ve planlarının hazırlanmasına yardımcı olmak.

b) Uzun vadeli planlarla kalkınma planlarında ve yıllık programlarda öncelikle yer alması gerekli görülen hizmet ve tedbirlerin ve bunlarla ilgili temel politikaların ilmi araştırma esaslarına göre tesbitini sağlamak, meydana gelen aksaklıkları ve alınacak tedbirleri tesbit ederek Genel Müdürlüğe sunmak.

c) Hizmet ve faaliyetlerin ekonomik ve dengeli yürütülmesi için insan, para ve malzeme kaynaklarının en uygun ve verimli kullanılmasını sağlayacak şekilde Genel Müdürlük bütçesini plan ve program esaslarına göre hazırlamak ve uygulamasını takip etmek, gerekli istatistikî bilgileri toplamak ve değerlendirmek.

d) Genel Müdürlüğün organizasyon ve metod konuları ile ilgili çalışmalarını yapmak bu hususta Genel Müdürlüğe teklifte bulunmak, Bakanlık ve Genel Müdürlük içi ve dışı kuruluşlarla işbirliği ve koordinasyonu sağlamak.

e) Genel Müdürlük teşkilatının eğitim planının hazırlamak, belirli görevler için eleman yetiştirmek üzere hizmet öncesi hizmette bulunan teknik ve diğer memurların hizmet içi, işçilerin ise mesleki eğitim işlerini yürütmek, yurt içi ve yurt dışı eğitim programlarını hazırlamak, bu konulara ilişkin iş ve işlemleri yürütmek,

f) Orman köylerinin ve orman köyleri kalkınma havzalarının tesbiti işlemlerinin yapılması ve onaylanmasını sağlamak, öncelik sıralarını belirlemek, Genel Müdürlüğün perspektif çalışma programlarını yapmak,

g) Genel Müdürlüğün çalışma konuları ile ilgili yayın ve tanıtım faaliyetlerinin yürütülmesini, ormancılıkla ilgili konular üzerine yazılmış veya hazırlanmış fikir ve sanat eserlerinin telif ve tercüme hakları ile sahipleri tarafından piyasaya arz edilmiş meslek içi ve meslek dışı eserlere ilişkin bilgi alışverişini sağlamak ve gerekli işlemleri yürütmek,

h) Diğer ülkelerdeki orman köyleri için uygulanmakta olan kalkınma model ve esasları konusunda inceleme ve araştırma yapmak, sonuçlarını değerlendirmek,

i) Genel Müdürlüğün hizmetlerine yönelik her türlü etüdvanter ve istatistik çalışmalarının programlanması için diğer kamu kuruluşları ve daire başkanlıkları ile işbirliği ve koordinasyonu sağlamak,

j) Orman köyleri kalkınma havzaları için bölge, il veya ilçe bazında yapılacak kalkınma planlarının esaslarını Milli Plan ilkeleri ve hükümet programları doğrultusunda belirlemek, planları yapmak, yaptırmak, değerlendirmek, onaylamak ve uygulamaların takip etmek,

k) Genel Müdürlükçe verilecek benzeri görevleri yapmak,

Ferdi Krediler Dairesi Başkanlığı

Madde 14- Ferdi Krediler Dairesi Başkanlığının görevleri şunlardır:

a) Orman köyleri kalkınma planlarında önerilen ekonomik önlemlerle ilgili proje çalışmalarının esas ve prensiplerini tayin ve tesbit etmek, proje modellerini geliştirmek, dış kaynaklı proje tekliflerini yapmak, uygulama ve koordinasyonu sağlamak,

b) Bölgeler itibariyle hazırlanacak tip projeleri yaptırarak kontrol etmek ve onaylamak, sektörel projeler hazırlamak ve uygulamasını sağlamak,

c) Diğer kamu kuruluşlarınca orman köyleri kalkınma havzalarında müştereken yapılacak proje çalışmalarına katılmak, gerekli koordinasyonu sağlamak,

d) Kredilerin kullanılmasına ait esas ve usulleri tayin etmek ve tesbit etmek, onaylanmış projelere ilişkin kedi işlemlerini yapmak,

e) Orman köyleri kalkınma planlarında önerilecek tedbirlerle ilişkin ekonomik ve sosyal konularda esas prensipleri tayin etmek ve tesbit etmek, proje modellerini geliştirmek, örnek işletmelerin kurulmasını sağlamak ve uygulamaları yaptırmak,

f) Orman köylerine kredi yardımı yapan diğer kuruluşlarla işbirliği yapmak, bu gibi yardımların orman köylerinin kalkınmasına yöneltmesini sağlamak,

g) Orman köylerine verilecek ferdi kredilerle sağlanacak üretim artışının değerlendirilmesi ve pazarlanması için gerekli organizasyon ve işbirliğini yapmak,

h) Odun hammaddesinin ekonomik kullanımı ile yerine ikame edilecek maddeler konusunda gerekli inceleme ve araştırmaları yapmak ve projelerini hazırlamak,

i) Kredilerinin amacını uygun olarak kullanılıp kullanılmadığını takip ve kontrol etmek, gerekli tedbirleri almak,

j) Aynı ve nakdi kredi yardımlarında kullanılacak mal ve malzemelere ilişkin idari ve teknik şartnamele ri düzenleyerek mal ve malzemelerin satın alınması için ihale iznini vermek, satınalma ve ihalelerin onay işlemlerini yürütmek,

k) Kredilerin geri dönüşümlerini izlemek ve bu konuda doğacak ihtilaflarla ilgili işlemleri yapmak,

l) Yıllık programlara alınan ferdi kredilere ilişkin ödenek ihtiyaçlarını programlamak ve tahsisini takip etmek,

m) Genel Müdürlükçe verilecek benzeri görevleri yapmak.

Kooperatifler Dairesi Başkanlığı

Madde 15- Kooperatifler Dairesi Başkanlığının görevleri Şunlardır:

a) Kooperatifçiliğin geliştirilmesi ve yaygınlaştırılması çalışmalarına, kooperatif ve kooperatif birliklerinin yasal düzenleme çalışmalarına kuruluş öncesi etüdlarına ve kuruluş çalışmalarına yardımcı olmak,

b) Kooperatifçilikle ilgili personelin hizmet içi eğitimlerinin yaptırılmasında görev almak, orman köylerinin, kooperatif yöneticilerinin ve ortaklarının kooperatifçilikle ilgili konulardaki eğitimlerine yardımcı olmak,

c) Orman ve Köy İlişkileri Genel Müdürlüğünce desteklenebilecek kooperatif ve kooperatif birliklerinin uygulayacakları proje konularını belirlemek amacıyla yapılacak etüdlari yönlendirmek ve değerlendirmek,

d) Kooperatiflerin ve kooperatif birliklerinin uygulayacakları kalkınma planları ve fon yönetmelik hükümleri ile uyumlu projelerin hazırlanmasını veya hazırlattırılmasını sağlamak,

e) Kooperatiflere ait yatırım projeleri listesinin hazırlanması ve Devlet Planlama Teşkilatı tarafından onaylanması sırasındaki iş ve işlemleri yürütmek,

f) Bütçe iş programında yer alan kooperatif yatırım projelerinin inceleme ve değerlendirilmesini yapmak, onaylanmalarını sağlamak,

g) Kooperatif ve kooperatif birliklerinin uygulayacakları projelerin inşaat ve tesislerle ilgili bölümlerinin incelenmesini yaptırmak ve onaylanmalarını sağlamak,

h) Kooperatif ve kooperatif birliklerini yapılacak her türlü kredi ve yardımların kullanılmasına ilişkin esas ve usulleri belirlemek,

i) Kooperatif ve kooperatif birliklerinin kredi olurlarını hazırlamak, olur gereğince ve amaca uygun olarak kullanılıp, kullanılmadığını ve geri dönüşümlerini izlemek, olur esaslarından veya amaçtan uzaklaşmaları veya kredi dönüşümlerini aksatmaları hallerinde gerekli işlemleri yapmak veya yaptırmak,

j) Orman köyleri ve bunların kurdukları kooperatif ve kooperatif birliklerince üretilen ürünlerin pazarlanmasında karşılanabilecek güçlükleri gidermek amacı ile çalışmalar yapmak, bu konuda ilgili diğer kuruluşlarla işbirliği yapmak,

k) Yıllık programlara alınan kooperatif kredilerine ilişkin ödenek ihtiyaçlarının programlamak ve tahsisini takip etmek,

l) Kooperatif ve birliklerine yapılacak ayni ve nakdi kredi yardımlarında kullanılacak mal ve malzemelere ilişkin idari ve teknik şartnameleri düzenleyerek mal ve malzemelerin satın alınması için ihale iznini vermek, satınalma ve ihalelerin onay işlemlerini yürütmek,

m) Kredi yardımı yapılacak kooperatiflerle daha önce kredilendirilen kooperatifler ve 6831 sayılı Orman Kanununun 34. maddesi gereğince orman ürünleri üretiminde çalıştırılacak kooperatiflerin idari, mali ve hukuki yönden denetimini yapmak ve uygun olanları Orman Genel Müdürlüğüne bildirmek,

n) Genel Müdürlükçe verilecek benzeri görevleri yapmak;

İnşaat ve Yerleşim Dairesi Başkanlığı

Madde 16- İnşaat ve Yerleşim Dairesi Başkanlığının görevleri şunlardır:

a) Orman köyleri kalkınma havzaları için tanzim edilen planlarda yer alan alt yapı ve sosyal yapılarla ilgili projeleri hazırlamak, hazırlatmak, projelerin kapsamına giren inşaatların yapılmasına ilişkin iş ve işlemleri yapmak, kontrollerini sağlamak,

b) Orman köylerinin kalkındırılması ve Genel Müdürlük hizmetleri için yol, bina, köprü ve diğer tesislerle ilgili projeleri, projelerin uygulanmasıyla ilgili işleri, bina ve arsa satın almalarıyla ilgili iş ve işlemleri yapmak, yaptırmak,

c) Orman köyleri kalkınma fon'u yönetmeliğine göre yardım edilen köy kalkınma kooperatiflerinin yapacakları inşaat ve tesislere ait proje ve keşif evraklarını incelemek, onaylama işlemlerini yürütmek ve uygulamalarını izlemek,

d) Orman köylerinin kalkındırılması ve Genel Müdürlük hizmetleri için yapılan yol, bina, köprü ve diğer tesislerin her türlü bakım ve onarımlarını yapmak veya yaptırmak,

e) Ekonomik ömrünü doldurmuş, kullanılmasında fayda umulmayan veya tabii afetler sonucu onarımı mümkün görülmeyen bina ve tesislerin terkin işlemlerini yapmak,

f) Buldukları yerlerde kendi imkanlarıyla kalkınmalarına imkan olmayan ve 6831 sayılı Orman Kanununun 13/B maddesi kapsamına giren orman köylerinin tesbitini yapmak,

g) 6831 sayılı Orman Kanununun 2 nci maddesine göre orman rejimi dışına çıkarılan yerlerin değerlendirme işlemini yapmak, imar ihya işleri ile nakledilecek orman köylerine tahsis işlemlerini yürütmek, bu konularda koordinasyon ve işbirliğini sağlamak,

h) Bakanlar Kurulunca başka yere nakledilmeleri kararlaştırılmış olan orman köylerinin bırakacakları taşınmazlarının kamulaştırılmalarına ilişkin iş ve işlemleri yürütmek, sonuçlandırmak, bu konuda ilgili diğer kuruluşlarla işbirliği yapmak,

i) Orman köyleri kalkınma havzalarında tesbit edilmiş bulunan fazla işgücünün tarım dışı sektörlerle aktarılmasıyla ilgili çalışmalara katılmak,

j) Makina ve taşıt temin, işletme ve ikmal ile ilgili iş ve işlemleri yapmak, izlemek, kontrol etmek,

k) Genel Müdürlükçe verilecek benzeri görevleri yapmak,

İdari ve Mali İşler Şube Müdürlüğü

Madde 17- İdari ve Mali İşler Şube Müdürlüğünün görevleri şunlardır:

a) Genel Müdürlük personelinin izinleri, terfileri, atma, yer değiştirme ve emeklilik işlemlerinin duyurulması ve takibi, sağlık hizmetleri, hizmet içi eğitimleri, maaş, yevmiye, yan ödeme, vergi iadesi, fazla mesai, özel hizmet tazminatı, geçici görev yollukları ile ilgili işlerini yürütmek ve gerektiğinde bu konularda Bakanlık Personel Dairesi ve İdari ve Mali İşler Dairesi Başkanlığı ile işbirliği yapmak,

b) Genel Müdürlüğe ait temizlik, aydınlatma, ısıtma, bakım, onarım ve taşıma hizmetleri ile Genel Müdürlük için gerekli araç, gereç ve malzemenin temini bakımından İdari ve Mali İşler Dairesi Başkanlığı ile işbirliği yapmak,

c) Genel Müdürlüğe ait evrak, arşiv ve daktilo hizmetlerini yürütmek, Genel Müdürlüğe gelen yazı ve belgelerin ilgili Daire Başkanlıklarına ve bunlardan gerekenlerin Genel Müdüre sunulmasını sağlamak,

d) Genel Müdürlük emrindeki hizmet taşıtlarını Daire Başkanlıklarının ihtiyacına göre tahsis, kullanım ve kontrolünü yapmak

e) Genel Müdürlük merkezindeki yardımcı hizmetler sınıfında çalışan personeli sevk ve idare etmek, nöbetleri tanzim etmek, hizmet binasının idari işleri yürütmek,

f) Genel Müdürlükçe verilecek benzeri görevleri yapmak,

Merkez Fon Saymanlığı

Madde 18- Merkez Fon Saymanı, Bakanlığın teklifi üzerine Maliye ve Gümrük Bakanlığınca atanır.

Merkez Fon Saymanının Görevleri

Madde 19- Merkez Fon Saymanının görevleri şunlardır:

a) Gelirli tahsil, gideri hak sahiplerine tediye, nakit ve ayniyatı muhafaza ile bu işlere ait her türlü evrak, defter, cetvel, mizan ve bilançoyu usulüne göre düzenlemek, sayman mutemetlerinin hesap ve işlemlerinin düzgün yürütülmesini sağlamak, genel bilançoyu kesin hesapla birlikte kanuni süresi içerisinde Sayıştay Başkanlığı'na göndermek,

b) Emanete alınıpta ilgili kurumlara ödenmesi gereken vergi, sigorta primi ve emeklilik keseneği gibi ödemelerin gecikmesinden muhasebe hatalarından doğan iş ve işlemlerden, takip edilmemekten dolayı zamanaşımına uğrayan idare hak ve alacaklarından tek başına, mevzuata aykırı ödemelerle müsbet evrak noksanlığından, vergi, sigorta primi, emekli keseneği gibi kesintilerin tahakkuk ve emanete alınmasından tahakkuk memuru ile birlikte sorumlu olarak yürütmek,

c) Fon bütçesine ait ödeneklerle nakit akışını sağlamak,

d) Merkez ve taşra fon saymanlıkları ve fon mutemetleri ile anbar memuru ve veznedarlarının çalışma usul ve esaslarını belirlemek bunların iş ve işlemlerini izlemek ve denetlemek, bu hizmetlerde görevli personelin hizmet içi eğitimlerini sağlamak,

f) Genel Müdürlükçe verilen benzeri görevleri yapmak,

KIRKLARELİ İLİ
KOORDINASYON KURULU KARARI

Karar Tarihi: 4.5.1977

Karar No. : 4

1595 sayılı Orman Bakanlığı Kuruluş ve Görevleri hakkındaki kanunun 3. maddesinin 18. fıkrası orman içi veya bitişğinde oturan köylülerin kalkındırılması konusu aynı kanunun 4. maddesi 10. fıkrası ile kurulan OKMAN-KÖY İLİŞKİLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ'ne görev olarak verilmiştir.

6831 sayılı Orman Kanununa 1744 sayılı kanun ile eklenen ek 3. maddesinin (H) fıkrası gereğince Bakanlar Kurulunun 30.7. 1974 tarih, 7/8650 sayılı kararları ile yürürlüğe giren 12 Aralık 1977 Tarih, 7/13177 sayılı Kararname ekine göre ORMAN KÖYLÜLERİ KALKINDIRMA FONU YÖNETMELİĞİ'nin 48/a maddesince kurulumuzca müzakere edilerek aşağıdaki şekil ve esaslar dikkate alınarak karara bağlanmıştır.

1- KIRKLARELİ İLİ VİZE İLÇESİ Orman Köyleri Kalkınma planında, kalkınma alanı için önerilen ve planlanan hizmetlerin konular itibariyle uygun ve isabetli olduğuna,

2- ORKÖY FON'undan, Genel ve Katma Bütçelerden programlanan hizmetlerin 1977 yılından itibaren yıllık dilimlerdeki kapasitelere göre fakat bütçe olanaklarına bağlı kalınarak teknik kuruluşların işbirliği ile uygulamaya konulmasına,

3- İlk yıllardaki uygulamalara FON YÖNETMELİĞİ'nin 51. maddesine göre ve köy kalkınma kooperatiflerinin bulunduğu orman içi köylerden başlanılmasına,

4- Hayvansal üretime dayalı konulara ağırlık verilmesine,

5- Hayvancılık projelerinin uygulanmasında Süt İnekçiliği için (5) başlık ahır inşaatı esas alınarak asgari (2) baş inekle ünitelerin kurulmasına,

6- Köylüye verilecek süt ineklerinin damızlık vasıflar yönetmeliğine uygun olarak öncelikle yurt içinde; bulunmadığı yurt dışından ithal edilmesinin isabetli olacağına,

7- Et üretimini yükseltmek için Büyük Baş Besi Hayvancılığını ve Besi Kuzuculuğunun havzaya getirilmesine,

8- Hayvancılık, Tavukçuluk, Arıcılık, Balıkçılık projelerinin uygulamalarında ilgili daireler arasında işbirliği tesisine ve gerekli çalışmalara davet edilmeleri halinde iştirak etmelerinin lüzumlu olduğuna,

9- Ekonomik gelişmeyi sağlamak ve erozyonunun önüne geçebilmek için Teraslı Meyvecilik, Teraslı Çilekçilik, Teraslı Bağcılık ve Kavakçılığın yaptırılmasına,

10- Üretimin zorladığı tesislerin (Mandıra tesisi, orman ürünleri sanayi, tuğla veya kireç sanayi, Turistik tesis) planda öngörülen süre içerisinde yerine getirilmesine,

11- Kalkınma alanında 1163 sayılı kanuna göre kurulmuş ve halen faaliyet halinde bulunan kooperatiflerle yeniden kurulacakların kanun ve tüzük hükümlerine göre faaliyetlerinin ilgili Müdürlükçe denetlenip, eğitimlerinin sağlanmasına, yöneticilere yardım edilmesine ve köy kalkınmasında tesirli bir kuruluş haline yükseltilmeleri için faaliyet gösterilmesine, yatırım projeleri uygulayabilecek mali ve hukuki durumlarının devamlı izlenmesine,

12- Uygulamaların belirtilen öneriler çerçevesinde ORKÖY FON YÖNETMELİĞİ kapsamına uygun olarak, ORKÖY teşkilatının öngördüğü esaslara ve bütçe olanaklarına göre plana dayalı olarak yapılmasına, planın uygulamaları ORKÖY`ün denetimi altında kordine edilmesine,

13- Uygulama sırasında ve uygulama neticelerinden zuhur edebilecek gelişmeler ve problemler hakkında koordinasyon kurulmasına bilgi verilmesine bu kararın makamlara sunulmasına, ilgili koordinasyona katılan ve yatırım, İl ve Bölge Müdürlüklerine gönderilmesine ittifakla karar verilmiştir.

BAKANLAR KURULUNUN 4.5.1992 GÜN VE 92/3054
SAYILI KARARIYLA KURULAN VİZE İLÇESİ KÖYLERE
HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
TÜZÜĞÜ

Birliğin Adı:

Madde 1- Birliğin Adı "Vize İlçesi Köylerine Hizmet
Götürme Birliği" dir.

Madde 2- Birliğin Merkezi Vize`dir.

Birliğin Çalışma Alanı ve Süresi:

Madde 3- Birliğin faaliyetleri, Birliğe üye köylerin
yetki alanları ile sınırlı olup, çalışma süresi
sınırsızdır.

Birliğin Kurucuları:

Madde 4- Akıncılar Köyü Muhtarı Yakup FİLİZ, Akpınar
Köyü Muhtarı Muzaffer BALCI, Aksicim Köyü Muhtarı
Zikri YALÇIN, Balkaya Köyü Muhtarı Ömer
ERGİN, Çavuşköy Köyü Muhtarı Seydi Ahmet TÜRÜDÜ,
Çövenli Köyü Muhtarı Zeynun GÜLEMEN, Develi Köyü
Muhtarı Mehmet UZUNÖZ, Düzova Köyü Muhtarı
Muhsin TÜRKCI, Doğanca Köyü Muhtarı Rüstem İNAL,
Evrenli Köyü Muhtarı Bahattin OK, Evrencik Köyü
Muhtarı Ramazan SEÇKİN, Hamidiye Köyü Muhtarı
Cavit AÇIKGÖZ, Hasboğa Köyü Muhtarı Kazım ÜSTÜN,
Kışlacık Köyü Muhtarı Şerafettin TORUN, Kızıllağaç
Köyü Muhtarı Arif MERGEN, Kömürköy Köyü
Muhtarı Demir Salih YAŞAR, Küçükyayla Köyü Muhtarı
Seyfi AKARDERÉ, Müsellim Köyü Muhtarı Mustafa
SAPMAZ, Okçular Köyü Muhtarı Mehmet ENGİN,
Pazarlı Köyü Muhtarı Mehmet ORAL, Soğucak Köyü
Muhtarı Ali EREL, Sofular Köyü Muhtarı Selahattin
ERDİNÇ, Topçuköy Köyü Muhtarı Sedat İŞÇAN
birliğin kurucularıdır.

Birliğin Amacı ve Üyelerce Birliğe Devredilen Yetkiler:

Madde 5- Birlik, üye köylere kanunlarla verilen hizmetlerin yerine getirilmesinde yardımcı olur veya gerektiğinde hizmetleri bizzat yapar. Bir veya birden fazla köy veya köy halkının yararına olabilecek (Sosyal, Kültürel, Zirai, Sanat, Ticari, Turistik, Alt Yapı gibi) hizmetleri Devletin, İl Özel İdarenin mali ve teknik yardımı ile ve gönüllü halk katılımlarına dayalı olarak dengeli ve koordineli olarak gerçekleştirir. Ayrıca Birlik ilçe genelinde kültürel ve ekonomik faaliyetlerde bulunabilir.

Birliğin Organları:

Madde 6- Birliğin Organları şunlardır:

- 1- Birlik Meclisi,
- 2- Birlik Encümeni,
- 3- Birlik Başkanı,

BİRLİK MECLİSİNİN KURULUŞU GÖREV VE YETKİLERİ

Birlik Meclisinin Kuruluşu:

Madde 7- Birlik Meclisi, İlçe Kaymakamı, üye köylerin muhtarları ile tabii üyelere kurulur.

Birlik Meclisinin Tabii ve Gözlemci Üyeleri:

Madde 8- İlçe Tarım Müdürü, İlçe Milli Eğitim Müdürü, Mal müdürü, Halk Eğitim Müdürü birliğin tabii üyesidirler.

Birlik Meclisinin Görev ve Yetkileri:

Madde 9- Birlik Meclisinin görev ve yetkileri şunlardır.

- 1- Birlik Başkanvekili ve encümen üyelerini seçmek,
- 2- Çalışma plan ve programlarını karara bağlamak,
- 3- Birliğin bütçe kesin hesabını görüşüp karara bağlamak, bütçenin program ve alt programları arasında aktarma yapmak, ek ve olağanüstü ödenek vermek,

- 4- Birlik Başkanı tarafından hazırlanıp sunulan bir önceki yıla ait çalışma raporlarını incelemek ve kabul etmek,
- 5- Birlik personeline ait kadrolarının ihdası, değiştirilmesi ve kaldırılması hakkında İçişleri Bakanlığına teklifte bulunmak,
- 6- Birliğe üye köylerin bir sonraki yıl bütçesine koyacakları katılma payı oranının gerektiğinde arttırılmasına karar vermek,
- 7- Birlik adına alınan ve süresi bir yılı aşan ikrar ve istikrazları karara bağlamak,
- 8- Taşınmaz malların alım, satım ve trampasına karar vermek,
- 9- Şarta bağlı yardımların amacına uygun bir şekilde kullanılmasını izlemek ve bu hususta gereken kararları almak,
- 10- Birlik Başkanı'nın birlik hizmet ve faaliyetleri ile ilgili konulardaki önerilerini görüşüp karara bağlamak,
- 11- On yıldan fazla süreli veya yıllık 10.000.000 (On Milyon) TL'den fazla bedelli kiralama kiraya verme veya intifa sözleşmelerine izin vermek,
- 12- Kuruluş amacında belirtilen görevlerle ilgili olarak yabancı, milletlerarası ve kamu kurum ve kuruluşlarıyla yapılacak işbirliği konusunda karar almak,
- 13- Birlikçe çıkarılacak yönetmelikleri incelemek ve kabul etmek,
- 14- Ara tüzükte değişiklik yapılmasına karar vermek,
- 15- Birliğin feshine karar vermek,
- 16- Birbirini takip eden üç toplantıya mazereti olmaksızın katılmayan meclis üyelerinin istifa etmiş sayılmalarına karar vermek,
- 17- Başkan tarafından mecliste görüşülmesi istenen diğer konular hakkında karar almak,

Birlik Meclis Toplantıları ve Karar Nisabı:

Madde 10- Birlik Meclisi her yıl Mayıs ve Eylül aylarında olağan olarak BİRLİK Merkezinde toplanır. Meclis

Başkanının veya Meclis üyelerinin üçte birinin yazılı isteği üzerine olağan üstü toplantıya çağrılabilir. Gerekli nisab sağlanmazsa başkan tarafından üç gün sonraya ertelenir. İkinci toplantı üye sayısına bakmaksızın görüşmelere açılır ve karar verilir. Ancak olağanüstü toplantıda gündemindeki konular dışında başka iş görüşülemez.

Birlik Meclisi üye tam sayısının yarısından bir fazlasıyla toplanır, kararlar toplantıya katılanların salt çoğunluğu ile alınır.

Birlik Meclisinin Kararlarının Kesinleşmesi:

Madde 11- 9 ncu ve 2,3,5,7 ve 12 nci bendlernde sayılan Birlik Meclisi kararları İlçe Kaymakamının onayı ile kesinleşir. Birlik Meclisi kararları 15 gün içerisinde Valiliğe ve ilgili köylere gönderilir.

BİRLİK ENCÜMENİNİN KURULUŞ, GÖREV VE YETKİLERİ

Birlik Encümeninin Kuruluşu:

Madde 12- Birlik Encümeni; Birlik Başkanı, Birlik Genel Sekreteri, Birlik Başkanının doğal üyeler arasından seçeceği üç üye olmak üzere yedi üyeden oluşur.

Birlik Başkanı, Encümenin tabii başkanıdır. Başkanın bulunmadığı hallerde bu görev, Başkanvekili tarafından yürütülür.

Birlik Encümeninin Görev ve Yetkileri:

Madde 13- Birlik Encümeninin görev ve yetkileri şunlardır:

- 1- Birlik Başkanı tarafından hazırlanan bütçenin ilk incelemesini yapmak,
- 2- Bütçe kesin hesabı hakkında görüş bildirmek,
- 3- Bütçenin faaliyet-proje dahilindeki harcama kalemleri arasında aktarma yapmak,
- 4- Birliğin yıllık çalışma ve yatırım programını hazırlamak ve meclisin görüşüne sunmak,

- 5- Aylık cetvelleri incelemek ve karara bağlamak,
- 6- Artırma ve eksiltme şartnameleri ile ihaleleri ve pazarlık kararlarını incelemek ve tasdik etmek,
- 7- Kiralama ve kiraya verme ile ilgili işlemleri yapmak,
- 8- Muhasebe hesaplarını denetlemek ve Birlik parasının bütçeye uygun olarak harcanıp harcanmadığını kontrol etmek
- 9- Bu tüzükte yazılan görevlerle çeşitli kanunlarla Birlik Meclisine görev olarak verilen konuları, Meclisin toplantı halinde bulunmadığı zamanlarda Meclisin ilk toplantısında onayına sunmak şartıyla görüşüp karara bağlamak,

Birlik Encümeni Toplantı ve Karar Nisabı:

Madde 14- Birlik Encümeni, en az 15 günde birkere üye tam sayısının yarısından bir fazlasının iştirakiyle toplanır ve toplantıda bulunanların yarısından bir fazlasının onaylarıyla karar verir. Oyların eşitliği halinde, Başkanın bulunduğu taraf çoğunluk sayılır.

BİRLİK BAŞKANININ GÖREV VE YETKİLERİ

Birlik Başkanı:

Madde 15- Birlik Başkanı İlçe Kaymakamıdır.

Birlik Başkanının görev ve yetkileri şunlardır.

- 1- İdare ve yargı mercilerinde Birliği temsil etmek veya temsil ettirmek,
- 2- Bütçe tasarısını, çalışma plan ve programını, kesin hesap cetvellerini hazırlamak, yıl sonu faaliyet raporunu hazırlayıp ilgili makamlara sunmak ve bütçeyi uygulamak,
- 3- Meclis ve Encümenin kararlarını uygulamak, sonuçlarını izlemek ve değerlendirmek,
- 4- Birlik bütçesinin ita amirliğini yapmak,

- 5- Birlik gelirlerinin tahsilini sağlamak, Birliğin alacak hak ve menfaatlerini izlemek ve korumak,
- 6- Birlik Meclisini toplantıya çağırarak,
- 7- Birliğin yıllık programını uygulamak,
- 8- Birlik Encümeninin de görüşünü alarak birlikte ilgili konularda birlik meclisine teklifte bulunmak,
- 9- Birlik adına şartsız bağışları kabul etmek,
- 10- Birliğin taşınır ve taşınmaz varlığını yönetmek.

BİRLİK GÖREVLERİNİN ATANMASI, GÖREV VE YETKİLERİ

Birlik Personelinin Atanması

Madde 16- Birlik personeli 657 sayılı Devlet Memurları Kanununda belirtilen esaslara göre Birlik Başkanınca atanır ve Birlik Meclisinin onayına sunulur.

Birlik Genel Sekreterinin Görevleri:

Madde 17- Birlik Genel Sekreteri, Birliğe ait hizmetlerin Başkan adına onun direktifi ve sorumluluğu altında yürütülmesini sağlar.

Birlik Başkanı hangi işleri Birlik Genel Sekreterine devrettiğini bir yönerge ile bildirir. Birlik Genel Sekreteri, Birlik personelinin birinci sicil ve disiplin amiridir.

MALİ HÜKÜMLER

Birliğin Gelirleri:

Madde 18- Birliğin gelirleri şunlardır.

- 1- Birlik Meclisince her yıl için karar verilmek şartıyla; Birliğe üye köylerin bütçelerinin bir önceki yıl bütçe kesin hesapları esas alınarak gelirleri toplamından belirli bir oran dahilinde alınacak katılma payı,

- 2- Genel, katma ve özel bütçelerden yapılacak yardımlar,
- 3- Hizmet karşılığı alınacak ücretler,
- 4- Her türlü yardım ve bağışlar,
- 5- Gönüllü harcamalara katılma payları,
- 6- Çeşitli gelirler,

Birliğin Giderleri:

Madde 19- Birliğin giderleri şunlardır.

- 1- Kanunlar ve bu tüzikle birliğe verilen görev ve hizmetleri karşılamak için yapılan harcamalar,
- 2- Birlik İdaresinin yönetim ve personel giderleri,
- 3- Birlik Meclisi ve Birlik Encümen üyeleri ile Başkanvekilinin yolluk ve diğer giderleri,
- 4- Özel kanun, Birlik Meclisi kararı, ilam ve sözleşmelere dayanan harcamalar ve borçlar,
- 5- İlçede yapılacak kültürel ve sportif faaliyetlerin giderleri,
- 6- Çeşitli giderler,

Birlik Bütçesi

Madde 20- Birlik bütçesi, her yıl Ocak ayı başından Aralık ayı sonuna kadar bir yıla ait gelir ve gider tahminlerini gösteren ve birlik gelirlerinin toplanmasına, harcamasına ve hizmetlerin yapılmasına izin veren Meclis kararına dayanan biri gider bütçesi diğeri gelir bütçesi olmak üzere iki kısımdan oluşan bir program bütçe şeklinde düzenlenir.

Bütçe kararnamesinde; gelir ve gider toplamları, Birlik Encümenine verilen yetkiler, Birlik üyelerinden toplanacak katılma paylarının taksit süreleri ve tahsil tarihleri, Birliğin göreceği hizmetler karşılığı alınacak ücretlere ait tarifler ile ilgili diğer hususlar maddeler halinde açıklanır. Kararnameye kanun ve diğer mevzuat hükümlerine aykırı madde konulmaz.

Birlik Meclisi, Birlik bütçesini Eylül ayı olağan toplantısında görüşerek bütçe kararnamesini madde, madde, gelir ve gider bütçesini ise bölüm bölüm inceleyerek ve gerekiyorsa değiştirerek kabul eder.

Birlik Bütçesinin Kesinleşmesi:

Madde 21- Birlik bütçesi İlçe Kaymakamının onayı ile kesinleşir.

Birlik Bütçesinin Onaylanması:

Madde 22- Birlik Meclisince kabul edilen bütçe, tüzüğün 20. maddesine göre tasdike yetkili makama gönderilir. Tasdike yetkili makam bütçeyi, kendisine teslim tarihinden itibaren bir hafta içinde inceleyerek aynen veya değiştirerek tasdik eder.

- a- Bütçe kararnamesi metninde kanun ve diğer mevzuata aykırı bulunan madde ve ibareleri düzeltmeye,
- b- Birliğin tahsile yetkili bulunmadığı geliri düşmeye,
- c- Birlik tüzüğünde belirtilen görevler dışında olan işler için konulan ödenekleri kaldırmaya,
- d- Bütçeye konulması mecburi giderlere ait ödeneği ilaveye,
- e- Bütçe gelirleri, tüzükte belirtilen mecburi hizmetleri görmeye yeterli değilse, hizmet karşılığı alınacak ücretleri günün koşullarına uygun seviyeye yükseltmeye bu da kafi gelmezse ihtiyari giderlerden mecburi giderlere ödenek nakline,
- f- Yıllık yatırım programlarının gerçekleştirilmesi için gerekli ödenekleri eklemeye yetkilidir. Bu suretle aynen veya tadilen tasvip ve tastik edilen bütçe kesinleşir. Ancak tasdike yetkili makam tarafından yapılan değişikliklere karşı Birlik Meclisi, idari yargıya müracaat edilip, edilmeyeceğini karara bağlayabilir.

Birlik bütçesi tasdike yetkili makama verilme tarihinden itibaren 15 gün içerisinde onaylanmadığı takdirde kesinleşir.

İTA AMİRİ

Madde 23- Birlik Başkanı, birlik bütçesinin ita amiridir.

Saymanın Görevleri:

Madde 24- Saymanın görevleri şunlardır.

- 1- Birliğin bütçesini hazırlamak,
- 2- Birliğin gelir ve gider bütçeleri ile ilgili defter kayıtlarını tutmak ve hesap işlerini yapmak,
- 3- Birlik bütçesine konulan gelirleri tahsil etmek ve ettirmek,
- 4- Birlik gider bütçesindeki vdeneklere ait giderlerin ödenmesini sağlamak,
- 5- Mutemetlere verilen avans ve adlarına açılan kredilerle ilgili gider belgelerini incelemek ve mahsup etmek, mahsup dışı kalan avans ve kredi varsa araştırmak ve mahsubunu sağlamak,
- 6- Bütçe kesin hesaplarını hazırlamak ve yetkili kurulların onayına sunmak,
- 7- Kanun ve diğer mevzuatla Belediye saymanlarına verilen diğer görevleri yapmak; Birlik saymanları, Belediye Muhasebe Usulü Hakkındaki tüzük ile Belediye saymanlarına diğer mevzuatla verilen yükümlülüklerle sorumludur.

Birlik Alım, Satım, İhale ve Hesap İşleri:

Madde 25- Birlik, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu, 1050 sayılı Muhasebe-i Umumiye kanunu ve Belediye Muhasebe Usulü Tüzüğüne tabii değildir.

Birliğin Tutacağı Defter ve Kayıtlar:

Madde 26- Birlik`te, Meclis ve Encümen karar defteri ile gelen-giden evrak, kayıt defteri ve üye kayıt defteri tutulur.

Birlik`te, Belediye Muhasebe Usulü Hakkındaki Tüzüğe göre çıkarılan yönetmeliğin öngördüğü bütçe muhasebe hesapları açılabilir ve yardımcı defterler tutulur.

Birlik "Bütçe giderleri ve ödenek defteri", "Bütçe gelirleri yardımcı hesapları defteri", "Avans ve kredi defteri", "Banka cari defteri" ve "Adi emanet defteri" tutmak zorundadır.

Birliğin gelirleri, bir alındı ile tahsil edilir ve paraları bankada muhafaza edilir.

Birliğin giderleri, Devlet Harcama Belgeleri Yönetmeliğinde belirtilen evrak ile yapılır.

Birliğin Üye ve Sorumluluğu

Madde 27- Birlik adına yapılan her türlü sözleşme ve taahhütlerden Birlik Tüzel Kişiliği sorumludur. Birliğin mal varlığı ile sınırlı olan bu sorumluluk hiç bir şekilde üye köylerin tüzel kişiliğini bağlamaz.

Yönetmelik Yapılması:

Madde 28- Bu Tüzüğün uygulanmasına ilişkin esaslar yönetmeliklerle düzenlenir. Yönetmelikler, Birlik Meclisinin kabulü ve Kaymakamın onayı ile yürürlüğe girer.

Birliğe Katılma:

Madde 29- Birliğin kuruluşundan sonra Birliğe katılmak isteyen mahalli idare birimleri, karar organlarınınca alınacak katılma kararlarının Birlik meclisince kabul ve Kaymakamın onayıyla üye olurlar.

Üyelikten Çıkarılma:

Madde 30- Üye mahalli idare birimlerinden herhangi birisi bu Tüzük ile tespit ve tayin edilen yükümlülüklerini yerine getirmediği takdirde, Birlik Meclisinin onayı ile birlikten çıkarılırlar. Bu bakımdan ayrılan üyenin Birlik`teki hak ve alacakları ayrılış tarihinden itibaren bir yıl süre ile bloke edilir ve Birlik Meclisi kararına göre işlem yapılır.

Birliğin Tasfiyesi:

Madde 31- Birlik Meclisi, üye tam sayısının üçte iki çoğunluğuyla alacağı kararla feshedilebilir. Birliğin tasfiyesini, Birlik Encümeni yürütür. Tasfiye işlemleri en geç bir yıl içinde sonuçlandırılır. Birliğin mal varlığı, Birlik Meclisince alınacak kararlar doğrultusunda ve üye birimlerinin Sırlık mal varlıklarına katılma oranlarına göre, katılma oranları belli değil ise mahalli idare birimlerini nüfusları oranında dağıtılır.

Birlik Meclisinin İlk Toplantısı:

Madde 1- Birlik Meclisi bu tüzüğün yürürlüğü girmesinden itibaren en çok bir ay içinde merkezinin bulunduğu İlçenin kaymakamınca belirlenen bir yerde ve günde toplantıya çağrılır.

Yürütme:

Madde 32- Bu tüzük hükümleri Birlik Başkanı tarafından yürütülür.

ÖLÇEK: 1/200000

KARA DENİZ

KİYİKÖY

Hamidiye

Kışlacık

Kızılağaç

Kömürköy

Balkaya

Aksicim

Akpınar

VİZE

Okçular

Evrenli

ÇAKILLI

Hasbuğa

Düzova

Müsellim

SERGEN

Evrencik

Sofular

Pazarlı

Develli

Çavuşköyü

Doğanca

Topçuköy

Çövenli

Akincılar

Soğucak

ÖZELİSATLAR

İLÇE MERKEZİ

BELDE

KÖY

DEVLET YOLU

İL YOLU

KÖY YOLU

İL SINIRI

İLÇE SINIRI

VİZE İLÇESİ YERLEŞİM VE YOL HARİTASI

ÖZGEÇMİŞ

02.10.1967 tarihinde Lüleburgaz`da doğmuş olan, Erdal UYGUN, 1973 - 1978 yıllarında İlkokula, 1978 - 1981 yıllarında da Ortaokula, Vize İlçesinde, devam etmiş ve 1984 yılında Edirne Lisesi`nden mezun olarak, 1985 yılında İ.Ü. Orman Fakültesine kayıt olmuştur. 1990 - 1991 öğretim yılı Bahar döneminde Orman Mühendisi olarak mezun olmuş ve 1991 - 1992 öğretim yılında Orman Ekonomisi Anabilim Dalında Yüksek Lisans öğrenimine başlamıştır.

Evli ve bir çocuk babası olan, Erdal UYGUN, halen Vize Orman İşletme Müdürlüğünde Orman Mühendisi olarak çalışmaktadır.